

Nokia N95 8GB Uputstvo za korisnika

4. izdanje

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA

CE 0434

NOKIA CORPORATION ovime izjavljuje da je ovaj proizvod RM-320 usklađen sa osnovnim zahtevima i drugim bitnim odredbama Direktive 1999/5/EC. Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

© 2009 Nokia. Sva prava zadržana.

Nokia, Nokia Connecting People, Nseries, N95, N-Gage, Visual Radio i Nokia Care su žigovi ili zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Nokia tune je audio žig Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

symbian

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd © 1998-2008. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright © 1997-2008. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Java and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

Portions of the Nokia Maps software are copyright © 1996-2008 The FreeType Project. All rights reserved.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for personal and noncommercial use in connection with information which has been encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged in a personal and noncommercial activity and (ii) for use in connection with MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall be implied for any other use. Additional information, including that related to promotional, internal, and commercial uses, may be obtained from MPEG LA, LLC. See <http://www.mpegla.com>.

Ovaj proizvod je licenciran po MPEG-4 Visual Patent Portfolio License; (i) za ličnu i nekomercijalnu upotrebu informacija koje su kodovane u skladu sa MPEG-4 Visual Standard a od strane korisnika u okviru lične i nekomercijalne aktivnosti, i (ii) MPEG-4 video sadržaja pribavljenih od licenciranih provajdera (snabdevača) video sadržaja. Ovime se ne daje, niti se može podrazumevati licencno pravo za bilo koju drugu vrstu upotrebe. Dodatne informacije uključujući i one koje se odnose na promotivnu, internu i komercijalnu upotrebu mogu se dobiti od MPEG LA, LLC. Vidite <http://www.mpegla.com>.

Nokia vodi politiku permanentnog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM ZAKONOM, NI POD KOJIM OKOLNOSTIMA NOKIA, NITI IJEDAN OD NJENIH DAVALACA LICENCE, NISU ODGOVORNI ZA MA KAKAV GUBITAK PODATAKA ILI DOBITI, NITI ZA BILO KOJE POSEBNE, SLUČAJNE, POSLEDIČNE ILI INDIREKTNE ŠTETE MA KAKO DA SU PROUZROKOVANE.

SADRŽAJI OVOG DOKUMENTA SU DATI "KAO ŠTO JESU". OSIM KAKO TO ZAHTEVA MERODAVNI ZAKON, NE DAJU SE NIKAKVE GARANCIJE, BILO IZRIČITE BILO ONE KOJE SE PODRAZUMEVAJU, UKLJUČUJUĆI, ALI NE OGRANIČAVAJUĆI SE NA NJIH, I PODRAZUMEVAJUĆE GARANCIJE KOMERCIJALNE POGODNOSTI I POGODNOSTI ZA POSEBNU NAMENU, U ODNOSU NA TAČNOST, POUZDANOST ILI SADRŽAJ OVOG DOKUMENTA. NOKIA ZADRŽAVA PRAVO NA IZMENE OVOG DOKUMENTA ILI NA NJEGOVO POVLAČENJE U BILO KOM TRENUTKU I BEZ PRETHODNE NAJAVE.

Aplikacije trećih strana u sklopu Vašeg uređaja mogu biti kreirane od strane, i vlasništvo, osoba ili pravnih subjekata koji nisu povezani sa firmom Nokia. Nokia ne poseduje autorska prava niti prava intelektualne svojine nad aplikacijama trećih strana. Pa tako, Nokia ne preuzima nikakvu odgovornost za podršku krajnjeg korisnika niti za funkcionisanje tih aplikacija, kao ni za informacije u tim aplikacijama ili materijalima. Nokia ne daje nikakvu garanciju za aplikacije trećih strana.

KORIŠĆENJEM TIH APLIKACIJA PRIMATE K ZNANJU DA SE TE APLIKACIJE STAVLJAJU NA RASPOLAGANJE "KAKVE JESU" BEZ IKAKVE GARANCIJE, EKSPLICITNE ILI IMPLICITNE, I TO DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM PRAVOM. TAKOĐE PRIMATE K ZNANJU DA NI NOKIA NITI SA NJOM POVEZANA DRUŠTVA NE DAJU BILO KAKVE IZJAVE I GARANCIJE, EKSPLICITNO ILI IMPLICITNO, U POGLEDU PITANJA KOJA UKLJUČUJU, ALI SE NE OGRANIČAVAJU NA GARANCIJE U VEZI PRAVA VLASNIŠTVA, POGODNOSTI ZA PRODAJU ILI POGODNOSTI ZA POSEBNU NAMENU, ILI DA TE APLIKACIJE NE KRŠE PATENTNA PRAVA, AUTORSKA PRAVA ILI PRAVA NA ŽIG ILI DRUGA PRAVA NEKE TREĆE STRANE.

Raspoloživost određenih proizvoda i aplikacija, kao i za njih odgovarajućih servisa, može da varira u zavisnosti od područja. Molimo da se za detalje, kao i za dostupnost jezičkih varijanti obratite lokalnom Nokia distributeru.

Kontrola izvoza

Ovaj uređaj može da sadrži robne proizvode, tehnologije ili softver koji podležu zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je preusmeravanje suprotno zakonu.

FCC/INDUSTRY CANADA OBJAVA

Vaš uređaj može da prouzrokuje TV i radio smetnje (recimo, kada se koristi u neposrednoj blizini predajne opreme). FCC ili Industry Canada mogu da zahtevaju da prekinete upotrebu svog telefona ukoliko takve smetnje ne mogu da se uklone. Ako Vam je potrebna pomoć, obratite se svom lokalnom serviseru. Ovaj uređaj je usladen sa delom 15 FCC propisa. Funkcionalno korišćenje je uslovljeno ispunjenjem naredna dva uslova: (1) Ovaj uređaj ne sme da prouzrokuje štetne smetnje, i (2) ovaj uređaj mora da prihvata sve primljene smetnje, uključujući i smetnje koje mogu da prouzrokuju neželjene radnje. Sve promene ili modifikacije koje Nokia nije eksplicitno odobrila mogu da ponište korisnikovo ovlašćenje za funkcionalno korišćenje ove opreme.

/4. izdanje

Sadržaj

Radi sopstvene bezbednosti	10
O Vašem uređaju.....	11
Mrežni servisi.....	12
Proširenja, baterije i punjači.....	12
Povežite se.....	14
Korisne informacije.....	15
Pomoć.....	15
Prvi koraci.....	15
Nokia podrška i kontakt informacije.....	15
Dodatne aplikacije.....	15
Ažurne verzije softvera.....	16
Podešavanja.....	16
Pristupni kodovi.....	16
Produžite vek baterije.....	17
Oslobodite memoriju.....	18
Vaš uređaj.....	20
Dobro došli.....	20
Prebacivanje.....	20
Prenesite sadržaj.....	20
Sinhronizujte, preuzmite ili pošaljite sadržaj.....	21
Prikaži indikatore.....	22
Kontrola jačine zvuka i zvučnika.....	23
Zaključajte tastaturu.....	23
Oflajn profil.....	24
Multimedija meni.....	25
Brzo preuzimanje.....	25

Web pretraživač	27
Pretražite Web.....	27
Traka sa alatkama pretraživača.....	28
Kretanje po stranama.....	29
Web izvodi (feeds) i dnevnici (blogs).....	29
Vidžeti.....	30
Pretraživanje sadržaja.....	30
Preuzimanje i kupovina sadržaja.....	30
Markeri.....	31
Pražnjenje keš memorije.....	31
Prekinite vezu.....	32
Bezbednost veze.....	32
Web podešavanja.....	32
Povezivanja.....	34
Bežična LAN mreža.....	34
Osnovne informacije o WLAN vezi.....	34
WLAN povezivanja.....	34
WLAN čarobnjak.....	35
WLAN Internet pristupne tačke.....	36
Radni režimi.....	36
Menadžer veza	36
Aktivirajte data veze.....	36
Raspoložive WLAN mreže.....	37
Bluetooth povezivanje.....	37
Osnovni podaci o Bluetooth povezivanju.....	37
Podešavanja.....	38
Bezbednosni saveti.....	38
Šaljite podatke pomoću Bluetooth veze.....	38
Uparivanje uređaja.....	39

Primate podatke pomoću Bluetooth veze.....	40
Režim eksterni SIM.....	40
Infracrvena veza.....	41
USB.....	41
Povezivanja sa PC računarom.....	42
Nokia Wireless Keyboard (Nokia bežična tastatura).....	42
Modem	43

Nokia video centar.....44

Pronađite i gledajte video sadržaje.....	44
Internet video snimci.....	45
Pustite preuzeti video.....	45
Prenesite video snimke iz svog PC računara.....	46
Podešavanja.....	46

N-Gage.....48

Osnovni podaci o N-Gage.....	48
N-Gage prikazi.....	48
Početak rada.....	49
Definisanje igrakog imena.....	49
Započinjanje igrice.....	49
Praćenje vašeg napredovanja.....	50
Igra sa prijateljima.....	50
Igranje igrice i upravljanje njima.....	50
Uređivanje podataka o profilu.....	51
Povezivanje sa drugim igračima.....	51
Pronalaženje i dodavanje prijatelja.....	51
Pregledanje podataka o prijateljima.....	52
Razvrstavanje liste prijatelja.....	52
Ocenjivanje igrača.....	52
Slanje poruka.....	52
Podešavanja aplikacije N-Gage.....	53

Folder Muzika.....54

Muzički centar.....	54
Pustite pesmu ili epizodu podkasta.....	54
Muzički meni.....	55
Liste numera za reprodukciju.....	55
Podkasti.....	56
Kućna mreža sa muzičkim centrom.....	57
Prenesite muziku na svoj uređaj.....	57
Prenesite muziku iz PC računara.....	57
Prenos pomoću programa Windows Media Player.....	58
Nokia muzička prodavnica.....	59
Radio.....	60
Slušajte radio.....	60
Pratite vizuelni sadržaj.....	61
Sačuvane stanice.....	61
Podešavanja.....	61
Nokia Podcasting	61
Podešavanja.....	62
Pretraga.....	63
Katalozi.....	63
Preuzimanje.....	64
Reprodukujte podkaste i upravljajte njima.....	64

Medija folder.....66

RealPlayer.....	66
Pustite video snimke.....	66
Bežično strimujte sadržaj.....	66
Podešavanja RealPlayer-a.....	67
Adobe Flash Player	67
Nokia Lifeblog	67
O programu Nokia Lifeblog.....	67
Instaliranje u Vaš PC.....	68
Povežite svoj uređaj sa PC računarom.....	68

Kopirajte objekte.....	69	Organizujte fotografije i video snimke.....	86
Pretražujte vremensku liniju i omiljene sadržaje.....	69	Aktivna traka sa alatima.....	87
Objavljujte na Webu.....	69	Albumi.....	87
Uvezite stavke.....	70	Korpa za štampu.....	88
Ključevi za aktiviranje.....	71	Projekcija slajdova.....	88
Diktafon.....	72	Menjanje slika.....	89
Kamera.....73		Editor slika.....	89
O kameri.....	73	Izrežite sliku.....	89
Snimanje fotografija.....	73	Smanjite efekat crvenih očiju.....	89
Indikatori fotoaparata.....	73	Korisne prečice.....	90
Aktivna traka sa alatima.....	74	Montaža video snimaka.....	90
Snimanje fotografija.....	75	Režim TV izlaza.....	90
Nakon pravljenja fotografskog snimka.....	76	Prezentacije.....	91
Blic.....	77	Štampanje slika.....	91
Scene.....	77	Štampanje slika.....	91
Snimanje više uzastopnih snimaka.....	78	Izbor štampača.....	92
I Vi na slici – samookidač.....	78	Prikaz izgleda štampe.....	92
Saveti za snimanje dobrih fotografija.....	79	Podešavanja štampe.....	92
Snimanje video zapisa.....	80	Mrežna štampa.....	93
Indikatori snimanja videa.....	80	Delite slike i video snimke preko mreže (onlajn).....	93
Snimanje video snimaka.....	80	Kućna mreža.....	93
Nakon snimanja videa.....	81	O kućnoj mreži.....	93
Podešavanja kamere.....	82	Važne bezbednosne informacije.....	94
Podešavanje kamere za snimanje fotografija.....	82	Podešavanja za kućnu mrežu.....	95
Podešavanja parametara – podesite boje i osvetljenje.....	83	Podešavanje deljenja i definisanje sadržaja.....	96
Podešavanja videa.....	84	Prikazujte i delite medija datoteke.....	96
Galerija.....85		Kopirajte medija datoteke.....	97
Prikazujte i organizujte datoteke.....	85	Pozicioniranje (GPS).....98	
Slike i video snimci.....	85	O GPS-u.....	98
Prikazivanje slika i video snimaka.....	85	GPS prijemnik.....	99
		Saveti u vezi sa kreiranjem GPS veze.....	99
		Zahtevi za pozicijom.....	100

Mape.....	100	Tradicionalni unos teksta.....	117
O aplikaciji Mape.....	100	Intuitivni unos teksta.....	117
Pretražite mape.....	101	Saveti za unos teksta.....	118
Preuzmite mape.....	103	Promenite jezik pisanja.....	118
Pronađite neko mesto.....	104	Vršite izmene teksta i lista.....	118
Dodatni servisi za aplikaciju Mape.....	105	Pišite i šaljite poruke.....	119
Navigacija.....	105	Prijemni folder aplikacije Poruke.....	120
Informacije o saobraćaju.....	106	Prijem poruka.....	120
Vodiči.....	107	Multimedijalne poruke.....	121
Orijentiri.....	107	Podaci, podešavanja i Web servisne poruke.....	121
GPS podaci.....	108	Poštansko sanduče	122
Usmeravanje na trasi.....	108	Definišite podešavanja za e-mail.....	122
Dobijte podatke o poziciji.....	109	Otvorite poštansko sanduče.....	122
Merač puta.....	109	Preuzmite e-mail poruke.....	122
Personalizujte svoj uređaj.....	110	Obrišite e-mail poruke.....	123
Teme.....	110	Raskinite vezu sa poštanskim sandučetom.....	124
Profil — podesite tonove.....	110	Vidite poruke na SIM kartici.....	124
3-D tonovi.....	111	Podešavanja poruka.....	124
Izmenite glavni meni.....	112	Podešavanja tektualnih poruka.....	124
Upravljanje vremenom.....	113	Podešavanja multimedijalnih poruka.....	125
Sat	113	E-mail podešavanja.....	126
Sat sa alarmom.....	113	Upravlajte poštanskim sandučićima.....	126
Svetski sat.....	113	Podešavanja veze.....	126
Kalendar.....	114	Podešavanja korisnika.....	127
Unesite stavku u kalendar.....	114	Podešavanja preuzimanja.....	127
Prikazi kalendara.....	114	Podešavanja automatskog preuzimanja.....	128
Upravlajte stavkama kalendara.....	115	Podešavanja poruka Web servisa.....	128
Poruke.....	116	Podešavanja info servisa.....	128
Glavni prikaz aplikacije Poruke.....	116	Druga podešavanja.....	129
Pišite tekst.....	117	Uputite poziv.....	130
		Govorni pozivi.....	130
		Opcije u toku poziva.....	130
		Glasovni i video poštanski sandučići.....	131

Odgovorite na poziv ili ga odbijte.....	131
Uspostavite konferencijski poziv.....	132
Brzo biranje telefonskog broja.....	132
Poziv na čekanju.....	133
Biranje glasom.....	133
Uputite video poziv.....	134
Opcije u toku video poziva.....	135
Odgovorite na video poziv ili ga odbijte.....	135
Deljenje videa.....	135
Zahtevi.....	136
Podešavanja.....	136
Delite žive video snimke ili video snimke.....	137
Prihvataje pozivnicu.....	138
Internet pozivi.....	138
Kreirajte profil za Internet pozive.....	139
Povežite se na uslugu Internet poziva.....	139
Uputite Internet poziv.....	140
Podešavanja servisa.....	140
Dnevnik.....	141
Prethodni pozivi.....	141
Trajanje poziva.....	141
Paketni prenos podataka.....	141
Prikaz svih komunikacionih događaja.....	142

Kontakti (imenik)	143
Memorišite i vršite izmene imena i brojeva.....	143
Upravljajte imenima i brojevima.....	143
Primarni brojevi i adrese.....	144
Dodajte ton zvona kontaktima.....	144
Kopirajte kontakte.....	144
SIM imenik i drugi SIM servisi.....	145
Upravljajte grupama kontakata.....	145

Folder Kancelarija.....	147
--------------------------------	------------

Quickoffice.....	147
Quickword.....	147
Quicksheet.....	147
Quickpoint.....	147
Quickmanager.....	148
Beleške.....	148
Adobe PDF Reader.....	148
Konvertor.....	148
Zip menadžer	149
Barkod čitač	149

Folder Aplikacije.....	151
Kalkulator.....	151
Menadžer aplikacija.....	151
Instaliranje aplikacija i softvera.....	152
Uklonite aplikacije i softver.....	153
Podešavanja.....	153

Folder Alatk.....	155
Menadžer datoteka.....	155
Alatka za masovnu memoriju.....	155
Glasovne komande.....	156
Sync.....	157
Menadžer uređaja.....	157

Podešavanja.....	158
Opšta podešavanja.....	158
Podešavanja personalizacije.....	158
Podešavanja proširenja.....	159
Podešavanja bezbednosti.....	160
Telefon i SIM kartica.....	160
Rad sa sertifikatima.....	161
Zaštitni modul.....	162
Vratite početna podešavanja.....	163

Podešavanja pozicioniranja.....	163	Deca.....	181
Podešavanja telefona.....	163	Radno okruženje.....	181
Podešavanja poziva.....	163	Medicinski uređaji.....	181
Preusmeravanje poziva.....	164	Usađeni medicinski uređaji.....	181
Zabrana poziva.....	165	Slušni aparati.....	182
Podešavanja mreže.....	165	Motorna vozila.....	182
Podešavanja veze.....	166	Potencijalno eksplozivne sredine.....	183
Data veze i pristupne tačke.....	166	Hitni pozivi.....	183
Pristupne tačke.....	166	Informacije o sertifikaciji (SAR).....	184
Kreirajte novu pristupnu tačku.....	166		
Pristupne tačke za paketni prenos		Indeks.....	185
podataka.....	167		
WLAN Internet pristupne tačke.....	168		
Podešavanja paketnog prenosa podataka.....	169		
Podešavanja bežičnih LAN mreža.....	170		
SIP podešavanja.....	170		
Podešavanja Internet poziva.....	170		
Konfiguracije.....	170		
Kontrola imena pristupne tačke.....	170		
Podešavanja aplikacija.....	171		
Rešavanje problema.....	172		
Informacije o bateriji.....	176		
Punjenje i pražnjenje.....	176		
Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia			
baterija.....	177		
Utvrđite autentičnost holograma.....	177		
Šta ako baterija nije autentična?.....	177		
Čuvanje i održavanje.....	179		
Odlaganje.....	180		
Dodatne informacije o bezbednosti.....	181		

Radi sopstvene bezbednosti

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.

UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO

Ne uključujte ovaj uređaj ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU

Pridržavajte se svih lokalnih zakona. Neka Vam ruke u toku vožnje uvek budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.

SMETNJE

Svi bežični uređaji mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLJUČITE U BOLNICAMA

Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite ovaj uređaj u blizini medicinske opreme.

ISKLJUČITE U AVIONU

Pridržavajte se svih ograničenja. Bežični uređaji mogu da prouzrokuju smetnje u avionu.

ISKLJUČITE PRI TOČENJU GORIVA

Ne koristite ovaj uređaj na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLJUČITE U BLIZINI MESTA MINIRANJA

Pridržavajte se svih ograničenja. Ne koristite ovaj uređaj na mestima gde se odvija miniranje.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO

Uređaj koristite samo položajima onako kako je objašnjeno u dokumentaciji proizvođača. Ne dodirujte nepotrebno zonu antene.

KVALIFIKOVANI SERVIS

Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.

PROŠIRENJA I BATERIJE

Upotrebljavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

OTPORNOST NA VODU

Vaš uređaj nije voodootporan. Održavajte ga suvim.

REZERVNE KOPIJE

Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke koji se nalaze u uređaju.

PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE UREĐAJE

Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika datog uređaja. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

HITNI POZIVI

Proverite da je telefonska funkcija ovog uređaja uključena i da je na mreži. Pritisnite taster "završi" potreban broj puta da obrišete sadržaj na ekranu i da se vratite u pasivni režim rada. Unesite broj službe pomoći, zatim pritisnite taster "pozovi". Dajte svoju lokaciju. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

O Vašem uređaju

Bežični uređaj opisan u ovom uputstvu je odobren za korišćenje na mrežama (E)GSM 850, 900, 1800, 1900, kao i na UMTS 900 i 2100. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog uređaja, pridržavajte se svih zakona i poštujujte lokalne običaje, privatnost i legitimna prava drugih osoba, uključujući i autorska prava.

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, muzike (uključujući i tonove i melodije zvona) i drugog sadržaja.

Vaš uređaj podržava Internet veze i druge načine povezivanja. Kao i računari, Vaš uređaj može biti izložen virusima, zlonamernim porukama i aplikacijama, kao i ostalim štetnim sadržajima. Budite obazrivi i otvarajte poruke, prihvatajte zahteve za povezivanje, preuzimajte sadržaje i prihvatajte instalacije samo od izvora u koje imate poverenje. Da biste povećali bezbednost svojih uređaja, razmotrite mogućnost instaliranja, korišćenja i redovnog ažuriranja softvera za zaštitu od virusa, fajervola i ostalog odgovarajućeg softvera na Vaš uređaj i na sve povezane računare.

Upozorenje: Da bi mogla da se koristi bilo koja funkcija ovog uređaja, osim budilnika, uređaj mora da

bude uključen. Ne uključujte ovaj uređaj kada upotreba bežičnog uređaja može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kancelarijske aplikacije podržavaju osnovne funkcionalne mogućnosti programa Microsoft Word, PowerPoint i Excel (Microsoft Office 2000, XP i 2003). Ne mogu se prikazivati ili modifikovati datoteke svih formata.

U toku intenzivnijeg rada, kao što je aktivna sesija deljenja videa ili veza za prenos podataka velikim brzinama, ovaj uređaj može biti topao na dodir. U najvećem broju slučajeva, to je normalna pojava. Ako posumnjate da uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

U Vašem uređaju su možda već instalirani markeri i linkovi Internet sajtova nekih trećih strana. Koristeći svoj mobilni uređaj možete da pristupate i drugim sajtovima trećih strana. Sajтови trećih strana nisu povezani sa firmom Nokia, i Nokia za njih ne garantuje niti preuzima ikakvu odgovornost za njih. Ako se odlučite da pristupite tim sajtovima, neophodno je da preduzmete mere opreza i zašтите u vezi sadržaja.

Slike u ovom uputstvu mogu da se razlikuju od ekrana uređaja.

Mrežni servisi

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga provajdera bežične telefonije. Mnoge od ovih

funkcionalnih mogućnosti zahtevaju posebne funkcionalne mogućnosti mreže. Ove funkcionalne mogućnosti nisu na raspolaganju u svim mrežama; neke mreže zahtevaju da sa svojim provajderom servisa sačinite posebne dogovore da biste mogli da koristite ove mrežne servise. Vaš provajder servisa Vam može dati instrukcije i objasniti troškove koji se snose. Neke komunikacione mreže mogu da imaju ograničenja koja utiču na korišćenje mrežnih servisa. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i usluge.

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog uređaja onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, te funkcionalne mogućnosti se neće pojavljivati u meniju uređaja. Vaš uređaj može imati i specifičnu konfiguraciju koja se odnosi na nazive menija, redosled menija i ikonice. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Ovaj uređaj podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcije ovog uređaja, kao što su MMS, pretraživanje i e-mail neophodno je da komunikaciona mreža podržava te tehnologije.

Proširenja, baterije i punjači

Pre vađenja baterije uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim uređajem. Ovaj uređaj je namenjen

za korišćenje sa napajanjem iz DC-4, AC-4 ili AC-5 punjača, kao i iz AC-1, ACP-8, ACP-9, ACP-12 ili LCH-12 punjača kada se koristi adapter punjača CA-44.

Tačan broj modela punjača može da se razlikuje u zavisnosti od tipa utikača. Tip utikača se utvrđuje na jedan od sledećih načina: E, EB, X, AR, U, A, C, ili UB.

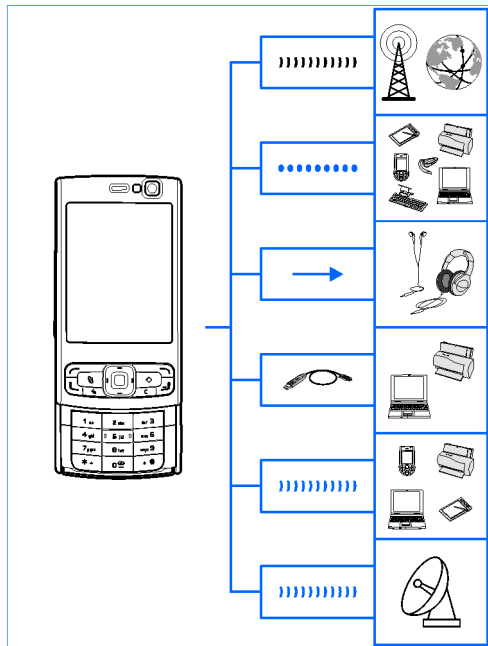
Baterija namenjena za korišćenje sa ovim uređajem je BL-6F.

Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

Povežite se

Nokia N95 8GB podržava sledeće metode povezivanja:

- 2G i 3G mreže
- Bluetooth povezivanje — za prenos datoteka i povezivanje sa kompatibilnim proširenjima. [Vidite "Bluetooth povezivanje", str. 37.](#)
- Nokia AV konektor (3.5 mm) — za povezivanje kompatibilnih slušalica, televizora ili kućnih stereo uređaja. [Vidite "Režim TV izlaza", str. 90.](#)
- Data kabl — za povezivanje sa kompatibilnim uređajima, kao što su štampač i kompjuter. [Vidite "USB", str. 41.](#)
- Bežična LAN mreža (WLAN) — za povezivanje na Internet uređaje sa omogćenim WLAN umrežavanjem. [Vidite "Bežična LAN mreža", str. 34.](#)
- Infracrvena veza — za prenos i sinhronizovanje podataka između kompatibilnih uređaja. [Vidite "Infracrvena veza", str. 41.](#)
- GPS — za povezivanje na GPS satelite da biste određivali svoju lokaciju. [Vidite "Pozicioniranje \(GPS\)", str. 98.](#)

Korisne informacije

Broj modela: N95-2

U daljem tekstu navodi se kao Nokia N95 8GB.

Pomoć

Vaš uređaj ima pomoć koja se odnosi na trenutni kontekst. Kada je neka aplikacija otvorena, da biste pristupili pomoći za trenutni prikaz, izaberite **Opcije > Pomoć**.

Da biste, dok čitate uputstva, iz pomoći prešli na aplikaciju koja je trenutno otvorena u pozadini, pritisnite i držite .

Da biste otvorili pomoć iz glavnog menija, izaberite **Alatke > Alatke > Pomoć**. Izaberite željenu aplikaciju da biste prikazali listu tema pomoći.

Prvi koraci

Vidite uputstvo Prvi koraci u vezi sa informacijama o tasterima i delovima, kao i uputstava o inicijalizaciji uređaja i drugim značajnim informacijama.

Nokia podrška i kontakt informacije

Pogledajte lokacije www.nseries.com/support ili vaš lokalni Web sajt firme Nokia kako biste preuzeli najnovije verzije uputstava, dodatne informacije, softvere i usluge za vaš Nokia proizvod.

Ako imate potrebu da se obratite korisničkom servisu, pogledajte listu lokalnih Nokia Care centara za kontakt na lokacijama www.nokia.com/customerservice.

Za usluge održavanja, pogledajte svoj najbliži Nokia Care servisni centar na lokacijama www.nokia.com/repair.

Dodatne aplikacije

Postoje mnoge aplikacije, kako kompanije Nokia tako i raznih drugih proizvođača softvera, koje Vam pomažu da sa svojim uređajem postignete više. Te aplikacije su objašnjene u uputstvima koja su na raspolaganju na stranama podrške na www.nseries.com/support ili na lokalnom Nokia sajtu.

Ažurne verzije softvera

Nokia pravi ažurne verzije, dopune, softvera koje mogu nuditi nove funkcionalne mogućnosti, poboljšanje funkcija ili poboljšano funkcionisanje. Ove ažurne verzije možete zatražiti koristeći aplikaciju Nokia Software Updater za PC računare. Da biste ažurirali softver uređaja, potrebna Vam je aplikacija Nokia Software Updater i PC računar sa operativnim sistemom Microsoft Windows 2000, XP ili Vista, kao i širokopojasni pristup Internetu i kompatibilni data kabl za povezivanje Vašeg uređaja i PC računara.

Da biste saznali dodatne informacije i preuzeli aplikaciju Nokia Software Updater, posetite www.nokia.com/softwareupdate ili Vaš lokalni Nokia Web sajt.

Savet: Da biste proverili verziju softvera na svom uređaju, unesite ***#0000#** u pasivnom režimu.

Podešavanja

Vaš uređaj obično ima podešavanja za MMS, GPRS, striming i mobilni Internet koja su automatski konfigurisana u njemu na osnovu informacija Vašeg provajdera telekomunikacione mreže. Podešavanja za Vašeg provajdera servisa mogu biti već instalirana u uređaju, ili ih možete zatražiti ili

primiti od provajdera telekomunikacione mreže u formi specijalne poruke.

Možete promeniti opšta podešavanja u svom uređaju, kao što su jezik, pasivni režim, ekran i podešavanja za zaključavanje tastature. [Vidite "Opšta podešavanja", str. 158.](#)

Pristupni kodovi

Ako zaboravite bilo koji od pristupnih kodova, obratite se svom provajderu servisa.

- Lični identifikacioni broj (PIN) kod — Ovaj kod štiti Vašu SIM karticu od neovlašćene upotrebe. PIN kod (4 do 8 cifara) se obično isporučuje sa SIM karticom. Nakon tri uzastopna pogrešna unosa PIN koda, on se blokira i za deblokadu Vam je potreban PUK kod.
- UPIN kod — Ovaj kod se isporučuje sa USIM karticom. USIM kartica je naprednija verzija SIM kartice i podržavaju je UMTS mobilni telefoni.
- PIN2 kod — Ovaj kod (4 do 8 cifara) se isporučuje uz neke SIM kartice i neophodan je za pristup određenim funkcijama Vašeg uređaja.
- Šifra blokade (poznata i pod imenom "sigurnosna šifra") — Ovaj kod (5 cifara) koristi se za zaključavanje uređaja kako bi se izbegla neovlašćena upotreba. Fabričko podešavanje za šifru blokade je **12345**. Da biste izbegli neovlašćenu upotrebu vašeg uređaja, promenite

šifru blokade. Novu šifru čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od svog uređaja. Ako zaboravite šifru, pokušajte da je unesete samo jednom. Ukoliko šifra koju ste uneli nije tačna, obratite se servisu Nokia Care ili vašem provajderu servisa da biste dobili dalja uputstva.

- PUK i PUK2 kod (lične šifre za deblokadu) — Ovi kodovi (8 cifara) neophodni su za promenu blokiranog PIN, odnosno PIN2 koda. Ako ove kodove niste dobili sa SIM karticom, obratite se operatoru mreže čiju karticu imate u svom uređaju.
- UPUK kod — Ovaj kod (8 cifara) neophodan je za promenu blokiranog UPIN koda. Ako ovaj kod niste dobili sa USIM karticom, obratite se operatoru mreže čiju USIM karticu imate u svom uređaju.

Produžite vek baterije

Mnoge funkcije u Vašem uređaju povećavaju potrošnju baterije i skraćuju njen vek trajanja. Da biste uštedeli energiju, imajte na umu sledeće:

- Upotreba funkcija koje koriste Bluetooth tehnologiju ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njen vek trajanja. Da biste produžili autonomiju svog

uređaja, isključite Bluetooth povezivanje kada Vam nije potrebno.

- Upotreba funkcija koje koriste bežičnu LAN mrežu (WLAN) ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njen vek trajanja. WLAN u Vašem Nokia uređaju isključuje se kada ne pokušavate da se povežete ili kada niste povezani na neku drugu pristupnu tačku ili kada ne skenirate raspoložive mreže. Da biste smanjili utrošak energije, možete postaviti da Vaš uređaj ne skenira u pozadini, ili da ređe skenira raspoložive mreže. WLAN se isključuje između tih skeniranja u pozadini. [Vidite "Bežična LAN mreža", str. 34.](#) Kada je za **Traži mreže** postavljeno **Nikada**, ikonica dostupnosti WLAN mreže se ne prikazuje u pasivnom režimu, režimu pripravnosti. Međutim, još uvek možete da ručno skenirate WLAN mreže koje su na raspolaganju, kao i da se povezujete na njih kao i obično.
- Ako ste za **Veza za paketni pr.** postavili **Čim ima signal** u podešavanjima veze, a nema pokrivanja data mrežom (GPRS), uređaj povremeno pokušava da uspostavi paketnu vezu, što utiče na povećanje energetske potrebe prema bateriji. Da biste produžili autonomiju svog uređaja, izaberite **Veza za paketni pr. > Po potrebi.**

- Aplikacija Mape preuzima nove informacije o mapi ako pređete na nove oblasti na njoj, što povećava potrošnju baterije. Možete sprečiti da uređaj automatski preuzima nove mape. [Vidite "Mape", str. 100.](#)
- Ukoliko jačina signala celularne mreže veoma varira u Vašoj oblasti, Vaš uređaj mora da skenira dostupne mreže više puta. Ovo povećava potrošnju baterije.
Ukoliko je mrežni režim podešen na dvojni režim u podešavanjima mreže, uređaj traži UMTS mrežu. Ako nije dostupna, uređaj koristi raspoloživu GSM mrežu. Da biste koristili samo GSM mrežu, pritisnite , pa izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Mreža > Mrežni režim > GSM.**
- Pozadinsko osvetljenje ekrana povećava potrošnju baterije. Da biste promenili vreme posle koga se pozadinsko osvetljenje isključuje, pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Personalizacija > Ekran > Trajanje osvetljenja**. Da biste podesili svetlosni senzor koji prati uslove osvetljenja i podešava osvetljenost ekrana, u podešavanjima ekrana izaberite **Svetlosni senzor**.
- Ostavljanje aplikacija da rade u pozadini povećava potrošnju baterije. Da biste zatvorili aplikacije koje ne koristite, pritisnite i držite , idite do aplikacije na listi i pritisnite **C**.

Pritiskom na **C** ne isključuje se Muzički centar. Da biste zatvorili Muzički centar, izaberite na listi njega i **Opcije > Izadi**.

Oslobodite memoriju

Mnoge funkcionalne mogućnosti ovog uređaja koriste memoriju uređaja za skladištenje podataka. Uređaj Vaš obaveštava ukoliko ponestaje memorije u uređaju.

Da biste videli vrste podataka koje imate u uređaju, kao i koliko memorije pojedine vrste podataka zauzimaju, pritisnite i izaberite **Alatke > Men. dat. > Opcije > Detalji o memoriji**. Količina slobodne memorije se prikazuje u "Slobodnoj memoriji".

Da biste oslobađali memoriju na uređaju, prenosite podatke na kompatibilni računar.

Da biste uklonili podatke i oslobodili memoriju, koristite Menadžer datoteka da biste obrisali datoteke koje Vam više nisu potrebne, ili pređite u odgovarajuću aplikaciju. Možete ukloniti sledeće:

- Poruke u folderima Poruka i preuzete e-mail poruke u poštanskom sandučetu
- Sačuvane Web strane
- Kontakt podatke
- Beleške kalendara

- Aplikacije koje se prikazuju u Menadžeru aplikacija, a koje Vam nisu potrebne
- Instalacione datoteke (.sis ili .sisx) aplikacija koje ste instalirali na svom uređaju.
- Slike i video snimke iz Galerije. Napravite rezervne kopije datoteka na kompatibilnom računaru koristeći Nokia Nseries PC Suite.

Ako brišete više stavki i prikazuje se neka od sledećih napomena, obrišite stavke jednu po jednu, počevši od najmanje:

- **Nedovoljno memorije. Obrisati neke podatke.**
- **Memorija skoro puna. Obrisati neke podatke u memoriji telefona.**

Vaš uređaj

Dobro došli

Kada prvi put uključite svoj uređaj, prikazuje se aplikacija Dobro došli.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Čarob. pod.** — da konfigurirate različita podešavanja, kao što je e-mail. Za dodatne informacije o Čarobnjaku podešavanja vidite uputstva na stranama podrške za ovaj Nokia proizvod na lokalnom Nokia Web sajtu.
- **Prenos** — da prenesete sadržaj, kao što su kontakti i stavke kalendara, iz nekog kompatibilnog Nokia uređaja. [Vidite "Prenesite sadržaj", str. 20.](#)

U aplikaciji Dobro došli može biti dostupna i demonstracija Vašeg uređaja.

Da biste kasnije pristupili aplikaciji dobrodošlice, pritisnite i izaberite **Alatke > Alatke > Dobro došli**. Pojedinačnim aplikacijama možete da pristupate i iz lokacija njihovih menija.

Prebacivanje

Prenesite sadržaj

Pomoću aplikacije Prebacivanje možete prenositi sadržaje, kao što su kontakti, između dva kompatibilna Nokia uređaja koristeći Bluetooth ili infracrvenu vezu.

Koju vrstu podataka možete preneti zavisi od modela uređaja iz kojeg želite da prenesete podatke. Ako taj drugi uređaj podržava sinhronizaciju, možete takođe i da vršite sinhronizaciju podataka u njemu i u svom uređaju. Vaš uređaj će Vas obavestiti ukoliko taj drugi uređaj nije kompatibilan.

Ukoliko se drugi uređaj ne može startovati bez ubačene SIM kartice, u njega možete ubaciti svoju SIM karticu. Kada se Vaš uređaj uključi bez ubačene SIM kartice, automatski se aktivira oflajn profil.

Prenesite sadržaj

1. Da biste prvi put preuzeli podatke sa drugog uređaja, na svom uređaju izaberite **Prenos** u aplikaciji dobrodošlice ili pritisnite i izaberite **Alatke > Alatke > Prenos**.

2. Izaberite tip povezivanja koji želite koristiti za prenos podataka. Oba uređaja moraju da podržavaju izabrani tip povezivanja.
3. Ako ste izabrali Bluetooth vezu: Da bi Vaš uređaj izvršio pretragu uređaja sa Bluetooth vezom, izaberite **Nastavi**. Izaberite uređaj iz kojeg želite da prenesete sadržaj. Od Vas se traži da u svom uređaju unesete šifru. Unesite neku šifru (dužine od 1 do 16 cifara), pa izaberite **OK**. Na drugom aparatu unesite istu šifru, pa izaberite **OK**. Uređaji su sada upareni. [Vidite "Uparivanje uređaja", str. 39.](#)

Kod nekih modela uređaja aplikacija Prebacivanje se šalje kao poruka u drugi uređaj. Otvorite tu poruku da biste na drugi uređaj instalirali aplikaciju Prebacivanje, a zatim pratite uputstva na ekranu.

Ako ste za način povezivanja izabrali infracrvenu vezu, povežite ta dva uređaja. [Vidite "Infracrvena veza", str. 41.](#)

4. U svom uređaju izaberite sadržaje koje želite da prenesete iz drugog uređaja.

Kad prenos započne, možete da ga otkazete i nastavite kasnije.

Trajanje prenosa zavisi od količine podataka koji se prenose.

Sadržaj se prenosi iz memorije drugog uređaja na odgovarajuću lokaciju u Vašem uređaju.

Sinhronizujte, preuzmite ili pošaljite sadržaj

Nakon prvog prenosa izaberite jednu od sledećih opcija da biste započeli novi prenos, u zavisnosti od modela drugog uređaja:

da biste sinhronizovali sadržaj između svog uređaja i drugog uređaja, ukoliko taj drugi uređaj podržava sinhronizaciju. Sinhronizacija je dvosmerna. Ako se neka stavka obriše u jednom uređaju, ona se briše u oba uređaja. Stavke obrisane u procesu sinhronizacije ne možete vratiti.

da biste preuzeli podatke iz drugog uređaja na svoj uređaj. Prilikom preuzimanja podaci se prenose sa drugog uređaja na Vaš uređaj. Možda ćete biti upitani da li želite da zadržite ili izbrisete prvobitne podatke u drugom uređaju, u zavisnosti od modela tog uređaja.

da biste poslali podatke iz svog uređaja u svoj drugi uređaj

Ako **Prenos** ne može da prenese stavku, u zavisnosti od vrste drugog uređaja, možete da dodate stavku u **Nokia folder** u **C:\Data\Nokia** ili u **E:\Data\Nokia** i da je prebacite odatle. Kad izaberete folder za prenos, stavke se sinhronizuju u odgovarajućem folderu u drugom uređaju i obratno.

Upotrebite prečice da biste ponovili prenos

Nakon prenosa datoteka možete da sačuvate prečicu sa podešavanjima prenosa u glavnom prikazu da biste kasnije ponovili isti prenos.

Da biste izmenili prečicu, dodite do nje i izaberite **Opcije > Podešavanja prečice**. Na primer, možete da kreirate ili promenite ime prečice.

Posle svakog prenosa se prikazuje evidencija prenosa. Da biste videli evidenciju prethodnog prenosa, dodite do prečice u glavnom prikazu i izaberite **Opcije > Vidi dnevnik**.

Rešite neusaglašenosti prenosa

Ukoliko je stavka koja treba da bude prenesena izmenjena na oba uređaja, uređaj pokušava da automatski objedini te promene. Ukoliko to nije moguće, dolazi do neusaglašenosti prenosa. Izaberite **Proveri jedno po jedno, Prioritet ovom tel.** ili **Prioritet drugom tel.** da biste razrešili neusaglašenost. Za dalja uputstva izaberite **Opcije > Pomoć**.

Prikaži indikatore

 Uređaj se koristi u GSM mreži (mrežni servis).

3G Uređaj se koristi u UMTS mreži (mrežni servis).

 Imate jednu ili više nepročitanih poruka u foderu **Primljeno** u Porukama.

 U svoje udaljeno poštansko sanduče (na serveru) ste primili novu e-mail poruku.

 Postoje poruke koje čekaju na slanje u folderu **Za slanje**.

 Imate propuštene pozive.

 Tip zvona je podešen na "nečujno", a tonovi za obaveštavanje o poruci ili e-mail poruci su isključeni.

 Tastatura uređaja je zaključana.

 Aktivan je alarm sata.

2 Koristi se druga telefonska linija (mrežni servis).

 Svi dolazni pozivi su preusmereni na neki drugi broj (mrežni servis). Ako posedujete dve telefonske linije, onda ćete se na ovaj način prebacivati sa jedne na drugu telefonsku liniju.

 Na uređaj su priključene kompatibilne slušalice.

 Na uređaj je priključen kompatibilni kabl za TV izlaz.

 Na uređaj je priključen kompatibilni tekstualni telefon.

D Aktivan je data poziv (mrežni servis).

 GPRS veza je aktivna (mrežni servis). označava da je veza zadržana, a da je na paspolaganju.

 Paketni prenos podataka je aktivan u delu mreže koji podržava EGPRS. označava da je veza

zadržana, a da je na raspolaganju. Ova ikonica označava da je EGPRS tehnologija na raspolaganju u toj mreži, ali da Vaš uređaj možda ne koristi EGPRS za prenos podataka.

 UMTS veza je aktivna (mrežni servis).. označava da je veza zadržana, a da je na raspolaganju.

 Brza prijemna veza za preuzimanje paketa podataka (HSDPA) podržana je i aktivna (mrežni servis). označava da je veza zadržana, a da je na raspolaganju. [Vidite "Brzo preuzimanje", str. 25.](#)

 Uređaj ste podesili da skenira bežične LAN mreže, i neka bežična LAN mreža je na raspolaganju (mrežni servis). [Vidite "Osnovne informacije o WLAN vezi", str. 34.](#)

 Aktivna je bežična LAN veza sa računarskom mrežom koja koristi kriptu zaštitu.

 Aktivna je bežična LAN veza sa računarskom mrežom koja ne koristi kriptu zaštitu.

 Bluetooth veza je uključena. [Vidite "Bluetooth povezivanje", str. 37.](#)

 U toku je prenos podataka preko Bluetooth veze. Kada ovaj indikator trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem.

 Aktivna je neka USB veza.

 Aktivna je neka infracrvena veza. Kada ovaj indikator trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza prekinuta.

Kontrola jačine zvuka i zvučnika

Da biste u toku aktivnog poziva ili slušanja audio zapisa povećali ili smanjili jačinu zvuka, koristite taster za podešavanje jačine zvuka.

Ugrađeni zvučnik Vam omogućava da slušate i govorite u uređaj na kraćem rastojanju a da ne morate da ga držite uz uho.

Upozorenje: Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasen.

Da biste u toku razgovora koristili zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik.**

Da biste isključili zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj slušalicu.**

Zaključajte tastaturu

Da biste zaključali tastere, pritisnite levi, a zatim desni selekcionni taster.

Da biste otključali tastere, otvorite dvosmerni klizni preklopnik ili pritisnite levi, a zatim desni selekcionni taster.

Zaključavanje tastature se može automatski aktivirati posle isteka određenog vremena ili kada se zatvori dvosmerni klizni preklopnik. [Vidite "Podešavanja bezbednosti", str. 160.](#)

Oflajn profil

Pritisnite i izaberite **Alatke > Profili > Oflajn**.

Profil "oflajn" omogućava da koristite uređaj bez povezivanja na telekomunikacionu mrežu. Kada aktivirate oflajn profil, veza sa bežičnom komunikacionom mrežom se prekida, što je označeno sa **X** u delu gde se prikazuje indikator jačine signala. Prijem i predaja RF signala su prekinuti. Ako pokušate da pošaljete poruke, one se smeštaju u folder „Za slanje“ za naknadno slanje.

Kada je aktiviran profil oflajn, svoj uređaj možete da koristite bez SIM kartice.

Važno: Kada je postavljen profil (način rada) "oflajn", ne možete da upućujete niti da primite pozive, niti možete da koristite druge funkcije koje zahtevaju pokrivanje celularnom mrežom. Ipak može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u Vašem uređaju. Da

biste obavili bilo kakav poziv, neophodno je da aktivirate telefonsku funkciju tako što ćete promeniti način rada. Ako je uređaj zaključan, unesite šifru blokade.

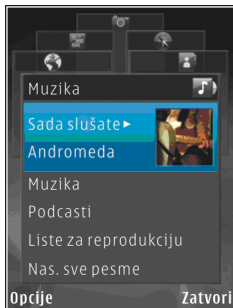
Kada je aktiviran oflajn profil, još uvek možete da koristite bežičnu LAN mrežu da, recimo, čitate svoje e-mail poruke ili koristite Internet. Uvek se pridržavajte svih odgovarajućih propisa o bezbednosti kada se povezujete na bežičnu LAN mrežu i kada je koristite. Takođe možete da koristite i Bluetooth povezivanje dok je aktiviran oflajn profil.

Da izađete iz oflajn profila, kratko pritisnite taster "napajanje", pa izaberite neki drugi profil. Uređaj ponovo uspostavlja bežične komunikacije (pod uslovom da je signal dovoljne jačine).

Multimedija meni

Pomoću multimedija menija možete da vidite svoj najčešće korišćeni multimedijски sadržaj. Izabrani sadržaj se prikazuje u odgovarajućoj aplikaciji.

Da biste otvorili ili zatvorili multimedija meni, pritisnite multimedijски taster. Da biste izvršili pretraživanje podloga, skrolujte levo ili desno. Da biste izabrali stavke, pritisnite navigator. Za povratak u multimedija meni iz otvorene aplikacije pritisnite multimedijски taster.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Muzika** — Uđite u prikaz „Mužički centar“ i „Sada slušate“, pretražujte svoje pesme i liste numera za reprodukciju, ili preuzmite podkaste i upravljajte njima.
- **Galerija** — Pogledajte fotografiju koju ste poslednju snimili, pokrenite projekciju slajdova svojih slika ili pregledajte medijske datoteke u albumima.
- **Igre** — Isprobajte Nokia Nseries igre.

- **Mape** — Pregledajte svoje omiljene lokacije u usluzi Mape.
- **Web** — Pregledajte svoje omiljene Web linkove u pretraživaču.
- **Kontakti** — Dodajte svoje kontakte, pošaljite poruke ili uputite glasovne pozive. Da biste dodali novi kontakt na prazan položaj na listi, pritisnite navigator i izaberite kontakt. Da biste poslali poruku, u multimedija meniju izaberite kontakt i **Pošalji tek. poruku** ili **Pošalji multimedija por..**
- **Video** — Gledajte svoje omiljene video zapise i video snimke sačuvane u Nokia video centru.

Da biste promenili redosled podloga, izaberite **Opcije > Rasporedi pločice**.

Brzo preuzimanje

Paketni pristup preko veze velike brzine (HSDPA, poznat i pod imenom 3.5G, a označen sa **3.5G**) predstavlja mrežni servis u UMTS mrežama i obezbeđuje preuzimanje podataka velikom brzinom. Kada je podrška za HSDPA aktivirana u uređaju, a uređaj je povezan na neku UMTS mrežu koja podržava HSDPA, preuzimanje podataka kao što su poruke, e-mail i strane pretraživača preko celularne mreže mogu biti brži. Aktivna HSDPA veza je označena sa . [Vidite "Prikaži indikatore", str. 22.](#)

Možete da aktivirate ili deaktivirate podršku za HSDPA u podešavanjima uređaja. [Vidite "Podešavanja paketnog prenosa podataka", str. 169.](#)

Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka, obratite se svom provajderu servisa.

HSDPA utiče samo na brzinu preuzimanja podataka; ova tehnologija ne utiče na slanje podataka kao što su poruke ili e-mail poruke.

Web pretraživač

Koristeći Web pretraživač možete da prikazujete Web strane na Internetu pisane u HTML jeziku onako kako su izvorno kreirane. Takođe možete da prikazujete i Web strane koje su posebno kreirane za mobilne uređaje a koje koriste XHTML (extensible hypertext markup language) ili WML (wireless markup language) jezik.

Da biste pretraživali Web, morate imati konfigurisanu Internet pristupnu tačku u svom uređaju.

Pretražite Web

Pritisnite i izaberite **Web**.

Prečica: Da biste startovali pretraživač, pritisnite i držite **0** u režimu pripravnosti.

Važno: Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao

što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

Da biste pretraživali neku stranu, u prikazu markeri izaberite neki marker, ili ručno unesite njenu adresu u polje i pritisnite navigator.

Neke Web strane mogu da sadrže grafičke ili audio objekte koji za prikaz zahtevaju veliku količinu memorije. Ako Vašem uređaju ponestane memorije dok učitava takve strane, grafički sadržaji se neće prikazati.

Da biste pretraživali Web stranice bez grafike, da biste sačuvali slobodnu memoriju, izaberite **Opcije > Podešavanja > Strana > Učitaj sadržaj > Samo tekst**.

Da biste uneli adresu Web stranice koju želite da posetite izaberite **Opcije > Idi na Web adresu**.

Savet: Da biste posetili neku Web stranu koju ste memorisali kao marker u prikazu markeri, u toku pretraživanja, pritisnite **1**, pa zatim izaberite neki marker.

Da biste preuzeli najnoviji sadržaj stranice sa servera, izaberite **Opcije > Opcije pretraživ. > Ažuriraj**.

Da biste sačuvali Web adresu trenutne stranice kao marker, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj kao marker**.

Da biste koristeći Visual history prikazali snimke strana koje ste posetili u toku trenutne sesije pretraživanja, izaberite **Nazad** (na raspolaganju je ako je opcija **Lista istorije** uključena u podešavanjima pretraživača i trenutna strana nije prva strana koju posećujete). Da biste otišli na neku prethodno posećenu stranu, izaberite tu stranu.

Da biste sačuvali stranicu dok pretražujete, izaberite **Opcije** > **Alatke** > **Sačuvaj stranicu**.

Možete sačuvati strane i pretražati ih kasnije kada budete oflajn. Takođe, sačuvane strane možete grupisati u foldere. Da biste pristupili stranicama koje ste sačuvali, izaberite **Opcije** > **Markeri** > **Sačuvane stranice**.

Da biste otvorili podlistu komandi ili radnji za stranicu koja je otvorena, izaberite **Opcije** > **Servisne opcije** (ako je to podržano na Web stranici).

Da biste dozvolili ili sprečili automatsko otvaranje više prozora, izaberite **Opcije** > **Prozor** > **Blokiraj iskaćuće** ili **Dopusti iskaćuće pr.**

Prečice u toku pretraživanja

- Pritisnite **1** da biste otvorili svoje markere.
- Pritisnite **2** da biste potražili ključne reči na trenutnoj strani.

- Pritisnite **3** da biste se vratili na prethodnu stranu.
- Pritisnite **5** da Vam se prikaže lista svih otvorenih prozora.
- Pritisnite **8** da Vam se prikaže kompletna trenutna strana. Pritisnite ponovo **8** da biste uvećali prikaz i videli željeni deo strane.
- Pritisnite **9** da biste uneli neku novu Web adresu.
- Pritisnite **0** da biste otišli na početnu stranicu (ako je to definisano u podešavanjima).
- Pritisnite ***** i **#** da biste zumirali ili umanjili stranicu.

Savet: Da biste se vratili u režim pripravnosti, a da pretraživač ostane otvoren u pozadini, pritisnite dvaput ili taster "završi". Da biste se ponovo vratili u pretraživač, pritisnite i držite , pa iz liste izaberite pretraživač.

Traka sa alatkama pretraživača

Traka sa alatkama pretraživača pomaže Vam da izaberete najčešće korišćene funkcija pretraživača.

Da biste otvorili traku sa alatkama, pritisnite i držite navigator na nekom praznom delu Web strane. Da biste se pomerali u okviru trake sa alatkama,

skrolujte levo ili desno. Da biste izabrali neku funkciju, pritisnite navigator.

U traci sa alatkama, izaberite neku od narednih opcija:

- **Često korišćeni linkovi** — Vidite listu Web adresa koje često posećujete.
- **Opšti prikaz stranice** — Pogledajte opšti prikaz trenutne Web strane.
- **Nađi** — Potražite ključne reči na trenutnoj strani.
- **Ažuriraj** — Osvežite stranu.
- **Pretplata na Web izvode** (ukoliko je dostupno) — Vidite listu Web izvoda koji su na raspolaganju na datoj Web strani, kao i da se pretplatite na neki Web izvod.

Kretanje po stranama

Mini mapa i opšti prikaz strane Vam mogu pomoći da se krećete po Web stranama koje sadrže veliku količinu informacija.

Kada je Mini mapa uključena u podešavanjima pretraživača, a krećete se po obimnoj Web strani, Mini mapa se otvara i daje opšti prikaz Web strane koju pretražujete.

Da biste uključili Mini mapu, izaberite **Opcije > Podešavanja > Opšte > Mini mapa > Uključen**.

Za kretanje po Mini mapi, skrolujte levo, desno, gore ili dole. Kada pronađete željeno mesto, prekinite da skrolujete. Mini mapa se gasi i ostavlja Vas na željenoj lokaciji.

Kada pretražujete neku Web stranu koja sadrži veliku količinu informacija, takođe možete da koristite **Opšti prikaz stranice** da biste videli koje se sve informacije nalaze na datoj strani.

Da bi Vam se prikazao opšti prikaz trenutne strane, pritisnite **8**. Da biste pronašli željeni deo na strani, skrolujte gore, dole, levo ili desno. Pritisnite ponovo **8** da biste uvećali prikaz i videli željeni deo strane.

Web izvodi (feeds) i dnevnici (blogs)

Web izvodi su xml datoteke na Web stranama koje "veb-blogeri" i novinske agencije koriste da, u formi novinskih izvoda, dele udarne naslove ili cele tekstove, recimo, najnovijih vesti. Dnevnici (Blogs) ili Web dnevnici (weblogs) su dnevni na Internetu. Najveći broj Web izvoda koristi RSS i Atom tehnologije, protokole. Web izvodi se najčešće nalaze na Web, Blog i Wiki stranama.

Web aplikacija automatski otkriva da li neka Web strana sadrži i Web izvode.

Da biste se pretplatili na Web izvode, izaberite **Opcije > Pretplata**.

Da biste videli Web izvode na koje ste pretplaćeni, u prikazu markeri izaberite **Web izvodi**.

Da biste ažurirali neki Web izvod, izaberite ga, pa zatim izaberite **Opcije > Osveži**.

Da biste definisali kako će se Web izvodi ažurirati, izaberite **Opcije > Podešavanja > Web izvodi**.

Vidžeti

Web pretraživač podržava vidžete (mrežni servis). Vidžeti su male web aplikacije pomoću kojih na svoj uređaj možete da preuzmete multimedije, izvode sa vestima i druge informacije, kao što su izveštaji o vremenu. Instalirani vidžeti se pojavljuju kao posebne aplikacije u folderu **Aplikacije**.

Vidžete možete da preuzmete pomoću aplikacije Preuzmi! ili sa Interneta.

Podrazumevana pristupna tačka za vidžete je ista kao i za Web pretraživač. Kada su aktivni u pozadini, neki vidžeti mogu na vašem uređaju automatski da ažuriraju informacije.

Pretraživanje sadržaja

Da biste tražili ključne reči, brojeve telefona ili e-mail adrese u okviru trenutne Web strane, izaberite **Opcije > Nađi** i željenu opciju. Da biste se vratili

na predhodno pronađeno, skrolujte na gore. Da biste išli na sledeće pronađeno, skrolujte nadole.

Savet: Da biste potražili ključne reči na datoj strani, pritisnite 2.

Preuzimanje i kupovina sadržaja

Možete da preuzimate stavke kao što su tonovi zvona, slike, logotipi operatora, teme i video snimci. Ove stavke mogu biti besplatne ili ih kupujete. Preuzete stavke obrađuju njima odgovarajuće aplikacije u Vašem uređaju, na primer, preuzeta fotografija ili .mp3 datoteka može da bude sačuvana u Galeriji.

Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

Da biste preuzeli neku stavku, uradite sledeće:

1. Izaberite link.
2. Izaberite odgovarajuću opciju da biste kupili datu stavku (recimo, "Kupi").
3. Pažljivo pročitajte sve informacije.

4. Da biste nastavili ili prekinuli preuzimanje, izaberite odgovarajuću opciju (na primer, "Prihvati" ili "Otkazi").

Kad počnete sa preuzimanjem, prikazuje se lista tekućih i dovršenih preuzimanja iz sesije pretraživanja koja je u toku.

Da biste menjali listu, izaberite **Opcije > Preuzimanja**. U listi dodite do neke stavke i izaberite **Opcije** da biste obustavili trenutno aktivna preuzimanja, da biste otvorili, sačuvali ili izbrisali dovršena preuzimanja.

Markeri

Prikaz markera otvara se kada otvorite Web aplikaciju. Možete birati Web adrese iz liste ili iz grupa markera u folderu **Auto. markeri**. URL adresu Web strane koju želite da posetite možete i direktno da unesete u polje .

 označava početnu stranu definisanu za podrazumevanu pristupnu tačku.

URL adrese možete da memorišete kao markere u toku pretraživanja Interneta. Takođe, adrese koje primite u sklopu poruke možete da memorišete kao markere, kao i da šaljete memorisane markere.

Da biste tokom pretraživanja pristupili prikazu markera, pritisnite **1** ili izaberite **Opcije > Markeri**.

Da biste izmenili detalje nekog markera, kao što je njegov naziv, izaberite **Opcije > Menadžer markera > Izmeni**.

U prikazu markeri možete i da otvarate ostale foldere pretraživača. Web aplikacija Vam omogućava da u toku pretraživanja memorišete Web strane. U folderu **Sačuvane stranice** možete da u oflajn režimu, tj. kada niste povezani na Internet, prikazujete sadržaje memorisanih strana.

Web takođe vodi i evidenciju o Web stranama koje ste posetili tokom pretraživanja. U folderu **Auto. markeri** možete da vidite listu posećenih Web strana.

U **Web izvodi** možete da vidite memorisane linkove (veze) do Web izvoda i dnevnika na koje ste se pretplatili. Web izvodi se najčešće nalaze na Web stranama velikih novinskih agencija, na ličnim Web dnevnicima, mrežnim komunama koje nude najnovije vesti i rezimee članaka. Web izvodi koriste tehnologije RSS i Atom.

Pražnjenje keš memorije

Informacije i servisi kojima pristupate čuvaju se u keš memoriji vašeg aparata.

Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos lozinke,

ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Podaci ili servisi kojima ste pristupali su upisani u keš memoriju.

Da biste obrisali keš memoriju, izaberite **Opcije** > **Obrisi podatke privat.** > **Obrisi keš.**

Prekinite vezu

Da biste raskinuli vezu i tu stranu pratili u oflajn režimu, izaberite **Opcije** > **Alatke** > **Raskini vezu**, a da biste raskinuli vezu i zatvorili pretraživač, izaberite **Opcije** > **Izadi.**

Da biste ostavili pretraživač u pozadini, pritisnite jednom taster "završi". Da biste prekinuli vezu, pritisnite i držite taster "završi".

Da biste obrisali informacije i podatke koje mrežni server prikuplja o Vašim posetama raznim Web stranama, izaberite **Opcije** > **Obrisi podatke privat.** > **Obrisi "kolačiće".**

Bezbednost veze

Ako je ikonica bezbedne veze (🔒) prikazana u toku veze, prenos podataka između ovog uređaja i Internet mrežnog prolaza ili servera je šifrovan.

Ikonica sigurnosti (zaštite) ne označava da je prenos podataka između mrežnog prolaza i servera na kojem se nalazi sadržaj (ili mesta na kojem se

nalazi traženo) bezbedan. Provajder servisa štiti prenos podataka između mrežnog prolaza i servera sa sadržajem.

Za neke servise, recimo za bankarske servise, mogu biti potrebni bezbednosni sertifikati. Na ekranu uređaja će se prikazati obaveštenje ako identitet servera ili mrežnog prolaza nije autentičan ili ako ne posedujete ispravan sigurnosni sertifikat u svom uređaju. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa.

Web podešavanja

Pritisnite i izaberite **Web.**

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, pa zatim nešto od sledećeg:

Opšta podešavanja

- **Pristupna tačka** — Promenite podrazumevanu pristupnu tačku. Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.
- **Početna strana** — Definišite početnu stranu.
- **Mini mapa** — Uključite ili isključite Mini mapu. [Vidite "Kretanje po stranama", str. 29.](#)
- **Lista istorije** — Da biste u toku pretraživanja pritiskom na taster **Nazad** mogli da vidite listu

strana koje ste posetili u toku te sesije pretraživanja, uključite opciju **Lista istorije**.

- **Sigurnosna upozor.** — Sakrijte ili prikažite sigurnosna upozorenja.
- **Java/ECMA skript** — Omogućite ili onemogućite korišćenje skriptova.

Podešavanja strane

- **Učitaj sadržaj** — Izaberite da li želite da preuzimate slike i druge objekte u toku pretraživanja. Ako izaberete **Samo tekst**, da biste kasnije u toku pretraživanja preuzli slike i objekte, izaberite **Opcije > Alatk**e > **Preuzmi slike**.
- **Veličina ekrana** — Izaberite puni ekran ili normalni prikaz iz liste opcija.
- **Prim. kodni raspored** — Ako se slovni znakovi ne prikazuju ispravno, izaberite drugi kodni raspored koji odgovara jeziku trenutne strane.
- **Blokiraj iskačuće** — Dopustite ili sprečite automatsko otvaranje različitih "iskaćućih" prozora u toku pretraživanja.
- **Auto. pon. učitavanje** — Ako želite da se Web strane automatski osvežavaju u toku pretraživanja, izaberite **Uključeno**.
- **Veličina slova** — Definišite veličinu karaktera koja će se koristiti za prikaz Web strana.

Podešavanja privatnosti

- **Automatski markeri** — Omogućite ili onemogućite automatsko sakupljanje markera.

Ako želite da se nastavi memorisanje posećenih Web strana u folder **Auto. markeri**, ali da folder sakrijete iz prikaza markeri, izaberite **Sakrij folder**.

- **Čuvanje podat. forme** — Ukoliko ne želite da se podaci koje unosite u razne obrasce na Web stranama memorišu i koriste kod naredne posete tim stranama, izaberite **Isključeno**.
- **Kolačići** — Omogućite ili onemogućite primanje i slanje „kolačića“.

Podešavanja Web izvoda

- **Automatsko ažuriranje** — Definišite da li želite da se Web izvodi ažuriraju automatski, i koliko često želite da se oni ažuriraju. Postavljanje ove aplikacije da automatski preuzima Web izvode može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi sa informacijama o cenama prenosa.
- **Prist. tačka za auto. ažur.** — Izaberite željenu pristupnu tačku za ažuriranje. Ova opcija je dostupna samo kada je **Automatsko ažuriranje** uključeno.

Povezivanja

Vaš uređaj nudi nekoliko opcija za povezivanje na Internet ili za povezivanje sa nekim drugim kompatibilnim uređajem ili računarom.

Bežična LAN mreža

Vaš uređaj podržava bežično povezivanje na lokalne računarske mreže (WLAN mreža). Koristeći WLAN mrežu svoj uređaj možete povezivati na Internet kao i sa kompatibilnim uređajima koji poseduju mogućnost WLAN umrežavanja.

Osnovne informacije o WLAN vezi

Da biste koristili WLAN, ova mogućnost mora biti dostupna na odgovarajućoj lokaciji i Vaš uređaj mora biti povezan na WLAN.

U nekim zemljama, kao u Francuskoj, postoje ograničenja upotrebe bežične LAN mreže. Za više informacija se obratite svojim lokalnim vlastima.

Upotreba funkcija koje koriste WLAN ili funkcija kojima je dozvoljeno da rade u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve i skraćuje trajanje baterije.

Vaš uređaj podržava naredne funkcionalne mogućnosti WLAN mreže:

- standard IEEE 802.11b/g
- Rad na 2,4 GHz
- Metode kriptozastite: WEP (wired equivalent privacy, privatnost ekvivalentna onoj u ožičenim mrežama) sa enkripcionim ključevima dužine do 128 bita, WPA (Wi-Fi zaštićeni pristup) i 802.1x. Ove funkcionalne mogućnosti se mogu koristiti jedino ako ih podržava računarska mreža.

WLAN povezivanja

Da biste koristili WLAN, morate prvo da napravite Internet pristupnu tačku (IAP) za WLAN. Ovu pristupnu tačku koristite za aplikacije za koje je potrebna veza sa Internetom. [Vidite "WLAN Internet pristupne tačke", str. 36.](#)

Važno: Uvek omogućite jednu od raspoloživih metoda kriptovanja kako biste povećali bezbednost svoje bežične LAN veze. Korišćenje kriptovanja umanjuje rizik neovlašćenog pristupa Vašim podacima.

WLAN veza se uspostavlja kada kreirate data vezu preko Internet pristupne tačke WLAN mreže. Aktivna WLAN veza se prekida kada prekinete data vezu.

WLAN možete da koristite u toku govornog poziva ili u toku veze sa paketnim prenosom podataka. U jednom momentu možete biti povezani samo na jednu pristupnu tačku WLAN mreže, ali istu Internet pristupnu tačku može da koristi više aplikacija.

Kada uređaj koristi oflajn profil, i dalje možete da upotrebljavate WLAN (ako je dostupno). Uvek se pridržavajte svih odgovarajućih propisa o bezbednosti kada se povezujete na WLAN mrežu i kada je koristite.

Savet: Da biste videli jedinstvenu MAC (Media Access Control) adresu koja identifikuje vaš uređaj na mreži, u pasivnom režimu unesite ***#62209526#**.

WLAN čarobnjak

WLAN čarobnjak Vam pomože da se povežete na neku WLAN mrežu kao i da upravljate svojim WLAN vezama.

WLAN čarobnjak prikazuje status Vaših WLAN veza u režimu aktivne pripravnosti. Da biste videli opcije koje su na raspolaganju, dođite u red u kojem je prikazan status i izaberite ga.

Ako pretraga pronade WLAN mreže, ako se prikazuje, na primer, **WLAN mreža pronađena**, da biste kreirali IAP tačku i pokrenuli Web pretraživač da koristi tu IAP tačku, izaberite status i **Pokreni pretr. Web**.

Ako izaberete neku obezbeđenu WLAN mrežu, od Vas će se tražiti da unesete odgovarajuće pristupne lozinke. Da biste se povezali na neku skrivenu mrežu, morate da unesete ispravno ime mreže (SSID, identifikator skupa servisa). Da biste kreirali novu pristupnu tačku za skrivenu WLAN mrežu, izaberite **Novi WLAN**.

Ako ste povezani na WLAN, prikazuje se ime IAP tačke. Da biste startovali Web pretraživač preko te IAP tačke, izaberite status, pa zatim **Nastavi sa pretraž. Web**. Da biste raskinuli vezu u WLAN mreži, izaberite status, pa zatim **Prekini WLAN vezu**.

Ako je skeniranje WLAN mreža isključeno i niste povezani ni na jednu WLAN mrežu, prikazuje se **WLAN skeniranje je isklj..** Da biste uključili skeniranje dostupnih WLAN mreža, izaberite status i pritisnite navigator.

Da biste započeli pretragu dostupnih WLAN mreža, izaberite status i **Potraži WLAN**. Da biste isključili skeniranje WLAN mreža, izaberite status i **WLAN skeniranje je isklj..**

Da biste aplikaciji WLAN čarobnjaka pristupili iz menija, pritisnite i izaberite **Alatke > WLAN Čarob..**

WLAN Internet pristupne tačke

Pritisnite i izaberite **Alatke > WLAN Čarob.**

Izaberite **Opcije**, pa zatim nešto od sledećeg:

- **Razdvoji WLAN mreže** — Filtriranjem izbacite WLAN mreže u listi pronađenih mreža. Izabrane mreže su izbačene kada sledeći put aplikacija bude tražila WLAN mreže.
- **Detalji** — Vidite detalje neke mreže koja je prikazana u listi. Ako izaberete aktivnu vezu, prikazuju se detalji veze.
- **Definiši pristup. tačku** — Kreirajte Internet pristupnu tačku (IAP) u WLAN mreži.
- **Izmeni pristupnu tačku** — Uredite detalje postojeće IAP tačke.

Možete koristiti i Menadžer veze da kreirate Internet pristupne tačke. [Vidite "Aktivirajte data veze", str. 36.](#)

Radni režimi

Postoje dva radna režima (arhitekture) WLAN mreže: infrastrukturni i adhoc.

U infrastrukturnom radnom režimu omogućene su dve vrste komunikacija: bežični uređaji su međusobno povezani preko pristupne tačke WLAN

mreže, ili su bežični uređaji povezani sa ožičenom LAN mrežom preko pristupne tačke bežične LAN mreže.

U adhoc režimu rada, uređaji međusobno direktno šalju i primaju podatke.

Menadžer veza

Aktivirajte data veze

Pritisnite i izaberite **Alatke > Poveziv. > Men. veza > Akt. data veze.**

U prikazu aktivnih data veza možete da vidite otvorene veze za prenos podataka (data veze):

 data pozivi

 veze za paketni prenos podataka

 WLAN povezivanja

Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, i tako dalje.

Da biste završili vezu, izaberite **Opcije > Raskini vezu**. Da biste zatvorili sve trenutno otvorene veze, izaberite **Opcije > Raskini sve veze**.

Da biste videli detalje neke veze, izaberite **Opcije > Detalji**. Koji se detalji prikazuju zavisi od tipa veze.

Raspoložive WLAN mreže

Pritisnite , pa izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **Men. veza** > **Raspol. WLAN**.

Prikaz raspoloživih WLAN mreža prikazuje listu WLAN mreža unutra dometa, njihov mrežni režim (infrastrukturni ili adhoc) i indikator jačine signala. označava kriptovane mreže, a da li Vaš uređaj ima neku aktivnu vezu u mreži.

Da biste videli detalje neke mreže, izaberite **Opcije** > **Detalji**.

Da biste kreirali Internet pristupnu tačku u nekoj mreži, izaberite **Opcije** > **Definiši prist. tačku**.

Bluetooth povezivanje

Osnovni podaci o Bluetooth povezivanju

Možete da se povežete bežično sa ostalim kompatibilnim uređajima koristeći Bluetooth povezivanje. Kompatibilni uređaji uključuju mobilne telefone, računare i dodatke kao što su slušalice i kompleti za kola. Bluetooth povezivanje možete koristiti za slanje slika, video snimaka, muzike, audio snimaka i beleški, a možete i bežično da se povežete sa kompatibilnim PC računarom (na primer, da biste prenosili datoteke) ili

kompatibilnim štampačem kako biste štampali slike koristeći opciju Štampanje slika.

S obzirom na to da uređaji sa Bluetooth bežičnom tehnologijom komuniciraju putem radio talasa, ne moraju da budu u pravolinijskom vidnom polju. Ipak, potrebno je da se nalaze međusobnom rastojanju od najviše 10 metara (33 stope), mada vezu mogu ometati prepreke kao što su zidovi ili drugi elektronski uređaji.

Ovaj uređaj je usklađen sa Bluetooth Specifikacijama verzija 2,0, koje podržavaju sledeće načine rada: Advanced Audio Distribution Profile (Napredna audio razmena), Audio/Video Remote Control Profile (Daljinska kontrola audija i videa), Basic Imaging Profile (Osnovno slikanje), Basic Printing Profile (Režim osnovnog štampanja), Dial-up Networking Profile (Pristup mreži biranjem priključnog telefonskog broja), File Transfer Profil (Prenos datoteka), Headset Profile (Mikro-telefonska kombinacija), Handsfree Profile (Hendsfri - rad bez upotrebe ruku), Human Interface Device Profile (Profil interfejsa između čoveka i uređaja), Object Push Profile (Distribucija objekata na inicijativu servera), SIM Access profile (Pristup SIM kartici) i Synchronization Profile (Sinhronizacija). Da biste osigurali saradnju sa drugim uređajima koji podržavaju Bluetooth tehnologiju, koristite proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj model. Proverite sa proizvođačem

dotičnog uređaja njegovu kompatibilnost sa ovim uređajem.

Na nekim lokacijama može da postoji ograničenje upotrebe Bluetooth tehnologije. Proverite sa lokalnim vlastima ili sa provajderom servisa.

Upotreba funkcija koje koriste Bluetooth tehnologiju, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Ne možete da koristite Bluetooth vezu kad je aparat zaključan. [Vidite "Telefon i SIM kartica", str. 160.](#)

Podešavanja

Pritisnite , pa izaberite **Alatke > Bluetooth**.

Kada aplikaciju otvorite prvi put, od vas se traži da definišete ime za svoj aparat. Ime možete kasnije promeniti.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Bluetooth** — Da biste uspostavili bežičnu vezu sa nekim kompatibilnim uređajem, prvo podesite Bluetooth vezu na **Uključeno**, a onda uspostavite povezivanje. Da biste isključili Bluetooth povezivanje, izaberite **Isključeno**.
- **Prikazivanje mog tel.** — Da bi bilo omogućeno da drugi Bluetooth uređaji pronađu Vaš uređaj, izaberite **Vidljiv svima**. Da biste postavili vremenski period posle kojeg se status

prikazivanja (vidljivost) menja u "skriven", izaberite **Definišite period**. Da biste svoj uređaj "sakrili" od drugih uređaja, izaberite **Skriven**.

- **Ime mog telefona** — Izmenite ime koje se prikazuje drugim uređajima sa Bluetooth vezom.
- **Režim eksterni SIM** — Da biste omogućili da drugi uređaj, recimo kompatibilni komplet za automobil, može da koristi SIM karticu u Vašem uređaju za priključivanje na komunikacionu mrežu, izaberite **Uključen**. [Vidite "Režim eksterni SIM", str. 40.](#)

Bezbednosni saveti

Pritisnite , pa izaberite **Alatke > Bluetooth**.

Kada ne koristite Bluetooth povezivanje, da biste kontrolisali ko može da pronađe Vaš uređaj i poveže se sa njim, izaberite **Bluetooth > Isključeno** ili **Prikazivanje mog tel. > Skriven**.

Nemojte vršiti uparivanje sa nepoznatim uređajima, niti prihvatati zahteve za povezivanje sa njima. Ovo štiti Vaš uređaj od opasnog sadržaja.

Šaljite podatke pomoću Bluetooth veze

Istovremeno može biti aktivno više Bluetooth veza. Na primer, ukoliko ste povezani sa kompatibilnim slušalicama, istovremeno možete da prenosite datoteke u neki drugi kompatibilni uređaj.

1. Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi ono što želite da pošaljete. Na primer, da biste poslali sliku drugom kompatibilnom uređaju, otvorite aplikaciju Galerija.

2. Izaberite željenu stvaku, a zatim **Opcije** > **Pošalji** > **Preko Bluetooth veze**.

Prikazuju se uređaji sa Bluetooth bežičnom tehnologijom koji se nalaze unutar dometa. Ikonice uređaja su sledeće:

računar

telefon

audio ili video uređaj

drugi uređaji

Da biste prekinuli traženje uređaja, izaberite **Stop**.

3. Izaberite uređaj sa kojim želite da se povežete.
4. Ako drugi uređaj zahteva uparivanje pre nego što se podaci mogu preneti, čuje se tonski signal i od Vas se zahteva da unesete lozinku. [Vidite "Uparivanje uređaja", str. 39.](#)

Kada je veza uspostavljena, prikazuje se **Šalji se podaci**.

Savet: Pri traženju uređaja, neki uređaji mogu da prikazuju samo jedinstvene adrese (adrese uređaja). Da biste saznali jedinstvenu adresu svog uređaja, u pasivnom režimu ukucajte ***#2820#**.

Uparivanje uređaja

Da biste sproveli uparivanje sa kompatibilnim uređajima i videli uparene uređaje, u glavnom prikazu Bluetooth povezivanja skrolujte udesno.

Pre uparivanja, kreirajte sopstvenu lozinku (dužine 1 do 16 cifara) i dogovorite se sa vlasnikom drugog uređaja da koristi istu lozinku. Uređaji koji nemaju korisnički interfejs imaju fabrički podešenu lozinku. Lozinka se koristi samo jednom.

1. Da biste sproveli uparivanje sa nekim uređajem, izaberite **Opcije** > **Novi upareni uređaj**. Prikazuju se uređaji koji se nalaze unutar dometa.
2. Izaberite uređaj i unesite lozinku. Ista lozinka mora biti otkucana i na drugom uređaju.
3. Neka audio proširenja (dodatna oprema) se automatski povezuju sa Vašim uređajem nakon uparivanja. Ako to nije slučaj, dođite do tog proširenja, pa zatim izaberite **Opcije** > **Uspostavi vezu**.

U pretrazi za uređajima upareni uređaji su označeni sa .

Da biste neki uređaj postavili za "ovlašćen" ili "neovlašćen", dođite do njega pa izaberite neku od sledećih opcija:

- **Post. kao ovlašćen** — Veza Vašeg uređaja i ovog ovlašćenog uređaja može se uspostaviti bez

Vašeg znanja. Nije potrebna nikakva posebna saglasnost ni autorizacija. Ovaj status koristite za sopstvene uređaje, na primer za svoje kompatibilne slušalice ili za računar, kao i za uređaje koji pripadaju poverljivim osobama. označava ovlašćene uređaje u prikazu uparenih uređaja.

- **Post. kao neovlaš.** — Zahtevi za povezivanje od strane ovog uređaja uvek se moraju prvo prihvatiti.

Da biste poništili neko uparivanje, dođite do odgovarajućeg uređaja i izaberite **Opcije** > **Obriši**.

Da biste poništili sva uparivanja, izaberite **Opcije** > **Obriši sve**.

Primite podatke pomoću Bluetooth veze

Kada primate podatke koristeći Bluetooth povezivanje, čuje se tonski signal i pojavljuje se upit da li želite da prihvatite poruku. Ako prihvatite, prikazuje se i stavka se stavlja u folder **Primljeno** u Porukama. Poruke primljene putem Bluetooth veze su označene sa .

Režim eksterni SIM

Pre aktiviranja režima eksterne SIM kartice, dva uređaja moraju da se upare i da se uparivanje inicira sa drugog uređaja. Pri uparivanju, koristite 16-cifrenu lozinku, i drugi uređaj postavite za "ovlašćen".

Da biste koristili režim eksterne SIM kartice sa kompatibilnim kompletom za automobil, uključite Bluetooth povezivanje i u svom uređaju omogućite korišćenje režima eksterne SIM kartice. Na drugom uređaju aktivirajte režim eksterne SIM kartice.

Kada je režim eksterne SIM kartice uključen u Vašem uređaju, u režimu pripravnosti se prikazuje **Režim eksterni SIM**. Veza sa bežičnom komunikacionom mrežom je isključena, što pokazuje indikator u indikatorskom polju jačine signala, i ne možete koristiti servise SIM kartice koji zahtevaju pokrivanje celularne komunikacione mreže.

Kada se ovaj mobilni uređaj nalazi u režimu eksterne SIM kartice, za upućivanje i za primanje poziva možete da koristite jedino neko povezano kompatibilno proširenje, kao što je automobilski komplet. U ovom režimu se Vašim bežičnim uređajem neće moći upućivati nikakvi pozivi, osim poziva broja službe pomoći koji je programiran u njemu. Da biste svojim uređajem mogli da upućujete pozive, morate napustiti režim eksterne

SIM kartice. Ako je uređaj zaključan, otključajte tako što ćete uneti šifru blokade.

Da biste izašli iz režima eksterne SIM kartice, pritisnite taster "napajanje", pa zatim izaberite **Izaći iz ekster. SIM**.

Infracrvena veza

Koristeći IC (infracrvenu) vezu možete da prenosite podatke (kao što su vizitkarte, napomene kalendara i medija datoteke) u kompatibilne uređaje i iz njih.

Ne usmeravajte snop infracrvenih (IC) zraka nikome u oči, i ne dozvolite da on stvara smetnje drugim IC uređajima. Ovaj uređaj je laserski proizvod klase 1.

Da biste slali i primali podatke koristeći infracrvenu povezivanje, uradite sledeće:

1. Neka IC portovi uređaja koji šalje i uređaja koji prima podatke budu usmereni jedan ka drugom, i neka između njih ne postoji nikakva prepreka. Poželjno rastojanje dva uređaja treba da bude do 1 metra (3 stope).
2. Korisnik uređaja koji prima podatke aktivira IC port.
3. Da biste aktivirali IC port svog uređaja za prijem podataka preko IC veze, pritisnite i izaberite **Alatke > Poveziv. > IC veza**.
4. Korisnik uređaja koji šalje podatke bira željenu IC funkciju da bi započeo prenos.

5. Da biste poslali podatke putem IC veze, pronađite željenu datoteku iz odgovarajuće aplikacije ili iz „Menadžera datoteka“, pa zatim izaberite **Opcije > Pošalji > Preko IC veze**.

Ako se prenos podataka ne započne u roku od 1 minuta po aktiviranju IC porta, veza se obustavlja i mora se startovati ponovo.

Stavke primljene putem IC veze se smeštaju u folder **Primljeno** u Porukama. Nove poruke primljene IC vezom su označene sa .

USB

Pritisnite i izaberite **Alatke > Poveziv. > USB**.

Da biste podesili uređaj tako da pita za svrhu povezivanja svaki put kada se priključi kompatibilni kabl za prenos podataka, izaberite **Pitaj pri povezivanju > Da**.

Ako je **Pitaj pri povezivanju** isključeno, ili ako želite da režim promenite u toku aktivne veze, izaberite **USB režim**, pa zatim neku od narednih opcija:

- **PC Suite** — Koristite Nokia PC aplikacije kao što su Nokia PC Suite, Nokia Lifeblog i Nokia Software Updater
- **Prenos podataka** — Razmenjujte podatke sa kompatibilnim PC računarom. Koristite ovaj

režim i za preuzimanje mapa PC aplikacijom Nokia Map Loader.

- **Štampa slike** — Štampajte slike na kompatibilnom štampaču.
- **Medija plejer** — Sinhronizujte muziku sa Windows Media Player-om.

Povezivanja sa PC računarom

Svoj uređaj možete da koristite sa velikim brojem kompatibilnih aplikacija za povezivanje sa PC računarom i za data komunikacije. Koristeći programski paket Nokia Nseries PC Suite možete, recimo, da prenosite slike iz svog uređaja u kompatibilni PC računar i obratno.

Uvek kreirajte vezu na PC računaru ako želite da ga sinhronizujete sa svojim uređajem.

Nokia Wireless Keyboard (Nokia bežična tastatura)

Da biste postavili Nokia bežičnu tastaturu ili neku drugu kompatibilnu bežičnu tastaturu koja podržava profil Bluetooth Human Interface Devices (HID), za rad sa ovim uređajem, koristite aplikaciju Bežična tastatura. Ova tastatura Vam omogućava udobnije unošenje teksta preko kompletne QWERTY

konfiguracije za potrebe tekstualnih i e-mail poruka i stavki kalendara.

1. Aktivirajte Bluetooth povezivanje u svom uređaju.
2. Uključite tastaturu.
3. Pritisnite i izaberite **Alatke > Poveziv. > Bežična tast.**
4. Da biste započeli pretragu uređaja sa mogućnošću Bluetooth povezivanja, izaberite **Opcije > Nađi tastaturu.**
5. U listi izaberite ovu tastaturu, pa zatim pritisnite navigator da je povežete.
6. Da biste tastaturu uparili sa svojim uređajem, unesite neku lozinku po svom izboru (1 do 9 cifara) u uređaj, pa zatim i istu šifru na tastaturi. Da biste uneli cifre lozinke, potrebno je da prvo pritisnete taster **Fn**.
7. Ako se zatraži da unesete raspored tastature, izaberite ga iz liste u svom uređaju.

Kada se pojavi ime tastature, njen status se menja u **Tastatura je povezana**, zelena indikatorska lampica na tastaturi sporo bljeska i tastatura je spremna za korišćenje.

Za detalje u vezi rada i održavanja tastature, vidite njeno uputstvo za korisnika.

Modem

Pritisnite i izaberite **Alatke > Poveziv. > Modem.**

Da biste povezali svoj uređaj kao modem na kompatibilni računar koristeći infracrvenu vezu, pritisnite navigator.

[Vidite " Infracrvena veza", str. 41.](#)

Nokia video centar

Koristeći Nokia video centar (mrežni servis) možete bežičnim putem da preuzimate i strimujete video sadržaje sa nekog kompatibilnog Internet video servisa koristeći vezu sa paketnim prenosom podataka ili bežični LAN. Takođe možete da prenesete video snimke iz kompatibilnog PC računara na svoj uređaj i prikazete ih u video centru.

Video centar podržava iste formate datoteka kao RealPlayer. Podrazumevano je da se svi video snimci reprodukuju u pejzažnom režimu.

U Vašem uređaju se možda nalaze prethodno definisani servis.

Provajderi servisa mogu da nude sadržaje besplatno ili uz naplatu. Cene proverite na samom servisu ili kod provajdera servisa.

Pronađite i gledajte video sadržaje

1. Pritisnite i izaberite **Video centar**.
2. Da biste se povezali sa servisom, skrolujte levo ili desno i izaberite željeni video servis.

Uređaj ažurira i prikazuje sadržaj koji je na raspolaganju na tom servisu.

3. Da biste video snimke pregledali na osnovu kategorija (ukoliko su one na raspolaganju), skrolujte levo ili desno da biste videli druge kartice.
4. Da biste videli informacije o video snimku, izaberite **Opcije** > **Detalji videa**.
5. Neki video snimci se mogu bežično strimovati, dok je druge neophodno preuzeti u svoj uređaj. Da biste preuzeli video snimak, izaberite **Opcije** > **Preuzmi**.

Da biste strimovali video snimak ili prikazali preuzeti snimak, izaberite **Opcije** > **Pusti**.

6. U toku reprodukcije sadržaja, za upravljanje reprodukcijom koristite medijske tastere. Pritisnite taster za podešavanje jačine zvuka da biste podesili jačinu zvuka.

Ako napustite aplikaciju, preuzimanja se nastavljaju u pozadini. Preuzeti video snimci se čuvaju u **Video centar** > **Moji video zapisi**.

Da biste se povezali na Internet i potražili raspoložive servise koje možete dodati u glavni prikaz, izaberite **Dodaj nove usluge**.

Internet video snimci

Internet video su video snimci (klipovi) koji se distribuišu na Internetu putem RSS-baziranih izvoda. Nove izvode možete da dodate u **Internet video zapisi** u podešavanjima.

Možete da pregledate svoje izvode u folderu **Internet video zapisi** u video centru.

Da biste dodali ili izbrisali izvode, izaberite **Opcije** > **Pretplata na sadržaje**.

Da biste pregledali video snimke raspoložive u izvodu, dođite do njega i pritisnite navigator.

Da biste videli informacije o video snimku, izaberite **Opcije** > **Detalji videa**.

Da biste preuzeli video, dođite do njega i izaberite **Opcije** > **Preuzmi**.

Pritisnite navigator da biste reprodukovali preuzeti video.

Pustite preuzeti video

Preuzeti video snimci se čuvaju u **Video centar** > **Moji video zapisi**.

Pritisnite navigator da biste reprodukovali preuzeti video.

Da biste reprodukovali preuzeti video u kućnoj mreži, izaberite **Opcije** > **Prikaži na kućnoj mreži**. Kućna mreža najpre mora da bude konfigurisana. [Vidite "O kućnoj mreži", str. 93.](#)

U toku reprodukcije sadržaja, za upravljanje reprodukcijom koristite medijske tastere. Pritisnite taster za podešavanje jačine zvuka da biste podesili jačinu zvuka.

Ukoliko u memoriji uređaja nema dovoljno slobodnog prostora, aplikacija automatski briše neke od najstarijih video snimaka kad se preuzmu novi video snimci. označava video snimke koji će uskoro možda biti izbrisani.

Da biste sprečili automatsko brisanje nekog video snimka () , izaberite **Opcije** > **Zaštiti**.

Prenesite video snimke iz svog PC računara

Prenesite svoje video snimke u video centar iz kompatibilnih uređaja koristeći kompatibilni USB kabl za prenos podataka.

Da biste preneli video snimke iz kompatibilnog PC računara, uradite sledeće:

1. Da biste svoj uređaj videli na PC računaru kao uređaj za masovnu memoriju (**E:**) na koji možete da prenesete datoteke sa podacima, povežite kompatibilni USB kabl za prenos podataka.
2. Izaberite **Prenos podataka** kao režim veze.
3. Izaberite video snimke koje želite da kopirate iz svog PC računara.
4. Prenesite video snimke u **E:\My Videos** u masovnoj memoriji svog uređaja.

Preneseni video snimci se pojavljuju u folderu **Moji video zapisi** u video centru. Video datoteke u drugim folderima vašeg uređaja se ne prikazuju.

Podešavanja

U glavnom prikazu video centra izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Izaberi video servis** — Izaberite video servise za koje želite da se pojave u glavnom prikazu aplikacije. Možete da vidite i detalje video servisa.

Za neke servise su potrebni korisničko ime i lozinka koje dobijate od provajdera servisa.

- **Podraz. pristupne tačke** — Izaberite pristupne tačke koje se koriste za vezu za prenošenje podataka. Korišćenje pristupnih tačaka za paketni prenos podataka za preuzimanje datoteka može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.
- **Roditeljski nadzor** — Aktivirajte roditeljsko zaključavanje video servisa.
- **Željena memorija** — Izaberite da li će se preuzeti video snimci čuvati u memoriji uređaja ili u masovnoj memoriji. Kada se izabrana memorija popuni, uređaj će sadržaje memorisati u drugu memoriju, ako je ona na raspolaganju. Ako u drugoj memoriji nema dovoljno slobodnog prostora, aplikacija automatski briše neke od najstarijih video snimaka.

- **Minijaturni prikaz** — Izaberite da li ćete prikazivati minijaturne slike u listama video snimaka.

N-Gage

Osnovni podaci o N-Gage

N-Gage je mobilna platforma za igre dostupna za spektar Nokia mobilnih uređaja. N-Gage igrama, igračima i sadržaju možete pristupiti preko N-Gage aplikacije na svom uređaju. Igre takođe možete da preuzimate i pristupate nekim funkcijama na svom računaru na lokaciji www.n-gage.com.

Pomoću aplikacije N-Gage možete da preuzimate i kupujete igre i igrate ih, sami ili sa prijateljima. Možete da preuzimate probne verzije igara kako biste isprobali nove igre i kupili one koje vam se sviđaju. N-Gage vam omogućava da budete u vezi sa drugim igračima, kao i da pratite i delite svoje rezultate i druge igračke uspehe.

Za korišćenje platforme N-Gage potrebna vam je GPRS ili 3G veza. Možete koristiti i WLAN mrežu, ukoliko je dostupna. Pored toga, potrebna vam je veza da biste pristupili onlajn funkcijama kao što su preuzimanje igara, licence igara, igara sa više igrača ili časkanje. Za učestvovanje u onlajn igrama ili igrama sa više igrača, kao i za slanje poruka drugim igračima, takođe vam je potrebna veza.

Sve N-Gage usluge, kod kojih je potrebna veza sa N-Gage serverom, kao što su preuzimanje datoteke

igre, kupovina igre, onlajn igre, igre sa više igrača, definisanje igračkog imena, časkanje i slanje poruka, podrazumevaju prenos velike količine podataka.

Vaš provajder servisa će vam naplatiti za prenos podataka. Za detaljnije informacije o prenosu podatka i nadoknadi za prenos obratite se svom provajderu servisa.

N-Gage prikazi

N-Gage aplikacija se sastoji od pet različitih delova.

 Kada startujete N-Gage aplikaciju otvara se početna stranica. Možete da počnete da igrate igricu ili da nastavite onu koju ste poslednju igrali, proverite svoje trenutne N-Gage poene, pronađete nove igrice, pročitate svoje poruke ili da se povežete sa N-Gage prijateljem koji je dostupan za igru.

 U okviru servisa Moje igrice možete da igrate igrice i upravljate onima koje ste preuzeli na svoj uređaj. Možete da instalirate i brišete igrice, ocenite i prikazete one koje ste igrali i preporučite ih svojim N-Gage prijateljima.

 U odeljku **Moj profil** možete da upravljate podacima i detaljima o svom profilu i da vodite evidenciju o N-Gage igricama koje ste igrali.

 U okviru servisa **Moji prijatelji**, možete da pozovete ostale N-Gage igrače u listu prijatelja, kao i da vidite da li su onlajn i dostupni za igru. Možete i da šaljete poruke vašim N-Gage prijateljima.

 U **Salonu igrice**, možete da nađete podatke o N-Gage igricama, uključujući njihove snimke i ocene igrača. Možete i da isprobate nove igrice tako što ćete preuzeti probne verzije ili da poboljšate svoj doživljaj igranja pomoću dodatnih sadržaja za igrice koje već imate na svom uređaju.

Početak rada

Definisanje igrakog imena

Igre možete da preuzimate, kupujete i igrate ih i bez igračkog imena, ali se preporučuje da ga ipak definišete. Igračko ime vam omogućava da budete član N-Gage zajednice, da se povezujete sa drugim igračima i delite uspehe u igri, preporuke i kritike. Igračko ime vam je potrebno i za prenos detalja vašeg profila i N-Gage bodova na drugi uređaj.

Kada pokrenete N-Gage aplikaciju i prvi put se povežete sa N-Gage uslugom, od vas će biti traženo da definišete N-Gage igračko ime. Na primer, možete se povezati na mrežu, tako što ćete

postaviti svoju dostupnost biranjem **Options > Set Availability > Available to Play**.

Ako već imate N-Gage igračko ime, izaberite „Imam nalog“ i unesite svoje korisničko ime i lozinku da biste se prijavili.

Da biste kreirali novo igračko ime:

1. Izaberite „Registruj novi nalog“.
2. Unesite svoj datum rođenja, željeno igračko ime i lozinku. Ako je igračko ime zauzeto, N-Gage će vam predložiti listu dostupnih sličnih imena.
3. Da biste registrovali svoje igračko ime, unesite podatke, pročitajte i prihvatite uslove korišćenja i izaberite **Register**.

Igračko ime možete da definišete i na N-Gage Web lokaciji www.n-gage.com.

Kada definišete igračko ime, u delu „Moj profil“, na kartici za privatne podatke, izmenite podešavanja i lične podatke.

Definisanje igračkog imena može biti praćeno troškovima za prenos podataka.

Započinjanje igrice

Da biste počeli da igrate igricu koju ste poslednju igrali, idite na početnu stranicu i izaberite **Start Game**.

Da biste nastavili da igrate igricu koju ste prethodno pauzirali, izaberite **Options > Resume Game**.

Praćenje vašeg napredovanja

Da biste videli vaše trenutne N-Gage poene, idite na početnu stranicu i izaberite **Track My Progress**.

Igra sa prijateljima

Da biste se povezali sa N-Gage igračima sa liste vaših prijatelja i pozvali ih da se igraju sa vama, izaberite **Play With Friends**. N-Gage će vam predložiti prijatelja sa kojim možete da se igrate na osnovu vaše istorije igranja igrica i dostupnosti vaših N-Gage prijatelja.

Da biste pronašli nekog drugog prijatelja za igru, izaberite **Options > View My Friends**.

Ova stavka neće biti prikazana ako je lista vaših prijatelja prazna. [Vidite "Povezivanje sa drugim igračima", str. 51.](#)

Igranje igrica i upravljanje njima

Da biste igrali igrice i upravljali onima koje ste preuzeli i instalirali na svoj uređaj, izaberite **My Games**. Igrice su razvrstane po datumu kada su poslednji put igrane, pri čemu je na prvom mestu ona koja je igrana poslednja.

Postoji pet mogućih vrsta igrica u servisu Moje igrice:

- **Kompletne igrice** — U pitanju su igrice koje ste kupili sa licencom za kompletnu verziju. Može da bude dostupno nekoliko tipova licenci, u zavisnosti od igrice i regiona u kom se nalazite.
- **Probne igrice** — U pitanju su datoteke kompletnih igrica koje su dostupne samo tokom ograničenog vremenskog perioda ili imaju ograničen sadržaj. Kada probni period istekne morate da kupite licencu da biste otključali kompletnu igricu i nastavili. Ove igrice imaju oznaku probne verzije.
- **Demo verzije igrica** — U pitanju su manji delovi igrice sa veoma ograničenim funkcijama i brojem nivoa. Ove igrice imaju oznaku demo verzije.
- **Kompletna verzija čija licenca je istekla** — U pitanju su igrice koje ste kupili sa ograničenom licencom, koja je sada istekla. Ove igrice imaju oznaku sata i strelice.
- **Nedostupno** — U pitanju su kompletne verzije igrica koje ste uklonili ili koje ste preuzeli, pri čemu instalacija nije završena. Ove igrice se u listi igrica prikazuju kao nedostupne. Takođe, igrice instalirane na memorijskoj kartici se, po njenom uklanjanju, prikazuju kao nedostupne.

Ukoliko ste preuzeli dodatni sadržaj igrice, ali ga niste u potpunosti instalirali, grafika dotične igrice je takođe nedostupna i igrica ne može da se igra dok se ne instalira njen dodatni sadržaj.

Uređivanje podataka o profilu

Da biste izmijenili podatke o svom javnom profilu, izaberite **Opcije** > **Edit Profile**, otvorite javnu karticu i izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Icon** — Dodajte sliku koja će vas predstavljati. Kada promenite ikonu, N-Gage prikazuje listu svih slika u galeriji vašeg uređaja koje mogu da se koriste kao ikone. Izaberite iz liste sliku koju želite ili je pronađite pomoću pretrage.
- **Motto** — Dodajte kratku ličnu poruku. Da biste izmijenili tekst, izaberite **Change**.
- **Favorite Game(s)** — Unesite nazive vaših omiljenih igrica.
- **Device Model** — Broj modela vašeg uređaja. To se automatski određuje i ne može da se izmeni.
- **Show Location** — Izaberite da li želite da se u vašem javnom profilu prikažu vaš grad i zemlja. Možete da promenite vašu lokaciju u okviru privatne kartice.

Kada ažurirate svoj profil, prijavite se na servis tako što ćete uneti vaše ime igrača kako bi promene koje ste uneli u profil bile sinhronizovane sa N-Gage serverom.

Povezivanje sa drugim igračima

Da biste se povezali sa drugim N-Gage igračima i upravljali listom prijatelja, idite u „Moji prijatelji“. Možete da tražite određenog N-Gage igrača, pozovete prijatelje u svoju listu prijatelja i zatim vidite ko je od njih onlajn i dostupan za igru. Takođe možete da šaljete i primete privatne poruke i preporuke za igranje.

Pronalaženje i dodavanje prijatelja

Da biste pozvali N-Gage igrača u listu vaših prijatelja, unesite ime igrača u **Add a Friend** polje u listi prijatelja. Dodajte poruku pozivu, ukoliko je potrebno. Da biste poslali poziv, izaberite **Send**. Ukoliko igrač prihvati poziv, pojaviće se na listi vaših prijatelja.

Ukoliko nemate nijednog N-Gage prijatelja i želite da upoznate druge igrače, idite na N-Gage Arena na adresi www.n-gage.com i posetite sobe za časkanje i forume.

Pregledanje podataka o prijateljima

Da biste pregledali podatke o nekom prijatelju, kao što su trenutni N-Gage poeni dotičnog prijatelja ili igrice koje je poslednje igrao, pronađite ga na listi prijatelja. Da biste videli trenutni onlajn status svojih prijatelja neophodno je da budete onlajn i da ste prijavljeni na servis N-Gage.

Indikator pored imena igrača prikazuje dostupnost vašeg prijatelja.

Možete da šaljete lične poruke svojim N-Gage prijateljima čak i ako ste nedostupni ili oflajn.

Razvrstavanje liste prijatelja

Da biste razvrstali svoje prijatelje po dostupnosti, imenu igrača ili N-Gage poenima, izaberite **Options > Sort Friends By**.

Ocenjivanje igrača

Da biste ocenili igrača, pronađite ga na listi prijatelja i izaberite **Options > Rate Player**. Možete da ocenite igrača tako što ćete mu dati najmanje jednu, a najviše pet zvezdica. Vaša ocena utiče na reputaciju igrača u okviru zajednice.

Slanje poruka

U okviru servisa Moji prijatelji možete da šaljete lične poruke igračima iz liste prijatelja. Ukoliko je vaš prijatelj trenutno prijavljen na servis N-Gage, može da odgovori na vašu poruku i možete da časkate jedan sa drugim.

Da biste pregledali nove poruke koje ste dobili od N-Gage prijatelja, pronađite ga na listi prijatelja i izaberite **Options > View Message**. Pročitane poruke se automatski brišu kada se odjavite sa servisa N-Gage.

Da biste pregledali preporučene igrice, izaberite **Options > View Recommendation**. Preporučene igrice se automatski brišu nedelju dana nakon što ih primite.

Da biste poslali poruku N-Gage prijatelju, pronađite ga na listi prijatelja i izaberite **Options > Pošalji poruku**. Privatne poruke mogu da imaju maksimalno 115 karaktera. Da biste poslali poruku, izaberite **Submit**.

Treba vam GPRS, 3G ili bežična LAN veza da biste mogli da koristite mogućnosti slanja i prijema poruka. Postoji mogućnost da će vam biti naplaćeni troškovi prenosa podataka. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa mobilne telefonije.

Podešavanja aplikacije N-Gage

Da biste promenili podešavanja za N-Gage aplikaciju, izaberite **Options** > **Edit Profile**, otvorite privatnu karticu i izaberite **Options** > **N-Gage Settings**.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Player Name** — Izmenite svoje ime igrača. Možete da izmenite ime samo ako se još niste prijavili na N-Gage servis.
- **Personal Settings** — Definišite svoje lične podatke, koji neće biti vidljivi u vašem javnom profilu i prijavite se za N-Gage novinsku brošuru. Definišite i da li želite da primate obaveštenja od vaših N-Gage prijatelja dok igrate igrice.
- **Connection Settings** — Izaberite da li želite da dozvolite da se N-Gage aplikacija automatski, po potrebi, povezuje na mrežu i definišite željenu pristupnu tačku i ograničenje prenosa podataka koje aktivira upozorenje.
- **Account Details** — Izaberite željeni način kupovine. Kada kupite igricu, biće vam postavljeno pitanje da li želite da sačuvate podatke o transakciji, uključujući broj vaše kreditne kartice, radi bržeg obavljanja kupovine u budućnosti.

Folder Muzika

Muzički centar

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno. Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Muzički centar podržava datoteke formata AAC, AAC +, eAAC+, MP3 i WMA. Muzički centar možda ne podržava sve funkcionalne mogućnosti ili sve varijante ovih formata datoteka.

Muzički centar takođe možete koristiti za slušanje epizoda podcastova. Podkasting je metod dostavljanja audio i video sadržaja putem Interneta korišćenjem RSS ili Atom tehnologije za reprodukciju na mobilnim uređajima ili PC računarima.

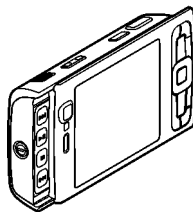
Možete da prenesete muziku sa drugih kompatibilnih uređaja na svoj uređaj. [Vidite "Prenesite muziku na svoj uređaj", str. 57.](#)

Pustite pesmu ili epizodu podkasta

Možda ćete morati da osvežite biblioteke muzike i podkasta nakon što ažurirate izbor pesama ili podkasta u svom uređaju. Da biste dodali sve raspoložive stavke u fonoteku, u glavnom prikazu muzičkog centra izaberite **Opcije > Osveži**.

Da biste reprodukovali pesmu ili epizodu podkasta, uradite sledeće:

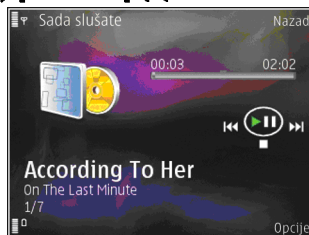
1. Pritisnite i izaberite **Muzika > Muzički cent..**
2. Izaberite **Muzika** ili **Podcasti**.
3. Izaberite kategorije da biste otišli do pesme ili epizode podkasta koju želite da čujete.
4. Pritisnite   da biste reprodukovali izabrane datoteke.

Da biste pauzirali reprodukciju, pritisnite ; da biste nastavili, ponovo pritisnite . Da biste prekinuli reprodukciju, pritisnite .

Da biste brzo premetavali unapred ili unazad, pritisnite i držite ►► odnosno ◀◀.

Da biste prešli na narednu stavku, pritisnite ►►. Da biste se vratili na početak stavke, pritisnite ◀◀. Da biste prešli na prethodnu stavku, pritisnite ◀◀.

ponovo u roku od 2 sekunde od početka reprodukcije pesme ili podkasta.

Da biste uključili ili isključili reprodukciju po slučajnom izboru (◀▶), izaberite **Opcije** > **Slučajni izbor**.

Da biste ponovili trenutnu stavku (↺), sve stavke (↻), ili da biste isključili ponavljanje, izaberite **Opcije** > **Ponovi**.

Ako se reprodukuju podkastovi, reprodukcija slučajnim redosledom i ponavljanje su automatski isključeni.

Pritisnite taster za podešavanje jačine zvuka da biste podesili jačinu zvuka.

Da biste izmenili ton reprodukcije muzike, izaberite **Opcije** > **Ekvilajzer**.

Da biste izmenili balans kanala i stereo sliku ili da biste pojačali bas tonove, izaberite **Opcije** > **Podesi zvuk**.

Da biste tokom reprodukcije prikazivali vizuelizaciju, izaberite **Opcije** > **Prikaži vizuelizaciju**.

Da biste se vratili u režim pripravnosti, a plejer ostavili da svira u pozadini, pritisnite taster "završi" ili, da biste prešli na neku drugu otvorenu aplikaciju, pritisnite i držite ⏏.

Da biste zatvorili plejer, izaberite **Opcije** > **Izadi**.

Muzički meni

Pritisnite ⏏ i izaberite **Muzika** > **Muzički cent.** > **Muzika**.

Muzički meni prikazuje raspoloživu muziku. Izaberite željenu opciju u muzičkom meniju da biste videli sve pesme, sortirane pesme ili liste numera za reprodukciju.

Kada je u pozadini u toku reprodukcija u aplikaciji „Muzički centar“, da biste otvorili prikaz „Sada slušate“ pritisnite i držite multimedijalni taster.

Liste numera za reprodukciju

Pritisnite ⏏ i izaberite **Muzika** > **Muzički cent.** > **Muzika**.

Da biste videli i obrađivali liste numera za reprodukciju, u muzičkom meniju izaberite **Lista numera**.

Da biste videli detalje liste numera za reprodukciju, izaberite **Opcije > #Playlist details**.

Kreirajte listu numera za reprodukciju

1. Izaberite **Opcije > Napravi listu numera**.
2. Unesite neko ime za listu numera za reprodukciju, pa zatim izaberite **OK**.
3. Da biste odmah dodali pesme, izaberite **Da**; da biste kasnije dodali pesme, izaberite **Ne**.
4. Ako izaberete **Da**, izaberite izvođače da biste pronašli pesme koje želite da uključite u listu numera za reprodukciju. Pritisnite navigator da biste dodali stavke.

Da biste prikazali listu pesama ispod imena izvođača, skrolujte desno. Da biste sakrili listu pesama, skrolujte levo.

5. Nakon što izvršite svoj izbor, izaberite **Urađeno**.

Lista numera za reprodukciju se čuva u masovnoj memoriji Vašeg uređaja.

Da biste kasnije dodali još pesama, prilikom prikazivanja liste numera za reprodukciju izaberite **Opcije > Dodaj pesme**.

Da biste dodali pesme, albume, izvođače, žanrove i kompozitore u listu numera za reprodukciju iz različitih prikaza muzičkog menija, izaberite stavku i **Opcije > Dodaj u listu numera > Sačuvana lista num.** ili **Nova lista numera**.

Da biste uklonili pesmu iz liste numera za reprodukciju, izaberite **Opcije > Ukloni**. Ovim postupkom se pesma ne briše iz uređaja; ona se samo uklanja iz liste numera za reprodukciju.

Da biste promenili redosled pesama u listi numera za reprodukciju, dođite do pesme koju želite da premestite, a zatim izaberite **Opcije > Promeni redosled liste**. Da biste pesme "uhvatili" i "spustili" na neko drugo mesto, koristite navigator.

Podkasti

Pritisnite i izaberite **Muzika > Muzički cent. > Podcasti**.

Podkast meni prikazuje raspoložive podkaste u uređaju.

Epizode podkasta imaju tri stanja: nikad nisu reprodukovani, delimično reprodukovani i reprodukovani u celini. Ukoliko je epizoda delimično reprodukovana, ona prilikom sledeće reprodukcije reprodukuje sa poslednje pozicije. Ukoliko epizoda nije nikada reprodukovana ili je reprodukovana u celini, ona se reprodukuje od početka.

Kućna mreža sa muzičkim centrom

Možete da reprodukujete sadržaj uskladišten u Vašem Nokia uređaju daljinski na kompatibilnim uređajima u kućnoj mreži. Takođe možete da kopirate datoteke iz svog Nokia uređaja u druge uređaje koji su povezani na kućnu mrežu. Kućna mreža najpre mora da bude konfigurisana. [Vidite "O kućnoj mreži", str. 93.](#)

Pustite pesmu ili podkast na daljinu

1. Pritisnite i izaberite **Muzika** > **Muzički cent.**
2. Izaberite **Muzika** ili **Podcasti**.
3. Izaberite kategorije da biste otišli do pesme ili epizode podkasta koju želite da čujete.
4. Izaberite željenu pesmu ili podkast, a zatim izaberite **Opcije** > **Pusti** > **Preko kućne mreže**.
5. Izaberite uređaj na kojem će datoteka biti reprodukovana.

Kopirajte pesme ili podkastove bežično

Da biste kopirali ili prenosili medijske datoteke iz svog uređaja na drugi kompatibilni uređaj u kućnoj mreži, izaberite datoteku i **Opcije** > **Premesti i kopiraj** > **Kopiraj na kuć. mrežu** ili **Prem. na kućnu mrežu**. Deljenje sadržaja ne mora da bude

uključeno u podešavanjima kućne mreže. [Vidite "Podešavanje deljenja i definisanje sadržaja", str. 96.](#)

Prenesite muziku na svoj uređaj

Možete da prenosite muziku iz kompatibilnog PC računara ili nekog drugog kompatibilnog uređaja koristeći kompatibilni USB kabl za prenos podataka ili Bluetooth povezivanje.

Računarski zahtevi za prenos muzike:

- Microsoft Windows XP operativni sistem (ili noviji)
- Kompatibilna verzija aplikacije Windows Media Player. Detaljnije informacije o kompatibilnosti programa Windows Media Player možete da dobijete na stranicama vezanim za Vaš uređaj na Nokia Web sajtu.
- Nokia Nseries PC Suite 1.6 ili novija verzija

Windows Media Player 10 može da prouzrokuje kašnjenje pri reprodukciji datoteka zaštićenih WMDRM tehnologijom nakon što se one prenesu na Vaš uređaj. Proverite da li na Web sajtu Microsoft podrške postoji hitna ispravka za Windows Media Player 10 ili nabavite novu kompatibilnu verziju programa Windows Media Player.

Prenesite muziku iz PC računara

Za prenos muzike možete da koristite tri metode:

- Da biste svoj uređaj na PC računaru videli kao uređaj sa masovnom memorijom na koji možete da prenosite sve datoteke sa podacima, uspostavite vezu pomoću kompatibilnog USB kabla za prenos podataka ili Bluetooth veze. Ako koristite USB kabl, izaberite **Prenos podataka** za režim veze.
- Da biste sinhronizovali muziku sa programom Windows Media Player, povežite kompatibilni USB kabl za prenos podataka i izaberite **Medija plejer** kao režim veze.
- Da biste koristili Nokia Music Manager iz paketa Nseries PC Suite, priključite kompatibilni USB kabl za prenos podataka i izaberite **PC Suite** kao režim veze.

Upotrebite režime **Prenos podataka** i **Medija plejer** da biste preneli datoteke u masovnu memoriju svog uređaja.

Da biste promenili podrazumevani režim USB veze, pritisnite i izaberite **Alatke > Poveziv. > USB > USB režim**.

I Windows Media Player i Nokia Music Manager u sklopu paketa Nokia Nseries PC Suite su optimizovani za prenos muzičkih datoteka. Za informacije o prenosu muzike pomoću programa Nokia Music Manager, pogledajte funkciju pomoći u paketu Nokia Nseries PC Suite ili posetite stranice Nokia podrške.

Prenos pomoću programa Windows Media Player

Funkcije sinhronizacije muzike mogu se razlikovati u zavisnosti od verzije aplikacije Windows Media Player. Dodatne informacije potražite u odgovarajućoj pomoći i uputstvima za Windows Media Player.

Ručna sinhronizacija

Prilikom ručne sinhronizacije možete da izaberete pesme i liste numera za reprodukciju koje želite da premestite, kopirate ili uklonite.

1. Nakon što se Vaš uređaj poveže sa programom Windows Media Player, izaberite svoj uređaj u oknu za navigaciju sa desne strane, ako je povezan veći broj uređaja.
2. U levom oknu za navigaciju izvršite pretragu muzičkih datoteka na svom PC računaru koje želite da sinhronizujete.
3. Prevucite i otpustite pesme na **Sync listu** s desne strane.

Možete videti količinu raspoložive memorije u vašem uređaju iznad **Sync liste**.

4. Da biste uklonili pesme ili albume, izaberite stavku u okviru **Sync liste**, kliknite desnim tasterom miša i izaberite stavku **Remove from list**.

5. Da biste započeli sinhronizovanje, kliknite na dugme **Start Sync** (Započni sinhronizaciju).

Automatska sinhronizacija

1. Da biste aktivirali funkciju automatske sinhronizacije u programu Windows Media Player, kliknite na karticu **Sync**, izaberite stavku **Nokia Handset > Set Up Sync...** i potvrdite izbor polja pored opcije **Sync this device automatically**.
2. Izaberite liste numera za reprodukciju koje želite da sinhronizujete automatski u okviru okna **Available playlists** i kliknite na dugme **Add**.
Izabrane stavke će biti premeštene u okno **Playlists to sync**.
3. Da biste završili konfigurisanje automatske sinhronizacije kliknite na dugme **Finish**.

Ako je potvrđen izbor polja pored opcije **Sync this device automatically** i ako ste povezali vaš uređaj na PC računar, fonoteka u vašem uređaju će biti automatski ažurirana na osnovu liste numera za reprodukciju koje ste izabrali da sinhronizujete u okviru programa Windows Media Player. Ako nije izabrana nijedna lista numera za reprodukciju, za sinhronizaciju se bira kompletna fonoteka PC računara. Ukoliko u Vašem uređaju nema dovoljno slobodne memorije, Windows Media Player automatski bira ručnu sinhronizaciju.

Da biste zaustavili automatsku sinhronizaciju, kliknite na karticu **Sync** i izaberite opciju **Stop Sync to 'Nokia Handset'**.

Nokia muzička prodavnica

U Nokia muzičkoj prodavnici (mrežni servis) možete da tražite, pretražujete i kupujete muziku za preuzimanje u svoj uređaj. Da biste nabavili muziku, prvo morate da se registrujete za servis.

Da biste proverili dostupnost Nokia muzičke prodavnice u svojoj zemlji, posetite music.nokia.com.

Da biste pristupili servisu Nokia Muzička prodavnica, morate imati važeću Internet pristupnu tačku u uređaju.

Da biste otvorili Nokia muzičku prodavnicu, pritisnite i izaberite **Muzika > Muz. prod..**

Da biste pronašli još muzike u različitim kategorijama muzičkog menija, izaberite **Opcije > Pronađi u muzičkoj prod..**

Podešavanja Nokia muzičke prodavnice

Dostupnost i izgled podešavanja muzičke prodavnice mogu da se razlikuju. Podešavanja mogu biti i prethodno definisana pa se ne mogu menjati. Ukoliko podešavanja nisu unapred definisana, možda ćete biti upitani da izaberete pristupnu tačku koju ćete koristiti prilikom

povezivanja sa muzičkom prodavnicom. Izaberite **Podraz. pri. tač.** da biste izabrali pristupnu tačku.

U muzičkoj prodavnici ćete možda moći da izmenite podešavanja tako što ćete izabrati **Opcije > Podešavanja**.

Radio

Možete da koristite radio kao standardni FM radio sa automatskim podešavanjem i memorisanjem stanica ili sa paralelnim vizuelnim informacijama koje su u vezi sa radio programom na ekranu, ako podesite stanicu koja nudi uslugu Visual Radio. Visual Radio servis koristi paketni prenos podataka (mrežni servis).

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno. Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Kada otvorite radio prvi put, čarobnjak će vam pomoći da sačuvate lokalne radio stanice (mrežni servis).

Ako nemate pristup servisu Visual Radio, operatori i radio stanice u Vašoj oblasti možda ne podržavaju Visual Radio.

Slušajte radio

FM radio prijemnik koristi drugu antenu, a ne telekomunikacionu antenu bežičnog uređaja. Da bi FM radio ispravno funkcionisao, neophodno je da su na uređaj priključene kompatibilne slušalice ili odgovarajuće proširenje.

Pritisnite i izaberite **Muzika > Radio**.

Imajte na umu da kvalitet radio programa zavisi od toga koliko određena radio stanica pokriva neku oblast.

Dok slušate radio možete normalno da upućujete pozive ili da odgovarate na dolazne pozive. Zvuk iz radija se isključuje u toku aktivnog poziva.

Da biste započeli traženje stanica, izaberite ili . Da biste ručno menjali frekvencije, izaberite **Opcije > Ručno podešavanje**.

Ako ste već sačuvali neke radio stanice, da biste prešli na narednu ili na prethodnu sačuvanu stanicu, izaberite ili .

Pritisnite taster za podešavanje jačine zvuka da biste podesili jačinu zvuka.

Da biste slušali radio preko zvučnika, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik**.

Da biste videli dostupne stanice na osnovu lokacije, izaberite **Opcije > Imenik stanica** (mrežni servis).

Da biste sačuvali trenutno podešenu stanicu u listu stanica, izaberite **Opcije > Sačuvaj stanicu**. Da biste otvorili listu sačuvanih stanica, izaberite **Opcije > Stanice**.

Da biste se vratili u režim pripravnosti i ostavili FM radio da radi u pozadini, izaberite **Opcije > Pusti u pozadini**.

Pratite vizuelni sadržaj

Da biste proverili raspoloživost servisa i cene, kao i da biste se pretplatili na servis, obratite se svom provajderu servisa.

Da biste pratili raspoloživi vizuelni sadržaj za podešenu stanicu, izaberite ili **Opcije > Startuj vizuelni servis**. Ako ID vizuelnog servisa nije sačuvan za tu stanicu, unesite ga ili izaberite **Preuzmi** da biste ga potražili u imeniku stanica (mrežni servis).

Kada je veza sa vizuelnim servisom uspostavljena, prikazuje se trenutni vizuelni sadržaj.

Sačuvane stanice

Da biste otvorili listu sačuvanih stanica, izaberite **Opcije > Stanice**.

Da biste slušali neku sačuvanu stanicu, izaberite **Opcije > Stanica > Slušaj**. Da biste pomoću servisa Visual Radio pratili raspoloživi vizuelni

sadržaj stanice, izaberite **Opcije > Stanica > Startuj vizuelni servis**.

Da biste promenili informacije o stanici, izaberite **Opcije > Stanica > Izmeni**.

Podešavanja

Pritisnite i izaberite **Muzika > Radio**.

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa zatim nešto od sledećeg:

- **Početni ton** — Izaberite da li će neki ton biti reprodukovan prilikom pokretanja aplikacije.
- **Autostart servis** — Da bi se Visual Radio automatski pokrenuo kada izaberete sačuvanu stanicu koja nudi servis Visual Radio, izaberite **Da**.
- **Pristupna tačka** — Izaberite pristupnu tačku koja se koristi za data vezu. Nije Vam potrebna pristupna tačka ako aplikaciju koristite kao obični FM radio.
- **Trenutni region** — Izaberite region u kome se trenutno nalazite. Ova opcija se prikazuje samo ako nema mreže kada se aplikacija pokrene.

Nokia Podcasting

Pomoću aplikacije Nokia Podcasting možete bežično tražiti, pronalaziti i preuzimati podkastove i pretplaćivati se na njih, kao i reprodukovati,

organizovati i deliti audio i video podkaste sa svojim uređajem.

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno. Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Podešavanja

Pre korišćenja aplikacije Nokia Podcasting podesite svoju vezu i preuzmite podešavanja.

Preporučeni metod povezivanja je WLAN. Pre korišćenja drugih veza proverite kod svog provajdera uslove i cene servisa prenosa podataka. Na primer, plan za neograničeni prenos podataka omogućava prenos velikih količina podataka po ceni mesečne nadoknade.

Podešavanja veze

Da biste izmenili podešavanja veze, pritisnite i izaberite **Muzika > Podcasting > Opcije > Podešavanja > Vezu**. Definišite sledeće:

- **Primarna pr. tačka** — Izaberite pristupnu tačku da biste definisali svu Internet vezu.
- **URL servisa pretrage** — Definišite servis traženja podkasta koji će se koristiti u pretragama.

Podešavanja preuzimanja

Da biste izmenili podešavanja preuzimanja, pritisnite i izaberite **Muzika > Podcasting > Opcije > Podešavanja > Preuzmi**. Definišite sledeće:

- **Sačuvaj u** — Definišite lokaciju na kojoj želite da čuvate svoje podkaste. Za optimalnu upotrebu prostora za skladištenje preporučujemo masovnu memoriju.
- **Interval ažuriranja** — Definišite koliko često se podkasti ažuriraju.
- **Datum sledećeg ažur.** — Definišite datum sledećeg automatskog ažuriranja.
- **Vreme sledećeg ažur.** — Definišite vreme sledećeg automatskog ažuriranja.

Automatsko ažuriranje se javlja samo ako je izabrana određena podrazumevana pristupna tačka i ako je aktiviran Nokia Podcasting. Ako aplikacija Nokia Podcasting nije pokrenuta, automatska ažuriranja se ne aktiviraju.

- **Maks. preuzimanje (%)** — Definišite veličinu memorije koja se koristi za preuzimanje podkasta.
- **U slučaju prekoračenja** — Definišite šta treba uraditi ukoliko preuzimanja premaše ograničenje za preuzimanje.

Postavljanje ove aplikacije da automatski preuzima podkaste može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera

servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Da biste vratili podrazumevana podešavanja, izaberite **Opcije** > **Vrati podrazum. stanje** u prikazu podešavanja.

Pretraga

Pretraga Vam pomaže da pronađete podkaste na osnovu ključne reči ili naslova.

Pretraživač koristi uslugu pretrage podkasta koju konfigurišete u **Podcasting** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Veza** > **URL servisa pretrage**.

Da biste izvršili pretragu podkasta, pritisnite , izaberite **Muzika** > **Podcasting** > **Traži**, a zatim unesite željene ključne reči.

Savet: Pretraga traži naslove i ključne reči podkasta u opisima, a ne u epizodama. Opšte teme, kao što su fudbal ili hip-hop, obično daju bolje rezultate neko konkretan tim ili izvođač.

Da biste se pretplatili na označene kanale i dodali ih u svoje podkaste, izaberite **Opcije** > **Pretplata**. Možete da dodate podcast i tako što ćete ga izabrati.

Da biste započeli novu pretragu, izaberite **Opcije** > **Nova pretraga**.

Da biste otišli na Web sajt podkasta, izaberite **Opcije** > **Otvori Web stranicu** (mrežni servis).

Da biste videli detalje o podkastu, izaberite **Opcije** > **Opis**.

Da biste poslali izabrane podkaste u drugi kompatibilni uređaj, izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Katalozi

Katalozi Vam pomažu da pronađete nove epizode podkasta na koje ćete se pretplatiti.

Da biste otvorili kataloge, pritisnite i izaberite **Muzika** > **Podcasting** > **Imenici**.

Sadržaj kataloga se menja. Izaberite folder željenog kataloga da biste ga ažurirali (mrežni servis). Kad se boja foldera promeni, ponovo pritisnite navigator da biste ga otvorili.

Katalozi mogu da uključuju podkaste navedene prema popularnosti ili foldere sortirane po temama.

Da biste otvorili temu željenog foldera, pritisnite navigator. Prikazuje se lista podkasta.

Da biste se pretplatili na podcast, izaberite naslov i pritisnite navigator. Nakon što se pretplatite na epizode podkasta, možete da ih preuzmete, upravljate njima, i reprodukujete ih u podcast meniju.

Da biste dodali novi katalog ili folder, izaberite **Opcije > Novo > Web imenik ili Folder**. Izaberite naslov, URL adresu .opml (outline processor markup language) datoteke i **Urađeno**.

Da biste izmenili izabrani folder, Web link ili Web katalog, izaberite **Opcije > Izmeni**.

Da biste uvezli .opml datoteku uskladištenu na svom uređaju, izaberite **Opcije > Uvoz OPML datoteke**. Izaberite lokaciju datoteke i uvezite je.

Da biste poslali folder sa katalogom kao multimedijalnu poruku ili koristeći Bluetooth povezivanje, izaberite folder i **Opcije > Pošalji**.

Kad primite poruku sa .opml datotekom koristeći Bluetooth povezivanje, otvorite datoteku da biste je sačuvali u folderu **Primljeno** u katalozima. Otvorite folder da biste se pretplatili na bilo koji od linkova koji ćete dodati u svoje podcaste.

Preuzimanje

Nakon što se pretplatite na podcast, iz kataloga, pretrage ili tako što unesete URL adresu možete da upravljate epizodama, da ih preuzimate i reprodukujete u **Podcasti**.

Da biste videli podcaste na koje ste se pretplatili, izaberite **Podcasting > Podcasti**.

Da biste videli naslove pojedinih epizoda (epizoda je određena medijska datoteka podcasta), izaberite naslov podcasta.

Da biste započeli preuzimanje, izaberite naslov epizode. Da biste preuzeli ili nastavili da preuzimate izabrane ili označene epizode, izaberite **Opcije > Preuzmi ili Nastavi preuzimanje**. Možete da preuzmete više epizoda istovremeno.

Da biste reprodukovali deo podcasta tokom preuzimanja ili nakon delimičnog preuzimanja, izaberite podcast i **Opcije > Pusti prikaz**.

Podcasti preuzeti u potpunosti mogu da se pronađu u folderu **Podcasti**, ali se ne prikazuju dok se biblioteka ne osveži.

Reprodukujte podcaste i upravljajte njima

Da biste prikazali raspoložive epizode iz izabranog podcasta, izaberite **Opcije > Otvori**. Za svaku epizodu videćete format datoteke, veličinu datoteke i vreme otpremanja.

Kad se podcast preuzme u potpunosti, da biste reprodukovali celu epizodu, izaberite **Podcasti > Opcije > Pusti**, ili pritisnite i izaberite **Muzika > Muzički cent. > Podcasti**.

Da biste ažurirali izabrani podkast ili označene podkaste, za novu epizodu, izaberite **Opcije > Ažuriraj**.

Da biste prekinuli ažuriranje, izaberite **Opcije > Prekini ažuriranje**.

Da biste dodali novi podkast tako što ćete uneti URL adresu podkasta, izaberite **Opcije > Novi podcast**. Ukoliko nemate definisanu pristupnu tačku ili se tokom veze za paketni prenos podataka od Vas traži da unesete korisničko ime i lozinku, obratite se provajderu servisa.

Da biste izmenili URL izabranog podkasta, izaberite **Opcije > Izmeni**.

Da biste preuzeti podkast ili označene podkaste izbrisali sa svog uređaja, izaberite **Opcije > Obriši**.

Da biste poslali izabrani podkast ili označene podkaste u drugi kompatibilni uređaj kao .opml datoteke u multimedijalnoj poruci ili preko Bluetooth veze, izaberite **Opcije > Pošalji**.

Da biste odjednom ažurirali, izbrisali i poslali grupu izabranih podkasta, izaberite **Opcije > Markiraj/ Demarkiraj**, označite željene podkaste i izaberite **Opcije** da biste odabrali željenu radnju.

Da biste otvorili Web sajt podkasta (mrežni servis), izaberite **Opcije > Otvori Web stranicu**.

Neki podkasti nude Vam priliku da sarađujete sa autorima tako što ćete komentarisati i glasati. Da biste se povezali na Internet radi ovoga, izaberite **Opcije > Prikaži komentare**.

Medija folder

RealPlayer

Koristeći program RealPlayer možete da reprodukujete video snimke ili da bežično strimujete medija datoteke bez prethodnog memorisanja u uređaj.

RealPlayer podržava datoteke sa nastavcima (ekstenzijama) .3gp, .mp4 i .rm. Međutim, RealPlayer možda ne podržava sve formate datoteka ili sve varijante formata.

Dok je reprodukcija u toku, u pejzažnom prikazu za upravljanje plejerom koristite medijske tastere.

Pustite video snimke

Pritisnite i izaberite **Aplikacije > Mediji > RealPlayer**.

1. Da biste pustili neku sačuvanu medija datoteku, izaberite **Opcije > Otvori**, a zatim neku od sledećih opcija:

- **Prethodni snimci** — Pustite jednu od poslednjih šest datoteka reprodukovanih u aplikaciji RealPlayer.
- **Sačuvani snimak** — Pustite datoteku sačuvanu u Galeriji.

2. Dođite do neke datoteke, pa pritisnite navigator da biste je reprodukovali.

Za podešavanje jačine zvuka koristite taster za podešavanje jačine zvuka.

Bežično strimujte sadržaj

Mnogi provajderi servisa će zahtevati da koristite Internet pristupnu tačku (IAP) za svoju podrazumevanu pristupnu tačku. Drugi provajderi dopuštaju korišćenje WAP pristupne tačke.

U aplikaciji RealPlayer možete da otvarate samo URL adrese tipa rtsp://. Međutim, RealPlayer reprodukuje datoteku tipa .ram ako otvorite http vezu to nje u pretraživaču.

Da biste bežično strimovali sadržaj (mrežni servis), izaberite neki link za strimovanje sadržaja koji je sačuvan u Galeriji, koji se nalazi na nekoj Web strani ili koji ste primili kao tekstualnu ili kao multimedijalnu poruku. Pre nego što se započne strimovanje živog sadržaja, aparat se povezuje na dati sajt i počinje sa učitavanjem sadržaja. Taj sadržaj se ne memoriše u uređaj.

Podešavanja RealPlayer-a

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Mediji** > **RealPlayer**.

Podešavanja za RealPlayer možete da primite i od provajdera servisa u formi specijalne poruke. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa.

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, pa zatim nešto od sledećeg:

- **Video** — Izaberite da li će se video snimci automatski reprodukovati kad se završi njihovo reprodukovanje.
- **Striming** — Izaberite da li će se koristiti proksi server, promenite podrazumevanu pristupnu tačku ili postavite opseg portova za povezivanje. Za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu.

Adobe Flash Player

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Mediji** > **Flash Player**.

Koristite Adobe Flash Player za gledanje, reprodukovanje ili interakciju sa kompatibilnim fleš datotekama kreiranim za mobilne uređaje.

Da biste otvorili fleš datoteku, dođite do nje i izaberite je.

Nokia Lifeblog

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Mediji** > **Lifeblog**.

O programu Nokia Lifeblog

Lifeblog je kombinacija softvera za mobilne telefone i PC računare koja vodi multimedijalni dnevnik o stavkama koje sakupljate pomoću svog uređaja. Lifeblog organizuje fotografije, video snimke, zvuke, tekstualne poruke, multimedijalne poruke i weblog zapise hronološkim redom, tako da ih možete pregledati, pretraživati, deliti, objavljivati i praviti njihove rezervne kopije. I Nokia Lifeblog PC i Nokia Lifeblog mobile Vam omogućavaju da svoje objekte šaljete ili da ih postavljate na mrežni dnevnik da bi ih i drugi videli.

Lifeblog mobile automatski vodi evidenciju o Vašim multimedijalnim stavkama. Koristite Lifeblog u svom uređaju da biste pretraživali stavke, da biste ih slali drugima ili da biste ih objavljivali na Webu. Povežite svoj uređaj sa kompatibilnim PC računarom koristeći USB data kabl ili Bluetooth povezivanje da biste prenosili i sinhronizovali stavke u svom uređaju i na kompatibilnom PC računaru.

Lifeblog PC omogućava jednostavno pretraživanje i traženje stavki koje prikupite koristeći svoj uređaj. Pritiskom na jedan taster, koristeći USB kabl za

prenos podataka ili Bluetooth povezivanje, možete prenositi svoje omiljene fotografije, video snimke, tekstove i multimedijalne poruke natrag u svoj uređaj.

Radi arhiviranja, rezervnu kopiju svoje Nokia Lifeblog baze podataka možete praviti na čvrstom disku kompatibilnog PC računara, CD-ovima, DVD-ovima, prenosivom disku ili mrežnom disku. Pored toga, svoje objekte možete i da objavljujete u svom mrežnom dnevniku (weblog).

Za više informacija o weblog servisima i njihovoj kompatibilnosti sa aplikacijom Nokia Lifeblog, posetite www.nokia.com/lifeblog ili pritisnite **F1** u Nokia Lifeblog PC aplikaciji da biste otvorili pomoć za Nokia Lifeblog.

Instaliranje u Vaš PC

Da biste Nokia Lifeblog instalirali u kompatibilni PC, potrebno vam je sledeće:

- 1 GHz Intel Pentium ili ekvivalentan procesor, 128 MB RAM-a
- 400 MB slobodnog prostora na disku (ako se moraju instalirati Microsoft DirectX i Nokia Nseries PC Suite)
- Grafika rezolucije 1024x768 sa 24-bitnom paletom boja
- Grafička kartica sa 32 MB memorije

- Microsoft Windows 2000 ili Windows XP

Da biste instalirali Nokia Lifeblog na svoj PC računar, uradite sledeće:

1. Stavite CD-ROM ili DVD-ROM disk koji ste dobili uz uređaj.
2. Instalirajte Nokia Nseries PC Suite (uključuje i drajvere za Nokia komunikacijski kabl za USB vezu).
3. Instalirajte Nokia Lifeblog za PC.

Ako Microsoft DirectX 9.0 već nije instaliran u Vašem PC računaru, instaliraće se zajedno sa aplikacijom Nokia Lifeblog za PC.

Povežite svoj uređaj sa PC računarom.

Da biste povezali svoj uređaj sa kompatibilnim PC računarom pomoću USB kabla, uradite sledeće:

1. Uverite se da je već instaliran Nokia Nseries PC Suite.
2. Spojite USB kabl sa uređajem i sa PC računarem. USB režim treba da bude **PC Suite**. [Vidite "USB", str. 41](#). Kada svoj uređaj prvi put nakon instaliranja Nokia Nseries PC Suite povežete sa PC računarem, računar će instalirati odgovarajući drajver za Vaš uređaj. To može malo potrajati.

3. Pokrenite aplikaciju Nokia Lifeblog PC.

Da biste povezali svoj uređaj sa kompatibilnim PC računarom pomoću Bluetooth bežične tehnologije, uradite sledeće:

1. Uverite se da je u Vašem PC računaru već instaliran Nokia Nseries PC Suite.
2. Uverite se da ste uparili svoj uređaj i PC računar pomoću Bluetooth veze koristeći **Get Connected** u paketu Nokia Nseries PC Suite.
3. Aktivirajte Bluetooth vezu na uređaju i na PC računaru. [Vidite "Podešavanja", str. 38.](#)

Kopirajte objekte

Da biste iskopirali nove ili izmenjene objekte iz svog uređaja u PC, i da biste kopirali izabrane objekte iz PC-ja u uređaj:

1. Povežite svoj uređaj sa PC računarom.
2. Pokrenite aplikaciju Nokia Lifeblog na PC-ju.
3. U aplikaciji Nokia Lifeblog PC izaberite **File** (Datoteka) > **Copy from Phone and to Phone** (Kopiraj iz telefona u telefon).

Novi objekti se iz Vašeg uređaja kopiraju u PC računar. Stavke na kartici **To Phone** (U telefon) u vašem PC računaru se kopiraju u uređaj.

Pretražujte vremensku liniju i omiljene sadržaje

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Mediji** > **Lifeblog**.

Kada u svom uređaju pokrenete Nokia Lifeblog, otvara se prikaz vremenske linije i prikazuje Vaše multimedijalne stavke.

Da biste otvorili svoje sačuvane omiljene sadržaje, izaberite **Opcije** > **Prikaz „Omiljenog“**.

Kad pokrenete Nokia Lifeblog na svom PC računaru, na raspolaganju Vam je nekoliko načina da se krećete kroz vremensku liniju i prikaze omiljenih sadržaja. Najbrži način je da pomerate ručicu klizača napred ili nazad. Drugi načini su: da kliknete na vremensku liniju da biste izabrali datum, da upotrebite funkciju „Idi na datum“ ili da koristite tastere sa strelicama.

Objavljujte na Webu

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Mediji** > **Lifeblog**.

Da biste svoje najbolje Nokia Lifeblog objekte delili sa drugima, pošaljite ih na svoj mrežni dnevnik (weblog) na Internetu da bi ih i drugi videli.

Najpre morate da kreirate nalog na weblog servisu, da kreirate jedan ili više weblogova koje ćete koristiti kao odredište za svoje poruke i da dodate

taj weblog nalog u Nokia Lifeblog. Preporučeni weblog servis za Nokia Lifeblog je TypePad kompanije Six Apart, www.typepad.com.

Na svom uređaju, da biste dodali weblog nalog u Nokia Lifeblog, izaberite **Opcije > Podešavanja > Web dnevnik**. Na svom PC računaru, da biste izmenili naloge, izaberite **File (Datoteka) > Blog Account Manager...** (Menadžer naloga bloga...).

Objavite stavke na Webu sa svog uređaja

1. U **Vremenska linija** ili **Omiljeno** izaberite objekte koje želite da objavite na Web-u.
2. Izaberite **Opcije > Objavi na Web-u**.
Ako ovu funkciju koristite prvi put, Nokia Lifeblog će preuzeti weblog listu sa weblog servera.
Otvoriće se dijalog za objavljivanje webloga.
3. Izaberite weblog koji želite da koristite iz liste **Objavi u:**. Ako ste napravili nove weblogove, da biste ažurirali listu weblogova, izaberite **Opcije > Osvež. liste Web dn..**
4. Unesite naslov i natpis za poslati objekat. Takođe možete da napišete i dužu priču ili opis u telu tekstualnog polja.
5. Kad sve bude spremno, izaberite **Opcije > Pošalji**.

Objavite stavke na Webu sa svog PC računara

1. Na vremenskoj liniji ili u omiljenim sadržajima izaberite stavke (najviše 50) koje želite da objavite na Webu.
2. Izaberite **File (Datoteka) > Post to the Web...** (Objavi na Webu...).
3. Unesite naslov i natpis za poslati objekat. Takođe možete da napišete i dužu priču ili opis u telu tekstualnog polja.
4. Izaberite weblog koji želite da koristite u **Post to:** listi.
5. Kad sve bude spremno, kliknite na dugme **Send** (Pošalji).

Uvezite stavke

Pored .jpg slika koje se nalaze u Vašem uređaju, u Nokia Lifeblog možete da uvezete i .jpg slike, kao i .3gp i .mp4 video snimke, .amr audio datoteke i .txt tekstualne datoteke iz drugih izvora (kao što su kompatibilni CD ili DVD, ili folderi na čvrstom disku Vašeg kompatibilnog PC računara).

Da biste uvezli slike ili video snimke iz kompatibilnog PC računara u Nokia Lifeblog za PC, uradite sledeće:

1. Na vremenskoj liniji ili u prikazu omiljenih lokacija, izaberite **File (Datoteka) > Import from PC...** (Uvezi iz PC računara...).

2. Pretražite listu da biste pronašli sliku, video, audio ili tekstualnu datoteku sa liste ili idite u druge foldere da biste našli datoteku koju želite da uvezete. Koristite listu **Look in** da biste pretražili druge diskove ili uređaje.
3. Izaberite folder, datoteku ili više datoteka. Njihov sadržaj možete pogledati u oknu za pregled:
4. Da biste uvezli folder (uključujući potfoldere) ili izabrane datoteke, kliknite na dugme **Open** (Otvori).

Ključevi za aktiviranje

Da biste videli ključeve za aktiviranje sadržaja koji se nalaze u Vašem uređaju, pritisnite i izaberite **Aplikacije > Mediji > Ključevi**.

Upravljanje autorskim pravima nad digitalnim delima

Vlasnici sadržaja koriste razne tehnologije upravljanja autorskim pravima nad digitalnim delima (DRM) da bi zaštitili svoju intelektualnu svojinu, uključujući i autorska prava. Ovaj uređaj koristi razne tipove DRM softvera za pristupanje DRM zaštićenim sadržajima. Ovim uređajem možete pristupati sadržajima koji su zaštićeni po WMDRM 10, OMA DRM 1,0 i OMA DRM 2,0. U slučaju da određeni DRM softver ne uspeva da zaštiti sadržaj, vlasnici sadržaja mogu zahtevati da se povuče

mogućnost pristupa novim DRM zaštićenim sadržajima tim DRM softverom. Povlačenje može takođe i da onemogući obnavljanje tog DRM zaštićenog sadržaja koji se već nalazi u Vašem uređaju. Povlačenje tog DRM softvera ne utiče na korišćenje sadržaja zaštićenih drugim tipovima DRM zaštite, niti na korišćenje sadržaja koji nisu DRM zaštićeni.

Sadržaj zaštićen tehnologijom upravljanja autorskim pravima nad digitalnim delima (DRM) ima odgovarajući ključ za aktiviranje koji definiše Vaša prava korišćenja tog sadržaja.

Ako se u Vašem uređaju nalazi sadržaj zaštićen po OMA DRM, da napravite rezervnu kopiju i ključa za aktiviranje i samog sadržaja, koristite funkciju pravljenja rezervne kopije u paketu Nokia PC Suite. Druge metode prenosa podataka ne mogu da prenesu ključeve za aktiviranje koji se moraju rekonstruisati zajedno sa sadržajem da biste mogli da nastavite da koristite sadržaj zaštićen po OMA DRM nakon formatiranja memorije uređaja. Ključeve za aktiviranje je potrebno rekonstruisati i u slučaju da se datoteke u Vašem uređaju oštete.

Ako se u Vašem uređaju nalazi sadržaj zaštićen po WMDRM, i ključevi za aktiviranje i sam sadržaj će biti izgubljeni kada se formatira memorija uređaja. Ključeve za aktiviranje i sam sadržaj možete izgubiti i u slučaju da se datoteke u Vašem uređaju oštete. Gubitak ključeva za aktiviranje ili gubitak samog

sadržaja ograničava ponovno korišćenje tog sadržaja u Vašem uređaju. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa.

Neki ključevi za aktiviranje sadržaja mogu da budu vezani za određenu SIM karticu, i tako zaštićenom sadržaju se može pristupati jedino ako je ta SIM kartica ubačena u uređaj.

U glavnom prikazu ključeva za aktiviranje izaberite nešto od sledećeg:

- **Važeći ključevi** — Vidite ključeve koji se odnose na jednu ili više medija datoteka, kao i ključeve čiji period važenja još nije započeo.
- **Nevažeći ključ.** — Vidite ključeve koji nisu važeći; vremenski period korišćenja medija datoteke je istekao ili u uređaju postoji zaštićena medija datoteka bez ključa za aktiviranje.
- **Ne koriste se** — Vidite ključeve za aktiviranje medija datoteka koje ne postoje u uređaju.

Da biste dokupili vreme prava korišćenja ili produžili period korišćenja neke medija datoteke, izaberite odgovarajući ključ za aktiviranje, pa zatim izaberite **Opcije** > **Pribavi novi ključ**. Ključevi za aktiviranje (sadržaja) se ne mogu ažurirati ako je opcija prijema Web servisnih poruka onemogućena, isključena. [Vidite "Podešavanje poruka Web servisa", str. 128.](#)

Da biste videli detaljne informacije, kao što su period važnosti kao i mogućnost slanja date

datoteke, dodite do odgovarajućeg ključa za aktiviranje sadržaja, pa zatim pritisnite navigator.

Diktafon

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Mediji** > **Diktafon**.

Sa diktafonom možete snimati govorne podsetnice ili telefonske razgovore.

Da biste snimili telefonski razgovor, otvorite Diktafon u toku govornog poziva. U toku snimanja, obe strane čuju tonski signal na svakih 5 sekundi.

Kamera

Da biste aktivirali glavnu kameru, pritisnite i držite taster „slikaj“ ili pritisnite i izaberite **Aplikacije > Kamera**.

Da biste zatvorili glavnu kameru, pritisnite **Izađi**.

0 kameri

Vaša Nokia N95 8GB ima dve kamere; kameru visoke rezolucije na zadnjoj strani aparata (glavna kamera u pejzažnom režimu) i drugu, niže rezolucije na prednjoj strani (sekundarna kamera u portretnom režimu). Za snimanje fotografija i video zapisa možete da koristite obe kamere.

Vaš uređaj podržava pravljenje snimaka u rezoluciji od 2592x1944 piksela. Rezolucija slika u ovom uputstvu može da izgleda drugačije.

Slike i video snimci se automatski memorišu u folderu **Slike i video** u Galeriji. Kamere daju fotografije u .jpeg formatu zapisa. Video snimci se beleže u MPEG-4 formatu sa oznakom tipa datoteka .mp4, ili u 3GPP formatu kada je oznaka tipa datoteke .3gp (kvalitet za deljenje). [Vidite "Podešavanja videa", str. 84.](#)

Možete da šaljete slike i video snimke u multimedijalnoj poruci, kao prilog e-mail poruke ili korišćenjem drugih metoda povezivanja, kao što su Bluetooth ili bežične LAN veze. Takođe ih možete i postavljati, slati u neki kompatibilni onlajn album, album na mreži. [Vidite "Delite slike i video snimke preko mreže \(onlajn\)", str. 93.](#)

Da biste optimizovali veličinu slike ili video snimke za slanje, izaberite odgovarajući kvalitet slike ili video snimka u podešavanjima. Proverite ograničenje veličine MMS i e-mail poruka kod svog provajdera servisa.

Snimanje fotografija

Da biste aktivirali glavnu kameru, pritisnite i držite taster „slikaj“ ili pritisnite i izaberite **Aplikacije > Kamera**.

Indikatori fotoaparata

Na tražilu fotoaparata (kamera u režimu pravljenja pojedinačnih snimaka) se prikazuje sledeće:

- 1 — Indikator režima snimanja
- 2 — Aktivna traka sa alatkama. Traka sa alatkama se ne prikazuje tokom snimanja fotografije. [Vidite "Aktivna traka sa alatkama", str. 74.](#)
- 3 — Indikator napunjenosti baterije
- 4 — Indikator rezolucije slike, koji označava da li je kvalitet slike **Štampa 5M – visok**, **Štampa 3M – srednji**, **Štampa 2M – srednji**, **E-mail 0,8M – srednji** ili **MMS 0,3M – nizak**. Kvalitet digitalno zumirane slike je slabiji od kvaliteta slike koja nije zumirana.
- 5 — Brojač slika, koji prikazuje procenjeni broj slika koje možete da snimate koristeći trenutno podešavanje za kvalitet slike i aktivnu memoriju. Brojač se ne prikazuje tokom snimanja fotografije.
- 6 — Indikatori memorije uređaja (📁) i masovne memorije (💾), koji pokazuju gde se čuvaju slike

Aktivna traka sa alatkama

Aktivna traka sa alatkama Vam pruža prečice do raznih stavki i podešavanja, pre i nakon pravljenja fotografskog snimka ili snimanja video zapisa. Dodajte do neke stavke, pa je izaberite pritiskom na navigator. Možete da definišete da li se aktivna traka sa alatkama prikazuje ili ne na ekranu.

Podešavanja u aktivnoj traci sa alatkama se vraćaju na podrazumevana nakon što zatvorite kameru.

Da biste pregledali aktivnu traku sa alatkama pre i posle snimanja slike ili snimanja video zapisa, izaberite **Opcije** > **Prikaži ikone**. Da biste videli aktivnu traku sa alatkama samo kada Vam treba, izaberite **Opcije** > **Sakrij ikone**. Na ekranu se prikazuju samo indikatori režima snimanja i napunjenosti baterije. Da biste aktivirali aktivnu traku sa alatkama, pritisnite navigator. Traka sa alatkama se prikazuje 5 sekundi.

Pre pravljenja fotografskog ili video snimka, u aktivnoj traci sa alatkama izaberite:

📷 da biste se prebacivali iz režima video u režim fotografisanje i obratno,

A da biste izabrali scenu

🔦 da biste izabrali režim rada blica (samo za slike).

📵 da biste aktivirali samookidač (samo za slike).

[Vidite "I Vi na slici – samookidač", str. 78.](#)

 da biste aktivirali režim pravljenja više uzastopnih snimaka (samo za slike). [Vidite "Snimanje više uzastopnih snimaka", str. 78.](#)

 da biste izabrali neki efekat boje

 da biste prikazali ili sakrili matricu tražila (samo za slike)

 da biste podesili balans bele boje

 da biste podesili kompenzaciju ekspozicije (samo za slike)

 da biste podesili oštrinu (samo za slike)

 da biste podesili kontrast (samo za slike)

 da biste podesili svetlosnu osetljivost (samo za slike)

Ikonice se menjaju i označavaju trenutni status podešavanja ili parametra.

Opcije koje su na raspolaganju zavise od režima snimanja i prikaza u kojem se trenutno nalazite.

[Vidite "Nakon pravljenja fotografskog snimka", str. 76.](#) [Vidite "Nakon snimanja videa", str. 81.](#) Aktivna traka sa alatima u Galeriji ima različite opcije. [Vidite "Aktivna traka sa alatima", str. 87.](#)

Snimanje fotografija

Pre nego što počnete da snimate fotografije, imajte na umu sledeće:

- Da biste podesili osvetljenje i boje, krećite se navigatorom po aktivnoj traci sa alatima. [Vidite "Podešavanja parametara – podesite boje i osvetljenje", str. 83.](#) Memorisanje snimljene slike može da potraje duže ako ste promenili vrednosti zumiranja ili podešavanje osvetljenja i boja.
- Da biste oslobodili memoriju za nove slike, prenesite datoteku na kompatibilni PC računar pomoću kompatibilnog USB kabla za prenos podataka, na primer i izbrisite datoteke sa svog uređaja. Uređaj Vas obaveštava kad se memorija napuni i pita Vas da li želite da promenite aktivnu memoriju.

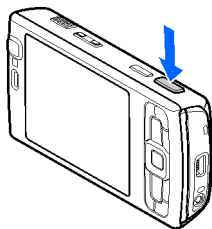
Kada snimate fotografije, imajte na umu sledeće:

- Da se aparat ne bi pomerao, držite ga obema rukama.
- Kvalitet digitalno zumirane slike je slabiji od kvaliteta nezumirane slike.
- Kamera prelazi u režim štednje baterije ako u određenom vremenu ne pritisnete nijedan taster. Da biste nastavili sa fotografisanjem, pritisnite taster "slikaj".

Da biste snimili fotografiju, uradite sledeće:

1. Ukoliko je kamera u video režimu, izaberite režim slikanja u aktivnoj traci sa alatima.

2. Da biste fiksirali fokus na neki objekat, pritisnite do pola taster "slikaj" (samo glavna kamera, nije na raspolaganju za pejzažne i sportske scene). Na ekranu se pojavljuje zeleni indikator fiksiranog fokusa. Ako fokus nije fiksiran, pojavljuje se crveni indikator. Otpustite taster za snimanje i ponovo ga pritisnite do pola. Međutim, možete slikati i bez fiksiranja fokusa.
3. Da biste napravili snimak, pritisnite taster „slikaj“. Ne pomerajte aparat dok se snimak ne sačuva.

Da biste uvećali ili umanjili prikaz prilikom slikanja, upotrebite taster za zumiranje na uređaju.

Savet: Da biste otvorili Galeriju i videli slike koje ste snimili, dvaput pritisnite na bočnoj strani uređaja.

Da biste aktivirali prednju kameru, izaberite **Opcije** > **Koristi sek. fotoapar.** Da biste napravili snimak, pritisnite navigator. Da biste uvećali ili umanjili prikaz, pomerite se gore ili dole.

Da biste kameru ostavili otvorenu u pozadini i koristili druge aplikacije, pritisnite . Da biste se ponovo vratili u kameru, pritisnite taster "Slikaj".

Nakon pravljenja fotografskog snimka

Izaberite sledeće iz aktivne trake sa alatka (dostupno je samo ako izaberete **Prikaži snimljenu sliku** > **Forsiran** u podešavanjima kamere za statičnu sliku):

- Ako ne želite da sačuvate sliku, izaberite **Obriši** .
- Da biste poslali sliku koristeći multimedijalnu poruku, e-mail poruku ili druge metode povezivanja, kao što je Bluetooth veza, pritisnite taster za poziv ili izaberite **Pošalji** . [Vidite "Pišite i šaljite poruke", str. 119.](#) Ova opcija nije dostupna tokom aktivnog poziva.
Sliku možete da pošaljete i pozivaocu u toku aktivnog poziva. Izaberite **Pošalji pozivaocu** (dostupno je samo u toku aktivnog poziva).
- Da biste slike označili za korpu za štampu radi naknadnog štampanja, izaberite **Dodaj u korpu za štampu** .
- Da biste poslali sliku u kompatibilni onlajn album, izaberite (dostupno samo ako ste podesili nalog za kompatibilni onlajn album). [Vidite "Delite slike i video snimke preko mreže \(onlajn\)", str. 93.](#)

Da biste zumirali sliku posle slikanja, pritisnite da biste otvorili sliku u Galeriji i izaberite opciju zumiranja sa liste opcija.

Da biste sliku koristili kao tapet u dopunjenom pasivnom režimu, izaberite **Opcije** > **Postavi za tapet**.

Da biste sliku postavili kao sliku za identifikaciju poziva nekog kontakta, izaberite **Opcije** > **Postavi za sl. kontakta** > **Dodeli kontaktu**.

Da biste povratili tražilo i napravili novi snimak, pritisnite taster "slikaj".

Blic

Blic je na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Blic koristite na bezbednom rastojanju. Ne koristite blic na ljude i životinje na kratkim rastojanjima. Nemojte zaklanjati blic u toku fotografisanja.

Kamera vašeg uređaja ima LED blic za snimanja pod slabim osvetljenjem. Za fotoaparat, kameru u režimu pravljenja pojedinačnih snimaka, na raspolaganju su sledeći režimi blica: **Automatski** , **Red.crv.očiju** , **Forsiran** i **Isključen** .

Da biste promenili režim blica, u aktivnoj traci sa alatcima izaberite željeni režim blica.

Scene

Scene su na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Scena Vam pomaže da pronađete prava podešavanja boje i osvetljenja za trenutni ambijent. Parametri svake scene su postavljeni za određeni stil i ambijent.

Podrazumevana scena u režimu slike je **Automatski**, a u video režimu **Automatski** (obe su označene sa **A**).

Da biste promenili scenu, na aktivnoj traci sa alatcima izaberite **Režimi scena**, a zatim izaberite scenu.

Da biste sopstvenu scenu podesili prema određenom ambijentu, dođite do **Defin. korisnik**, a zatim izaberite **Opcije** > **Promeni**. U sceni koju definiše korisnik možete da podesite različite parametre osvetljenja i boje. Da biste kopirali parametre neke druge scene, izaberite **Na osnovu režima scena**, a zatim izaberite i željenu scenu. Da biste sačuvali promene i vratili se u listu scena, pritisnite **Nazad**. Da biste aktivirali sopstvenu scenu, dođite do **Defin. korisnik**, pritisnite navigator i izaberite **Izaberi**.

Snimanje više uzastopnih snimaka

Režim više snimaka, sekvenca, je na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Da biste podesili kameru tako da snima uzastopne slike (ako je na raspolaganju dovoljno memorije), u aktivnoj traci sa alatka izaberite **Više snimaka**.

Da biste počeli sa brzim snimanjem više uzastopnih slika, izaberite **Odjed.**, a zatim pritisnite i zadržite taster za snimanje. Uređaj snima slike dok ne pustite taster ili dok ne ponestane memorije. Ako kratko pritisnete taster za snimanje, uređaj će snimiti šest uzastopnih snimaka.

Da biste snimili dve ili više slika u definisanim intervalima, izaberite željeni interval. Da biste fotografisali, pritisnite taster za snimanje. Da biste prekinuli fotografisanje, izaberite **Obustavi**. Broj snimljenih slika zavisice od raspoložive memorije.

Snimljene slike biće prikazane u mrežastom prikazu na ekranu. Da biste pogledali sliku, pritisnite taster za pretragu. Ukoliko ste koristili opciju vremenskog intervala, na ekranu se prikazuje poslednji napravljeni snimak.

Režim više uzastopnih snimaka možete da koristite i sa samookidačem.

Da povratite tražilo za ponovno pravljenje više uzastopnih snimaka, pritisnite taster "slikaj".

Da biste isključili režim pravljenja uzastopnih snimaka, u aktivnoj traci sa alatka izaberite **Više snimaka** > **Jedan snimak**.

I Vi na slici – samookidač

Samookidač je na raspolaganju samo za glavnu kameru. Koristite samookidač da biste odložili pravljenje snimka, kako biste i Vi sami mogli da uđete u kadar.

Da biste postavili kašnjenje samookidača, u aktivnoj traci sa alatka izaberite **Samookidač** > **2 sekunde**, **10 sekundi** ili **20 sekundi**.

Da biste aktivirali samookidač, izaberite **Aktiviraj**. Uređaj se oglašava zvučnim signalom kad je tajmer pokrenut, a četvorougao treperi neposredno pre pravljenja slike. Kamera pravi snimak po isteku podešenog vremena kašnjenja.

Da biste isključili samookidač, u aktivnoj traci sa alatka izaberite **Samookidač** > **Isključen**.

Savet: U aktivnoj traci sa alatka izaberite **Samookidač** > **2 sekunde** da bi Vam ruka bila mirna prilikom pravljenja snimka.

Saveti za snimanje dobrih fotografija

Kvalitet slike

Koristite odgovarajući kvalitet slike. Kamera ima nekoliko režima kvaliteta slika. Upotrebite najveću vrednost da biste bili sigurni da će kamera proizvesti najbolji mogući kvalitet slike. Međutim, imajte na umu da bolji kvalitet slike zahteva više prostora za skladištenje. Za multimedijalne poruke (MMS) i priloge e-mail poruka će možda biti neophodno da se koristi režim najmanjeg kvaliteta slike, koji je optimizovan za slanje u obliku MMS poruka. Možete da definišete kvalitet u podešavanjima kamere. [Vidite "Podešavanje kamere za snimanje fotografija", str. 82.](#)

Pozadina

Upotrebite jednostavnu pozadinu. Za portrete i druge fotografije na kojima su ljudi, izbegavajte da osobe koje slikate budu ispred pretrpane, složene pozadine koja može da odvraća pažnju. Pomerite kameru ili osobe koje slikate kad nije moguće ispuniti ove uslove. Približite kameru osobi koju slikate da bi portreti bili jasniji.

Dubina

Kad snimate pejzaže i ambijente, dodajte dubinu svojim fotografijama tako što ćete postaviti objekte

u prvi plan. Ukoliko je objekat u prvom planu previše blizu kamere, možda će biti mutan.

Uslovi osvetljenja

Menjanje izvora, količine i smera svetlosti može dramatično da promeni fotografije. Evo nekih tipičnih uslova osvetljenja:

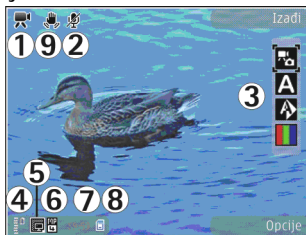
- Izvor svetlosti iza objekta. Izbegavajte postavljanje objekta ispred jakog izvora svetlosti. Ukoliko je izvor svetlosti iza objekta ili je vidljiv na ekranu, fotografija će možda imati slab kontrast, biće suviše tamna ili će sadržati neželjene svetlosne efekte.
- Objekat osvetljen sa strane. Jaka svetlost sa strane daje dramatičan efekat, ali može da bude suviše izražena, što rezultuje prevelikim kontrastom.
- Izvor svetlosti ispred objekta. Jaka sunčeva svetlost će možda naterati osobe koje slikate da žmirkaju. Takođe, kontrast može da bude preveliki.
- Optimalno osvetljenje se javlja u situacijama kad ima puno difuzne, meke svetlosti, na primer, kad je svetao, delimično oblačan dan ili kad je sunčan dan u senci drveća.

Snimanje video zapisa

Da biste aktivirali glavnu kameru, pritisnite i držite taster „slikaj“ ili pritisnite i izaberite **Aplikacije > Kamera**.

Indikatori snimanja videa

Na tražilu se prikazuje sledeće:

- 1 — Indikator režima snimanja
- 2 — Isključenje tona indikatora
- 3 — Aktivna traka sa alatkama. Traka sa alatkama se ne prikazuje tokom snimanja. [Vidite "Aktivna traka sa alatkama", str. 74.](#)
- 4 — Indikator napunjenosti baterije
- 5 — Indikator video kvaliteta označava da li je kvalitet video zapisa **TV visokog kvaliteta**, **TV normalnog kvalit.**, **E-mail – visok kvalit.**, **E-mail – norm. kvalit.** ili **Kvalitet za deljenje**
- 6 — Tip datoteke video snimka

7 — Ukupno raspoloživo vreme snimanja videa. U toku snimanja, indikator dužine trenutnog video snimka takođe prikazuje proteklo i preostalo vreme.

8 — Indikatori memorije uređaja () i masovne memorije () koji pokazuju gde se čuvaju video snimci

9 — Stabilizacija videa je uključena (). [Vidite "Podešavanja videa", str. 84.](#)

Da bi se prikazivali svi indikatori na tražilu, izaberite **Opcije > Prikaži ikone**. Izaberite **Sakrij ikone** da se prikazuju samo indikatori video statusa, a u toku snimanja, raspoloživo vreme snimanja, zum traka za vreme zumiranja i selekциони tasteri.

Snimanje video snimaka

Pre nego što napravite video snimak, imajte na umu sledeće:

- Da biste podesili svetlo i boju, pomerajte se kroz aktivnu traku sa alatkama. [Vidite "Podešavanja parametara – podesite boje i osvetljenje", str. 83.](#) [Vidite "Scene", str. 77.](#)
- Da biste oslobodili memoriju za nove video snimke, prenesite datoteke na kompatibilni PC računar pomoću kompatibilnog USB kabla za prenos podataka, na primer i uklonite datoteke sa svog uređaja. Uređaj Vas obaveštava kad se

memorija napuni i pita Vas da li želite da promenite aktivnu memoriju.

Da biste snimili video zapis, uradite sledeće:

1. Ukoliko je kamera u režimu slikanja, izaberite video režim u aktivnoj traci sa alatka.
2. Da biste započeli snimanje, pritisnite taster "slikaj". Prikazuje se crvena ikonica snimanja (●) i čuje se zvučni signal, što označava da je snimanje započelo.
3. Da biste napravili pauzu, privremeno prekinuli snimanje, u bilo kom trenutku, pritisnite **Pauza**. Snimanje videa se automatski prekida ako je snimanje privremeno zaustavljeno, a nijedan taster nije pritisnut tokom jednog minuta. Izaberite **Nastavi** da biste nastavili snimanje.
Da biste uvećali ili umanjili prikaz, upotrebite taster "zum" na svom uređaju.
4. Da biste prekinuli snimanje, izaberite **Stop**. Video snimak se automatski čuva u folderu **Slike i video** Galerije. Maksimalna dužina video snimka zavisi od raspoložive memorije.

Da biste aktivirali prednju kameru, izaberite **Opcije > Koristi sek. fotoaparata**. Da biste započeli snimanje video zapisa, pritisnite navigator. Da biste uvećali ili umanjili prikaz, pomerite se gore ili dole.

Nakon snimanja videa

Nakon što napravite video snimak, iz aktivne trake sa alatka (prikazuje se jedino ako je **Prikaži snimljeni video** postavljeno na **Forsiran** u podešavanjima za video) izaberite:

- Da biste odmah reprodukovali video snimak koji ste upravo napravili, izaberite **Pusti** (▶).
- Ako ne želite da sačuvate video snimak, izaberite **Obriši** (🗑).
- Da biste poslali video snimak koristeći multimedijalnu poruku, e-mail poruku ili druge metode povezivanja, kao što je Bluetooth veza, pritisnite taster za poziv ili izaberite **Pošalji** (✉).
[Vidite "Pišite i šaljite poruke", str. 119.](#) [Vidite "Šaljite podatke pomoću Bluetooth veze", str. 38.](#) Ova opcija nije dostupna tokom aktivnog poziva. U multimedijalnoj poruci možda nećete moći da šaljete video snimke sačuvane u formatu .mp4.
Video snimak možete da pošaljete i pozivaocu u toku aktivnog poziva. Izaberite **Pošalji pozivaocu** (✉) (dostupno je samo u toku aktivnog poziva).
- Da biste otpremili video snimak u kompatibilni onlajn album, izaberite (🌐) (dostupno je samo ako ste podesili nalog za kompatibilni onlajn album). [Vidite "Delite slike i video snimke preko mreže \(onlajn\)", str. 93.](#)

- Da biste povratili tražilo i napravili novi video snimak, pritisnite taster "slikaj".

Podešavanja kamere

Postoje dve vrste podešavanja za kameru: podešavanja parametara i glavna podešavanja. Nakon što zatvorite kameru, parametri podešavanja se vraćaju na podrazumevane vrednosti, ali glavni parametri ostaju isti dok ih ponovo ne promenite. Da biste podesili podešavanja parametara, upotrebite opcije na aktivnoj traci sa alatka. [Vidite "Podešavanja parametara – podesite boje i osvetljenje", str. 83.](#) Da biste promenili glavna podešavanja, u režimu slike ili video režimu izaberite **Opcije > Podešavanja**.

Podešavanje kamere za snimanje fotografija

Da biste promenili glavna podešavanja, u režimu slike izaberite **Opcije > Podešavanja**, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Kvalitet slike** — Izaberite **Štampa 5M – visok** (rezolucija 2592x1944), **Štampa 3M – srednji** (rezolucija 2048x1536), **Štampa 2M – srednji** (rezolucija 1600x1200), **E-mail 0,8M – srednji** (rezolucija 1024x768) ili **MMS 0,3M – nizak**

(rezolucija 640x480). Što je viši kvalitet slike, to slika zauzima više memorije. Ako želite da štampate tu sliku, izaberite **Štampa 5M – visok**, **Štampa 3M – srednji** ili **Štampa 2M – srednji**. Ako želite da snimak pošaljete e-poštom, izaberite **E-mail 0,8M – srednji**. Da biste poslali sliku koristeći multimedijalnu poruku, izaberite **MMS 0,3M – nizak**.

Ove rezolucije su na raspolaganju samo za glavnu kameru.

- **Dodaj u album** — Izaberite da li želite da sačuvate sliku u određenom albumu u Galeriji. Ako izaberete **Da**, otvara se lista raspoloživih albuma.
- **Prikaži snimljenu sliku** — Izaberite **Forsiran** ako želite da vidite sliku odmah pošto je snimljena ili **Isključen** ako želite odmah da nastavite sa slikanjem.
- **Primarno ime slike** — Definišite podrazumevano ime za snimljene slike.
- **Prošireni digitalni zum** (samo glavna kamera) — **Uključ. (kontinualni)** omogućava ravnomerne i kontinualne korake zumiranja između digitalnog zumiranja i proširenog digitalnog zumiranja, **Uključen (pauziran)** omogućava pauziranje koraka zumiranja u određenom koraku kod digitalnog zumiranja i proširenog digitalnog zumiranja, a **Isključen**

omogućava ograničeno zumiranje uz zadržavanje rezolucije slike.

- **Ton snimanja** — Izaberite ton koji će se čuti kada napravite snimak.
- **Aktivna memorija** — Izaberite gde želite da skladištite svoje slike.
- **Rotiraj sliku** — Izaberite da li želite da slike koje su slikane uspravno budu rotirane kada ih otvorite u Galeriji.
- **Vrati podeš. kamere** — Izaberite **Da** da biste vratili podrazumevane vrednosti podešavanja kamere.

Podešavanja parametara – podesite boje i osvetljenje

Da biste omogućili da kamera tačnije reprodukuje boje i osvetljenje ili da biste svojim fotografijama i video snimcima dodali efekte, krećite se kroz aktivnu traku sa alatima i izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Režim blica** (🔦) (samo za slike) — Izaberite željeni režim blica.
- **Ton boje** (🎨) — Izaberite neki efekat boje sa liste.
- **Balans belog** (⚖️) — Sa liste izaberite trenutne uslove osvetljenja. Ovime se omogućava da kamera tačnije reprodukuje boje.

- **Ujednačavanje ekspozicije** (☒) (samo za slike) — Ako snimate taman objekat na veoma svetloj pozadini, na primer snegu, podesite ekspoziciju na +1 ili +2 da biste kompenzovali pozadinsku svetlinu. Za svetle objekte na tamnoj pozadini koristite vrednosti -1 ili -2.
- **Oštrina** (🔍) (samo za slike) — Podesite oštrinu slike.
- **Kontrast** (📊) (samo za slike) — Podesite razliku između najsvetlijih i najtamnijih delova slike.
- **Osetljivost na svetlo** (ISO) (samo za slike) — Povećajte svetlosnu osetljivost u uslovima slabog osvetljenja da biste smanjili rizik da slike budu suviše tamne.

Prikaz na ekranu se menja u zavisnosti od izabranih parametara tako da možete da vidite kako ta promena utiče na fotografije ili video snimke.

Koja su podešavanja na raspolaganju zavisi od toga koja je kamera izabrana.

Podešavanja parametara slike se odnose na svaku kameru pojedinačno; kada izmenite podešavanja za sekundarnu (drugu) kameru, podešavanja glavne kamere se ne menjaju. Podešavanja parametara se razlikuju za svaki od režima slikanja; ako promenite podešavanja u režimu slike, podešavanja u video režimu se neće promeniti. Prebacivanje između režima ne vraća u prvobitno stanje definisane parametre podešavanja.

Parametri se vraćaju na svoje podrazumevane vrednosti kad zatvorite kameru.

Kada izaberete novu scenu, podešavanja boje i osvetljenja se menjaju u vrednosti koje odgovaraju toj sceni. Podešavanja parametara možete da, po potrebi, izmenite i nakon što izaberete neku scenu, ambijent.

Podešavanja videa

Da biste promenili glavna podešavanja, u video režimu izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Kvalitet videa** — Postavite kvalitet video snimka na **TV visokog kvaliteta**, **TV normalnog kvalit.**, **E-mail – visok kvalit.**, **E-mail – norm. kvalit.** (standardni kvalitet za reprodukciju preko vašeg uređaja) ili **Kvalitet za deljenje**. Ako želite da gledate video snimak na kompatibilnom televizoru ili PC računaru, izaberite **TV visokog kvaliteta** ili **TV normalnog kvalit.** video kvalitet, koji je VGA rezolucije (640x480) u .mp4 formatu datoteke. U multimedijalnoj poruci možda nećete moći da šaljete video snimke sačuvane u formatu .mp4. Da biste poslali video snimak koristeći multimedijalnu poruku, izaberite **Kvalitet za deljenje**, koji ima QCIF rezoluciju i .3gp format datoteke.

- **Stabilizacija videa** — Izaberite **Forsiran** da biste smanjili podrhtavanje kamere u toku snimanja.
- **Snimanje zvuka** — Izaberite **Bez zvuka** ako ne želite da snimate zvuk.
- **Dodaj u album** — Izaberite da li želite da dodate napravljeni video snimak u određeni album u Galeriji. Izaberite **Da** da biste otvorili listu raspoloživih albuma.
- **Prikaži snimljeni video** — Izaberite da li želite da se na ekranu prikaže prvi kadar snimljenog videa kada prekinete snimanje. Izaberite **Pusti** u aktivnoj traci sa alatka (glavna kamera) ili **Opcije** > **Pusti** (sekundarna kamera) da biste pregledali video snimak.
- **Primarno ime videa** — Definišite podrazumevano ime napravljenih video snimaka.
- **Aktivna memorija** — Izaberite gde želite da skladištite svoje video snimke.
- **Vrati podeš. kamere** — Izaberite **Da** da biste vratili podrazumevane vrednosti podešavanja kamere.

Galerija

Da biste memorisali i organizovali svoje slike, video snimke, audio snimke i linkove za strimovanje sadržaja, ili da biste delili svoje datoteke sa drugim kompatibilnim UPnP (univerzalnim samokonfigurišućim) uređajima preko bežične LAN mreže (WLAN), pritisnite , pa izaberite **Galerija**.

Savet: Ako se nalazite u nekoj drugoj aplikaciji, da biste videli poslednju sliku memorisanu u Galeriji, pritisnite na bočnoj strani svog uređaja. Da biste ušli u glavni prikaz foldera **Slike i video**, ponovo pritisnite taster "prikaži".

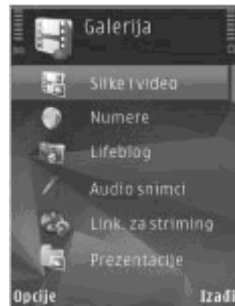
Prikazujte i organizujte datoteke

Pritisnite , i izaberite **Galerija**.

U Galeriji izaberite **Slike i video** , **Numere** , **Audio snimci** , **Link. za striming** , **Prezentacije** ili **Sve datoteke** , a zatim pritisnite navigator da biste je otvorili.

Možete da pretražujete i otvarate foldere, kao i da označavate, kopirate i premeštate stavke u foldere. Takođe, možete da pravite albume, da označavate i kopirate stavke, kao i da ih dodajete u albume. [Vidite "Albumi", str. 87.](#)

Da biste otvorili datoteku, pritisnite navigator. Video snimci, .ram datoteke i linkovi za strimovanje sadržaja se otvaraju i reprodukuju u aplikaciji RealPlayer, a muzika i audio snimci u Muzičkom centru. [Vidite "RealPlayer", str. 66.](#) [Vidite "Muzički centar", str. 54.](#)

Slike i video snimci

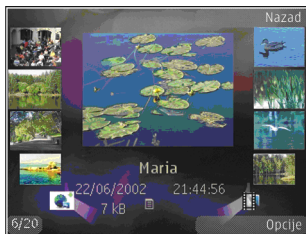
Prikazivanje slika i video snimaka

Da biste prikazali svoje slike i video snimke, pritisnite , a zatim izaberite **Galerija** > **Slike i video**.

Fotografije i video snimci snimljeni kamerom vašeg uređaja se skladište u **Slike i video**. Slike i video snimci Vam mogu biti poslani i u multimedijalnoj poruci, kao e-mail prilog ili preko Bluetooth veze ili IC vezom. Da biste mogli da pogledate primljenu sliku ili video snimak u Galeriji ili u aplikaciji Real player, prvo ih morate sačuvati.

Video snimci sačuvani u Nokia video centru se ne prikazuju u folderu **Slike i video** u Galeriji. [Vidite "Nokia video centar", str. 44.](#)

Datoteke slika i video snimaka u folderu **Slike i video** su raspoređene u obliku petlje i poredane prema datumu i vremenu. Prikazuje se broj datoteka. Da biste pretraživali jednu po jednu datoteku, skrolujte levo ili desno. Da biste pretraživali datoteke u grupama, skrolujte gore ili dole.

Da biste otvorili datoteku, pritisnite navigator. Kad se slika otvori, da biste sliku zumirali, pritisnite taster „zum“ na bočnoj strani uređaja. Koeficijent zumiranja se ne pamti trajno.

Ako želite da se ekran automatski rotira na osnovu položaja uređaja, uključite opciju rotiranja ekrana u okviru podešavanja. [Vidite "Podešavanja personalizacije", str. 158.](#)

Da biste izmenili video snimak ili fotografiju, izaberite **Opcije** > **Izmeni**. [Vidite "Menjanje slika", str. 89.](#)

Da biste odštampali svoje slike na kompatibilnom štampaču, izaberite **Opcije** > **Odštampaj**. [Vidite "Štampanje slika", str. 91.](#) Takođe možete da markirate slike za naknadno štampanje u korpi za štampu u Galeriju. [Vidite "Korpa za štampu", str. 88.](#)

Organizujte fotografije i video snimke

Da biste dodali sliku ili video snimak u Galeriju, izaberite **Opcije** > **Albumi** > **Dodaj u album**. [Vidite "Albumi", str. 87.](#)

Da biste neku sliku markirali za naknadnu štampu, izaberite sliku pa **Dodaj u korpu za štamp.** u aktivnoj traci sa alatka. [Vidite "Korpa za štampu", str. 88.](#)

Da biste upotreabili neku sliku kao sliku u pozadini, izaberite je, a zatim izaberite **Opcije** > **Koristi sliku** > **Postavi za tapet**.

Da biste izbrisali sliku ili video snimak, izaberite **Opcije > Obriši**.

Neke od opcija su možda raspoložive preko aktivne trake sa alatcima (dostupno je kad otvorite sliku ili video snimak). [Vidite "Aktivna traka sa alatcima", str. 87.](#)

Aktivna traka sa alatcima

U folderu **Slike i video** aktivnu traku sa alatcima možete koristiti kao prečicu za različite zadatke. Aktivna traka sa alatcima je na raspolaganju samo kada je izabrana neka slika ili video snimak.

U aktivnoj traci sa alatcima, krećite se po stavkama nagore ili nadole, i birajte ih pritiskom na navigator. Koje su opcije na raspolaganju zavisi od trenutnog prikaza, kao i od toga da li ste izabrali sliku ili video snimak.

Podešavanja u aktivnoj traci sa alatcima se vraćaju na podrazumevana nakon što zatvorite kameru.

Ako želite da aktivna traka sa alatcima uvek bude vidljiva na ekranu, izaberite **Opcije > Prikaži ikone**.

Da biste videli aktivnu traku sa alatcima samo kada Vam treba, izaberite **Opcije > Sakrij ikone**. Da biste aktivirali aktivnu traku sa alatcima, pritisnite navigator.

Izaberite neku od narednih opcija:

- da biste reprodukovali izabrani video snimak
- da biste poslali izabranu sliku ili video snimak
- da biste otpremili izabranu sliku ili video snimak u kompatibilni onlajn album (dostupno je samo ako ste konfigurisali nalog za kompatibilni onlajn album). [Vidite "Delite slike i video snimke preko mreže \(onlajn\)", str. 93.](#)

 ili da biste dodali ili uklonili sliku iz korpe za štampu. [Vidite "Korpa za štampu", str. 88.](#)

 da biste odštampali prikazanu sliku

 da biste započeli projekciju slajdova svojih slika

 da biste izbrisali izabranu sliku ili video snimak

Opcije koje su na raspolaganju zavise od prikaza u kojem se u tom trenutku nalazite.

Albumi

Uz pomoć albuma možete na lak način da organizujete svoje slike i video snimke. Da biste pregledali albume u Galeriji, izaberite **Slike i video > Opcije > Albumi > Prikaži albume**.

Da biste napravili novi album, u prikazu liste albuma, izaberite **Opcije > Novi album**.

Da biste dodali fotografiju ili video snimak u album u Galeriji, dodite do fotografije ili video snimka, a zatim izaberite **Opcije > Albumi > Dodaj u album**. Otvara se lista albuma. Izaberite album u

koji želite da dodate fotografiju ili video snimak. Stavka koju ste dodali u album još uvek je vidljiva u folderu **Slike i video** u Galeriji.

Da biste uklonili datoteku iz albuma, otvorite album, dodite do datoteke i pritisnite **C**. Datoteka se ne briše iz foldera **Slike i video** u Galeriji.

Korpa za štampu

Slike možete da markirate za korpu za štampu i da ih naknadno odštampate na nekom kompatibilnom štampaču ili, ako je na raspolaganju, na nekom kompatibilnom punktu za štampu. [Vidite "Štampanje slika", str. 91.](#) Markirane slike su označene sa u folderu **Slike i video** i u albumima.

Da biste neku sliku markirali za naknadnu štampu, izaberite sliku pa zatim **Dodaj u korpu za štamp.** u aktivnoj traci sa alatka.

Da biste pregledali slike u korpi za štampu, izaberite iz foldera **Slike i video** (raspoloživo je samo kad ste dodali slike u korpu za štampu), ili izaberite **Opcije > Odštampaj > Prikaži korpu za štamp..**

Da biste uklonili sliku iz korpe za štampu, izaberite sliku u folderu **Slike i video** ili u albumu, a zatim izaberite **Opcije > Ukloni iz korpe.**

Projekcija slajdova

Da biste pregledali svoje slike kao projekciju slajdova, izaberite sliku u Galeriji i **Pokreni projekciju slajdova** () aktivnoj traci sa alatka. Projekcija slajdova počinje od izabrane datoteke.

Da biste videli samo izabrane slike kao projekciju slajdova, izaberite **Opcije > Markiraj/ Demarkiraj > Markiraj** da označite slike i **Opcije > Projekcija slajdova > Start** da započnete projekciju slajdova.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Pauza** — da biste pauzirali projekciju slajdova
- **Nastavi** — da biste nastavili projekciju slajdova, ako je napravljena pauza
- **Kraj** — da biste zatvorili projekciju slajdova

Da biste izvršili pretraživanje slika, skrolujte levo ili desno.

Pre nego što započnete projekciju slajdova, podesite podešavanja projekcije slajdova. Izaberite **Opcije > Projekcija slajdova > Podešavanja** i jednu od sledećih opcija:

- **Muzika** — da biste dodali zvuk projekciji slajdova. Izaberite **Uključena** ili **Isključena**.
- **Pesma** — da biste izabrali muzičku datoteku sa liste
- **Odlaganje slajda** — da biste podesili tempo projekcije slajdova

- **Zumiranje i pomeranje** — da bi prelaz sa jednog na drugi slajd bio kontinuiraniji i da bi dozvolili Galeriji da nasumično uvećava ili umanjuje prikaz slika

Za pojačavanje, odnosno smanjivanje jačine zvuka tokom projekcije slajdova koristite taster za podešavanje jačine zvuka u svom uređaju.

Menjanje slika

Editor slika

Da biste uređivali slike odmah nakon snimanja ili slika iz Galerije, izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Otvara se editor slika.

Izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** da se otvori mrežasti prikaz u kojem možete da birate različite opcije izmena koje su označene ikonicama. Slike možete da izrezujete i rotirate, da podešavate osvetljaj, boju, kontrast i rezoluciju, kao i da dodajete efekte, tekst, vinjetu ili okvir.

Izrežite sliku

Da biste izrezali sliku, izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** > **Izrezivanje** i neki prethodno definisani odnos dimenzija iz liste. Da biste ručno izrezali sliku, izaberite **Ručno**.

Ako izaberete **Ručno**, u gornjem levom uglu slike se pojavljuje krstić. Pomerajte navigator i izaberite površinu koju treba izrezati, pa zatim izaberite **Postavi**. U donjem desnom uglu se pojavljuje još jedan krstić. Ponovo izaberite površinu koju treba izrezati. Da biste podesili prvu izabranu površinu, izaberite **Nazad**. Izabrane površine obrazuju pravougaonik koji formira izrezanu sliku.

Ako izaberete neki prethodno definisani odnos dimenzija, izaberite gornji levi ugao površine koju treba izrezati. Koristite navigator da istaknutoj površini promenite dimenzije. Da "zamrznete" izabranu površinu, pritisnite navigator. Da tu površinu pomerate po slici, takođe koristite navigator. Da izaberete površinu koju treba izrezati, pritisnite navigator.

Smanjite efekat crvenih očiju

Da biste smanjili efekat crvenih očiju na nekoj slici, izaberite **Opcije** > **Primeni efekat** > **Ukl. ef. crvenog oka**.

Dovedite krstić na oko, pa pritisnite navigator. Na ekranu se pojavljuje petlja. Koristite navigator da podesite dimezije petlje prema oku. Da umanjite crvenilo, pritisnite navigator. Kada završite sa uređivanjem slike, pritisnite **Urađeno**.

Da biste sačuvali izmene i vratili se u **Slike i video**, pritisnite **Nazad**.

Korisne prečice

Možete koristiti sledeće prečice kada uređujete slike:

- Da biste videli sliku na celom ekranu, pritisnite *. Da biste varili na normalan prikaz, ponovo pritisnite *.
- Da sliku rotirate u smeru kazaljke na satu ili u suprotnom smeru, pritisnite **3** ili **1**.
- Da biste približili ili udaljili objekat (zum), pritisnite **5** ili **0**.
- Da se krećete po zumiranoj slici, skrolujte nagore, nadole, ulevo ili udesno.

Montaža video snimaka

Da biste izvršili izmene video snimaka u Galeriji, dođite do video snimka, a zatim izaberite **Opcije** > **Izmeni**, pa opciju izmene.

Video editor, montažer, podržava .3gp i .mp4 formate video datoteka, i .aac, .amr, .mp3 i .wav formate audio datoteka. Možda ne podržava sve funkcionalne mogućnosti ili sve varijante ovih formata datoteka.

Režim TV izlaza

Da biste snimljene slike i video snimke prikazali na kompatibilnom TV prijemniku, koristite Nokia video kabl.

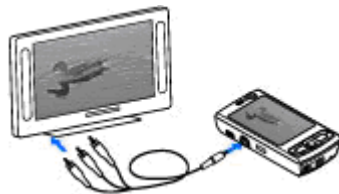
Da biste mogli da prikazujete slike i video snimke na TV prijemniku, morate da konfigurirate parametre TV izlaza za odgovarajući TV sistem i odnos dimenzija. [Vidite "Podešavanja proširenja", str. 159.](#)

Da biste gledali slike i video snimke na televizoru, uradite sledeće:

1. Priključite Nokia video kabl na video ulaz kompatibilnog televizora.
2. Priključite drugi kraj Nokia video kabla na Nokia AV konektor svog uređaja.
3. Možda će biti potrebno da izaberete režim kabla.
4. Pritisnite i izaberite **Galerija** > **Slike i video** i datoteku koju želite da prikažete.

Slike se prikazuju u slikovniku, a video snimci u programu RealPlayer.

Kada je Nokia kabl za video

izlaz priključen na uređaj, svi zvuci, uključujući aktivne pozive, stereo zvuk video snimaka, tonove tastature i tonove zvona, preusmeravaju se na televizor. Možete normalno da koristite mikrofonski uređaj.

Za sve aplikacije, osim foldera **Slike i video** u Galeriji i aplikacije RealPlayer, na TV ekranu se prikazuje isto ono što se prikazuje na ekranu vašeg uređaja.

Otvorena slika se prikazuje u punom ekranu na televizoru. Kada otvorite neku sliku u minijaturnom prikazu dok je gledate na televizoru, opcija zumiranja nije na raspolaganju.

Kada otvorite označeni video snimak, RealPlayer počinje da reprodukuje video snimak na ekranu uređaja i na ekranu televizora. [Vidite "RealPlayer", str. 66.](#)

Slike možete na televizoru prikazivati u vidu projekcije slajdova. Sve stavke u nekom albumu ili označene slike se na televizoru prikazuju preko celog ekrana dok se istovremeno čuje muzika koju ste izabrali. [Vidite "Projekcija slajdova", str. 88.](#)

Kvalitet televizijske slike može da varira zbog različitih rezolucija uređaja.

Bežični radio signali, poput dolaznih poziva, mogu da izazovu ometanje televizijske slike.

Prezentacije

Prezentacije služe za prikazivanje SVG (scalable vector graphics) datoteka, kao što su karikature i mape. SVG slike zadržavaju svoj originalni izgled kada se odštampaju kao i kada se prikazuju na ekranima različitih dimenzija i pri različitim rezolucijama.

Da biste pogledali SVG datoteke, pritisnite i izaberite **Galerija > Prezentacije**. Dodite do željene slike i izaberite **Opcije > Pusti**. Da biste napravili pauzu, izaberite **Opcije > Pauza**.

Da biste uvećali, pritisnite **5**. Da biste umanjili, pritisnite **0**.

Da sliku rotirate za 90 stepeni u smeru kazaljke na satu ili u suprotnom smeru, pritisnite **1** odnosno **3**. Da biste sliku rotirali za 45 stepeni u smeru kazaljke na satu ili u suprotnom smeru, pritisnite **7** odnosno **9**.

Za prelazak sa prikaza u punom ekranu na normalni prikaz i obratno, pritisnite *****.

Štampanje slika

Štampanje slika

Ako želite da štampate slike koristeći Štampanje slika, izaberite sliku koju želite da štampate, pa

zatim opciju štampanja u Galeriji, kameri, editoru slika ili slikovniku.

Koristite štampanje slika da biste štampali svoje slike koristeći kompatibilni USB kabl ili Bluetooth. Takođe, svoje slike možete štampati koristeći bežičnu LAN mrežu.

Možete samo da odštampate slike koje su u .jpeg formatu. Slike snimljene kamerom se automatski čuvaju u .jpeg formatu.

Izbor štampača

Ako želite da štampate slike koristeći štampanje slika, izaberite sliku koju želite da štampate, pa zatim opciju štampanja u Galeriji, kameri, editoru slika ili slikovniku.

Kada prvi put koristite opciju štampanje slika, prikazuje se lista raspoloživih kompatibilnih štampača nakon što izaberete sliku. Izaberite neki štampač. Taj štampač se postavlja kao podrazumevani štampač.

Da biste štampali na štampaču koji je PictBridge kompatibilan, priključite kabl za prenos podataka pre nego što izaberete opciju štampanja i uverite se da je za režim data kabla postavljeno **Štampa slike ili Pitaj pri povezivanju**. [Vidite "USB", str. 41](#). Štampač se automatski prikazuje kada izaberete opciju štampanja.

Ako podrazumevani štampač nije na raspolaganju, prikazuje se lista raspoloživih uređaja za štampanje.

Da biste promenili podrazumevani štampač, izaberite **Opcije > Podešavanja > Podrazumevani štampač**.

Prikaz izgleda štampe

Nakon što izaberete štampač, izabrane slike se prikazuju u prethodno definisanim izgledima štampe.

Da biste promenili izgled štampe, skrolujte levo ili desno za kretanje po izgledima štampe koji su na raspolaganju za izabrani štampač. Ako slike ne mogu da stanu na jednu stranicu, skrolujte gore ili dole da se prikažu dodatne stranice.

Podešavanja štampe

Opcije koje su na raspolaganju se razlikuju i zavise od mogućnosti koje nudi izabrani uređaj za štampu.

Da biste postavili podrazumevani štampač, izaberite **Opcije > Podrazumevani štampač**.

Ako želite da izaberete dimenzije papira, izaberite **Veličina papira**, iz liste izaberite dimenziju papira, pa zatim **OK**. Izaberite **Obustavi** da biste se vratili u prethodni prikaz.

Mrežna štampa

Koristeći aplikaciju "Mrežna štampa" možete da preko mreže (onlajn) naručujete štampanje svojih snimaka i dostavu fotografija direktno na kuću ili na neku prodavnicu u kojoj ih možete preuzeti. Takođe, možete da naručujete i različite proizvode sa naštampanom izabranom slikom, recimo šolje ili podloge za miša. Dostupnost proizvoda zavisi od provajdera servisa.

Da biste mogli da koristite "Mrežnu štampu", neophodno je da je instalirana konfiguraciona datoteka za bar jedan servis štampanja. Te datoteke se mogu dobiti od provajdera servisa štampanja koji podržavaju "Mrežnu štampu".

Za dodatne informacije o ovoj aplikaciji, vidite uputstva na stranama podrške za ovaj Nokia proizvod na lokalnom Nokia Web sajtu.

Delite slike i video snimke preko mreže (onlajn)

Slike i video snimke možete deliti sa drugima preko kompatibilnih onlajn albuma, veblogova (mrežnih dnevnika) ili drugih onlajn usluga deljenja na Webu. Možete sadržaj postavljati na neki server ili servis, memorisati nedovršene poruke kao nacрте i nastaviti sa pisanjem kasnije, a možete i prikazati

sadržaj svojih albuma. Vrste podržanih sadržaja zavise od provajdera servisa.

Pre deljenja slika i video snimaka putem mreže, morate se pretplatiti na taj servis kod nekog provajdera servisa onlajn deljenja slika i kreirati novi nalog. Obično se na taj servis možete pretplatiti na Web strani provajdera servisa. Za informacije o pretplaćivanju na servis obratite se provajderu servisa.

Da biste otpremili datoteku iz Galerije u servis na mreži, pritisnite i izaberite **Galerija > Slike i video**. idite do željene datoteke i izaberite **Opcije > Pošalji > Objavi na web** ili izaberite datoteku i stavku u aktivnoj traci sa alatcima.

Za dodatne informacije u vezi sa ovom aplikacijom i kompatibilnim provajderima servisa, vidite strane podrške za ovaj Nokia proizvod na lokalnom Nokia Web sajtu.

Kućna mreža

O kućnoj mreži

Vaš uređaj je kompatibilan sa UPnP (Universal Plug and Play, univerzalna samokonfigurišuća) arhitekturom. Koristeći hardversku WLAN pristupnu tačku ili WLAN ruter možete formirati kućnu mrežu i na nju povezati kompatibilne UPnP uređaje koji podržavaju bežičnu LAN mrežu, kao što su Vaš

uređaj, kompatibilni PC računar, kompatibilni štampač, kompatibilni audio sistem ili TV prijemnik, odnosno audio sistem ili TV prijemnik opremljen kompatibilnim bežičnim multimedijским prijemnikom.

Da biste koristili funkciju bežične LAN mreže u kućnoj mreži, morate da imate aktivnu konfigurisanu WLAN kućnu mrežu i omogućene druge UPnP kućne uređaje koje biste povezali na istu kućnu mrežu. [Vidite "Bežična LAN mreža", str. 34.](#)

Kućna mreža koristi podešavanja i parametre zaštite bežične LAN veze. Funkcionalne mogućnosti kućne mreže u infrastrukturnoj bežičnoj LAN mreži koristite preko hardverske WLAN pristupne tačke sa aktiviranom zaštitom pomoću šifrovanja.

Medijske datoteke koje su sačuvane u Galeriji možete da delite sa ostalim UPnP kompatibilnim uređajima koristeći kućnu mrežu. Da biste upravljali podešavanjima svoje kućne mreže, pritisnite i izaberite **Alatke > Poveziv. > Kućni medij.** Kućnu mrežu možete da koristite i da biste prikazivali, reprodukovali, kopirali ili štampali kompatibilne medijske datoteke iz Galerije. [Vidite "Prikazujte i delite medija datoteke", str. 96.](#)

Vaš uređaj se povezuje na kućnu mrežu samo ako prihvatite zahtev za vezu od nekog drugog kompatibilnog uređaja, ili ako u Galeriji izaberete opciju za prikazivanje, reprodukciju, štampanje ili

kopiranje medijskih datoteka na Vaš uređaj, odnosno ako izvršite pretragu drugih uređaja u folderu „Kućna mreža“.

Važne bezbednosne informacije

Kada konfigurirate svoju bežičnu LAN kućnu mrežu, omogućite neki metod šifrovanja u hardverskoj pristupnoj tački, a zatim i u ostalim uređajima koje nameravate da povežete na kućnu mrežu. Za detalje, pogledajte dokumentaciju tih uređaja. Sve lozinke držite u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od uređaja.

Možete da pregledate ili promenite podešavanja Internet pristupne tačke bežične LAN mreže u svom uređaju. [Vidite "Pristupne tačke", str. 166.](#)

Ako koristite adhoc režim rada da biste kreirali kućnu mrežu kompatibilnih uređaja, aktivirajte neku od metoda krypto zaštite u okviru opcije **Režim zaštite WLAN-a** tokom konfigurisanja Internet pristupne tačke. [Vidite "Podešavanja veze", str. 166.](#) Ovime se smanjuje mogućnost da se neko neželjen priključi toj adhoc mreži.

Vaš uređaj Vas obaveštava kada neki drugi uređaj pokušava da se poveže sa njime ili da se poveže na kućnu mrežu. Nemojte prihvatati zahteve za povezivanje od nepoznatih uređaja.

Ako bežično LAN povezivanje koristite u nekoj mreži koja je bez zaštite pomoću šifrovanja, isključite

deljenje svojih datoteka sa drugim uređajima ili nemojte deliti privatne medijske datoteke. [Vidite "Podešavanja za kućnu mrežu", str. 95.](#)

Podešavanja za kućnu mrežu

Da biste delili medijske datoteke sačuvane u Galeriji sa drugim kompatibilnim UPnP uređajima preko bežične LAN mreže, morate da kreirate svoju WLAN kućnu Internet pristupnu tačku, a zatim da konfigurirate podešavanja za kućnu mrežu u aplikaciji **Kućni medij**. [Vidite "WLAN Internet pristupne tačke", str. 36.](#) [Vidite "Podešavanja veze", str. 166.](#)

Opcije vezane za kućnu mrežu nisu dostupne u aplikacijama pre nego što se konfiguriraju podešavanja u aplikaciji **Kućni medij**.

Kad prvi put pristupite aplikaciji **Kućni medij**, čarobnjak za konfigurisanje se otvara i pomaže Vam da definišete podešavanja kućne mreže za svoj uređaj. Da biste kasnije koristili čarobnjak za konfigurisanje, u glavnom prikazu aplikacije **Kućni medij** izaberite **Opcije** > **Pokreni čarobnjak**, a zatim sledite uputstva na ekranu.

Da biste povezali kompatibilni PC računar na kućnu mrežu, morate da instalirate odgovarajući softver na PC računar. Softver se nalazi na CD-u ili DVD-u isporučenom sa vašim uređajem ili možete da ga

preuzmete sa strana podrške za uređaj na Nokia Web sajtu.

Konfigurisanje podešavanja

Da biste konfigurisali podešavanja za kućnu mrežu, izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **Kućni medij** > **Podešavanja**, a zatim izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Pr.tačka kućne mreže** — Izaberite **Uvek pitaj** ako želite da uređaj pita za pristupnu tačku kućne mreže svaki put kad se povezujete na kućnu mrežu, **Kreiraj novo** da biste definisali novu pristupnu tačku koja se automatski koristi kad koristite kućnu mrežu, ili **Prazno**. Ako vaša kućna mreža nema omogućene bezbednosna podešavanja za WLAN, primićete bezbednosno upozorenje. Možete nastaviti, pa naknadno aktivirati zaštitu bežične LAN mreže, ili možete prekinuti sa definisanjem pristupne tačke i najpre uključiti zaštitu bežične LAN mreže. [Vidite "Pristupne tačke", str. 166.](#)
- **Ime uređaja** — Unesite ime za svoj uređaj pod kojim će se prikazivati ostalim kompatibilnim uređajima kućne mreže.
- **Kopiraj na** — Izaberite memoriju u kojoj želite da čuvate kopirane medijske datoteke.

Podešavanje deljenja i definisanje sadržaja

Izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **Kućni medij** > **Deli sadržaj**, pa zatim nešto od sledećeg:

- **Delj. sadržaja** — Dopustite ili zabranite deljenje medijskih datoteka sa kompatibilnim uređajima. Nemojte aktivirati deljenje sadržaja pre nego što konfigurirate sva ostala podešavanja. Ako aktivirate deljenje sadržaja, ostali UPnP kompatibilni uređaji u kućnoj mreži mogu da prikažu i kopiraju datoteke koje ste izabrali za deljenje u folderu **Slike i video**. Ukoliko ne želite da drugi uređaji pristupaju vašim datotekama, isključite deljenje.
- **Slike i video** — Izaberite medijske datoteke za deljenje sa drugim uređajima ili pogledajte status deljenja slika i video snimaka. Da biste ažurirali sadržaj foldera, izaberite **Opcije** > **Osveži sadržaj**.
- **Muzika** — Izaberite liste numera za reprodukciju za deljenje sa drugim uređajima ili pregledajte sadržaj za deljenje lista numera za reprodukciju. Da biste ažurirali sadržaj foldera, izaberite **Opcije** > **Osveži sadržaj**.

Prikazujte i delite medija datoteke

Da biste delili svoje medijske datoteke sa drugim UPnP kompatibilnim uređajima u kućnoj mreži, uključite deljenje sadržaja. [Vidite "Podešavanje deljenja i definisanje sadržaja", str. 96](#). Čak i kada je deljenje sadržaja isključeno u vašem uređaju, možete da vidite i kopirate medijske datoteke uskladištene na uređaju u drugoj kućnoj mreži ako to taj drugi uređaj dozvoljava.

Prikažite medija datoteke koje se nalaze u Vašem uređaju

Da biste prikazali svoje slike, video snimke i audio snimke u uređaju u drugoj kućnoj mreži, kao što je kompatibilni TV, uradite sledeće:

1. U Galeriji izaberite sliku, video snimak ili audio snimak, a zatim izaberite **Opcije** > **Prikaži preko kuć. mrež..**
2. Izaberite neki kompatibilni uređaj na kojem će se prikazivati medija datoteka. Slike se prikazuju i na Vašem uređaju i na drugom kućnom mrežnom uređaju, a video i audio snimci se prikazuju samo na drugom kućnom mrežnom uređaju.
3. Da biste prekinuli deljenje, izaberite **Opcije** > **Prekini prikazivanje**.

Prikažite medija datoteke koje se nalaze u drugom uređaju

Da biste u svom uređaju (ili, na primer, na kompatibilnom TV prijemniku) prikazali medijske datoteke koje se nalaze u uređaju u drugoj kućnoj mreži, uradite sledeće:

1. Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **Kućni medij** > **Pregled kuće**. Vaš uređaj započinje traženje drugih kompatibilnih uređaja. Na ekranu počinju da se prikazuju imena uređaja.
2. Izaberite neki uređaj iz liste.
3. Izaberite vrstu medija sadržaja drugog uređaja koju želite da prikazete. Koji su tipovi datoteka na raspolaganju zavisi od funkcionalnih mogućnosti tog drugog uređaja.
Da biste pretražili datoteke prema različitim kriterijumima, izaberite **Opcije** > **Nađi**. Da biste sortirali pronađene datoteke, izaberite **Opcije** > **Razvrstaj**.
4. Izaberite medijsku datoteku ili folder koji želite da prikazete.
5. Pritisnite navigator i izaberite **Pusti** ili **Prikaži**, i **Na uređaju** ili **Preko kućne mreže**.
6. Izaberite uređaj na kojem će biti prikazana ili reprodukovana datoteka.

Da biste podesili jačinu zvuka prilikom reprodukcije video ili audio snimka, skrolujte levo ili desno.

Da biste prestali sa deljenjem medijske datoteke, izaberite **Nazad** ili **Stop** (dostupno je prilikom reprodukcije video snimaka i muzike).

Savet: Možete da štampate slike sačuvane u Galeriji preko kućne mreže pomoću UPnP kompatibilnog štampača. [Vidite "Štampanje slika", str. 91](#). Deljenje sadržaja ne mora da bude uključeno.

Kopirajte medija datoteke

Da biste kopirali ili preneli medijske datoteke iz svog uređaja u drugi kompatibilni uređaj, kao što je UPnP kompatibilni PC računar, izaberite datoteku u Galeriji, a zatim izaberite **Opcije** > **Premesti i kopiraj** > **Kopiraj na kuć. mrežu** ili **Prem. na kućnu mrežu**. Deljenje sadržaja ne mora da bude uključeno.

Da biste kopirali ili preneli datoteke iz drugog uređaja u svoj uređaj, izaberite datoteku u drugom uređaju i željenu opciju kopiranja iz liste sa opcijama. Deljenje sadržaja ne mora da bude uključeno.

Pozicioniranje (GPS)

O GPS-u

Globalni sistem za pozicioniranje (Global Positioning System, GPS) je globalni sistem za radio navigaciju koji se sastoji od 24 satelita i njihovih zemaljskih stanica koje kontrolišu rad satelita. Vaš uređaj poseduje interni GPS prijemnik.

GPS terminal prima radio signale male snage od satelita i meri vreme putovanja signala. Prema tom vremenu putovanja signala, GPS prijemnik preračunava svoju lokaciju u reda veličine jednog metra.

Koordinate u GPS sistemu se izražavaju u celim stepenima i desetim delovima stepena prema međunarodnom WGS-84 koordinatnom sistemu.

Global Positioning System - Sistem globalnog pozicioniranja (GPS) vodi Vlada Sjedinjenih američkih država i ona je jedina odgovorna za njegovu preciznost i održavanje. Na preciznost podataka o lokaciji mogu da utiču podešavanja GPS satelita koja određuje Vlada Sjedinjenih američkih država i mogu se menjati politikom Ministarstva odbrane SAD (United States Department of Defense) za civilni GPS kao i Saveznim planom za radionavigaciju (Federal Radionavigation Plan). Na

preciznost takođe može da utiče i neadekvatna geometrija satelita. Na dostupnost i kvalitet GPS signala mogu da utiču Vaša lokacija, zgrade, prirodne prepreke kao i vremenski uslovi. GPS prijemnik treba koristiti isključivo na otvorenom prostoru radi prijema GPS signala.

GPS uređaj ne treba koristiti za precizno merenje parametara lokacije i nikada se ne treba za određivanje pozicije i navigaciju nikada oslanjati isključivo na podatke o lokaciji koje daje GPS prijemnik.

Vaš uređaj podržava i potpomognuti GPS (Assisted GPS, A-GPS).

Potpomognuti GPS (A-GPS) se koristi za preuzimanje pomoćnih podataka preko veze za paketni prenos podataka, što pomaže u izračunavanju Vaše trenutne lokacije kad Vaš uređaj prima signale od satelita.

A-GPS je mrežni servis.

Vaš uređaj je unapred konfigurisan za korišćenje servisa Nokia A-GPS service, ukoliko nisu raspoloživa A-GPS podešavanja provajdera servisa. Pomoćni podaci se preuzimaju sa servera servisa Nokia A-GPS samo kada je to potrebno.

Morate da imate definisanu Internet pristupnu tačku za paketni prenos podataka u uređaju da biste preuzeli pomoćne podatke od servisa Nokia A-GPS. Da biste definisali pristupnu tačku za A-GPS, pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Pozicioniranje > Server pozicioniranja > Pristupna tačka**. Pristupna tačka bežične LAN računarske mreže ne može da se koristi za ovaj servis. Internet pristupna tačka za paketni prenos podataka se traži kad se GPS prvi put koristi u vašem uređaju.

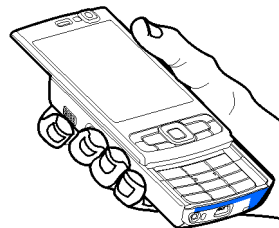
Da biste omogućili ili onemogućili različite metode određivanja pozicije, kao što je Bluetooth GPS, pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Pozicioniranje > Metod pozicioniranja**.

GPS prijemnik

GPS prijemnik je smešten u donjem delu ovog uređaja. Kad koristite prijemnik, otvorite numeričku tastaturu i iz uspravnog položaja iskosite uređaj za ugao od oko 45 stepeni prema nebu i bez prepreka. Nemojte da pokrivete numeričku tastaturu rukom.

Uspostavljanje GPS veze može da potraje od nekoliko sekundi do nekoliko minuta. Uspostavljanje GPS veze iz automobila može da potraje duže.

GPS prijemnik se napaja iz baterije uređaja. Korišćenjem GPS prijemnika se brže prazni baterija.

Saveti u vezi sa kreiranjem GPS veze

Ako Vaš uređaj ne može da pronađe satelitski signal, razmotrite sledeće:

- Ako se nalazite u zatvorenom prostoru, izađite napolje.
- Ako se nalazite napolju, pomerite se na neko otvorenije mesto.
- Uverite se da rukom ne prekrivate GPS antenu svog uređaja. [Vidite "GPS prijemnik", str. 99.](#)
- Ukoliko su vremenski uslovi loši, to može da utiče na jačinu signala.

- Pojedina vozila imaju zatamnjena stakla (koja ne odaju toplotu), što može da blokira satelitske signale.

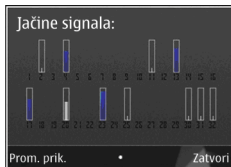
Provera statusa satelitskog signala

Da biste proverili koliko satelita je pronašao vaš uređaj i da li vaš uređaj prima signale satelita, pritisnite , a zatim izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **GPS podaci** > **Pozicija** > **Opcije** > **Status satelita**. Ili u okviru aplikacije „Mape“ izaberite **Opcije** > **Pregled mape** > **GPS informacije**.

Ako je Vaš uređaj pronašao satelite, za svaki satelit se prikazuje traka u prikazu informacija o satelitima.

Što je traka duža, to je jači satelitski signal. Kada vaš uređaj primi dovoljno podataka putem satelitskog signala da može da izračuna koordinate vaše lokacije, traka će postati crna.

Uređaj mora da primi signale od najmanje četiri satelita da bi mogao da izračuna koordinate vaše lokacije. Kada se izvrši početno preračunavanje, možete nastaviti preračunavanja koordinata svoje lokacije sa tri satelita. Međutim, tačnost je uglavnom veća kada se pronađe više satelita.

Zahtevi za pozicijom

Neki mrežni servis može da zatraži podatke o Vašoj trenutnoj poziciji. Provajderi servisa mogu da nude informacije o lokalnim temama, kao što su vremenska situacija i stanje u saobraćaju, na bazi podataka o poziciji Vašeg uređaja.

Kada primite neki zahtev za pozicijom, prikazuje se poruka koja identifikuje koji servis šalje taj zahtev. Izaberite **Prihvati** da dopustite slanje podataka o svojoj poziciji, ili izaberite opciju **Odbaci** da se takvi zahtevi odbijaju.

Mape

O aplikaciji Mape

Pritisnite i izaberite **Mape**.

Pomoću aplikacije Mape možete da vidite svoju trenutnu lokaciju na mapi, da tražite mape gradova i država, da tražite adrese i razne znamenitosti, da planirate trasu putovanja od jedne lokacije do druge, vidite detalje o saobraćaju, da lokacije memorišete kao omiljene i da ih šaljete kompatibilnim uređajima.

Možete da kupite i dodatne servise, kao što su vodiči i servisi za postupnu navigaciju za vožnju i šetnju sa glasovnim usmeravanjem, kao i informativni servis o stanju u saobraćaju.

Aplikacija „Mape“ koristi GPS. [Vidite "Pozicioniranje \(GPS\)", str. 98.](#) Načine pozicioniranja koje koristi Vaš uređaj možete da definišete u podešavanjima uređaja. [Vidite "Podešavanja pozicioniranja", str. 163.](#) Za najtačnije informacije o lokaciji, koristite ili interni ili kompatibilni spoljni GPS prijemnik.

Kada po prvi put koristite Maps, možda će biti potrebno da definišete neku Internet pristupnu tačku za preuzimanje kartografskih podataka za Vašu trenutnu lokaciju. Da biste kasnije promenili podrazumevanu pristupnu tačku, u programu Mape izaberite **Opcije > Alatkke > Podešavanja > Internet > Podraz. tačka pristupa** (prikazano samo kada ste na mreži).

Kad pretražujete neku mapu u aplikaciji Mape, podaci mape za tu oblast se automatski preuzimaju na vaš uređaj preko Interneta. Nova mapa se preuzima samo ukoliko se pomerite na oblast koja nije pokrivena već preuzetim mapama.

Možete da preuzmete više mapa na svoj uređaj koristeći softver Nokia Map Loader za računar. [Vidite "Preuzmite mapu", str. 103.](#)

Savet: Takođe možete da preuzmete mape koristeći bežičnu LAN vezu.

Preuzimanje mapa može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg

provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Ako želite da koristite aplikaciju "Mape" da biste automatski uspostavili internet vezu čim pokrenete aplikaciju, izaberite u aplikaciji Mape **Opcije > Alatkke > Podešavanja > Internet > Poveži se pri uključivanju > Da.**

Da biste dobili obaveštenje kada se vaš uređaj registruje na mrežu koja je van matične mreže, izaberite **Opcije > Alatkke > Podešavanja > Internet > Upozorenje o romingu > Uključeno** (prikazuje se samo kada ste na mreži). Obratite se provajderu mrežnog servisa da biste saznali detalje i cene rominga.

Pretražujte mape

Pokrivenost mapama se razlikuje od države do države.

Kad otvorite aplikaciju Mape, ona zumira lokaciju koja je sačuvana prilikom Vaše poslednje sesije. Ukoliko prilikom poslednje sesije nije sačuvana pozicija, aplikacija Mape vrši zumiranje na glavni grad zemlje u kojoj se nalazite na osnovu informacija koje uređaj prima od celularne mreže. Istovremeno se preuzima mapa lokacije, ukoliko nije preuzeta tokom prethodnih sesija.

Vaša trenutna lokacija

Da biste uspostavili GPS vezu i zumirali svoju trenutnu lokaciju, izaberite **Opcije > Moja pozicija** ili pritisnite **0**. Ako se ušteda energije uključi dok uređaj pokušava da uspostavi GPS vezu, pokušaj će biti prekinut.

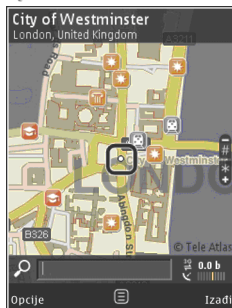
GPS indikator se prikazuje na ekranu. Jedna crtica predstavlja jedan satelit. Kada uređaj pokušava da pronađe satelit, crtica je žute boje. Kada uređaj primi dovoljno podataka od satelita za uspostavljanje GPS veze, boja crtice postaje zelena. Što je više zelenih crtica, to je GPS veza jača.

Kada je GPS veza aktivna, vaša trenutna lokacija je na mapi prikazana znakom .

Pomeranje i zumiranje

Da biste se kretali po mapi, pritisnite navigator gore, dole, levo ili desno. Mapa je podrazumevano orijentisana ka severu. Crvena igla kompasa prikazuje orijentaciju mape i u toku navigacije i rotira kada se orijentacija promeni.

Kada pretražujete mapu na ekranu, automatski će se preuzeti nova mapa ako dođete do dela koji ne pokrivaju već preuzete

mape. Ove mape su besplatne, ali njihovo preuzimanje može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Za detaljnije informacije o prenosu podataka i nadoknadi za prenos obratite se svom provajderu servisa.

Mape se automatski memorišu u memoriju.

Da biste uvećali ili umanjili prikaz, pritisnite ***** ili **#**. Za procenu rastojanja između dve tačke na mapi koristite priloženu razmeru.

Prilagođavanje prikaza mape

Da biste definisali merni sistem koji se koristi u mapama, izaberite **Opcije > Alatke > Podešavanja > Mapa > Sistem jedinica > Metrički ili Britanski**.

Da biste odredili koji se tipovi mesta prikazuju na mapi, izaberite **Opcije > Alatke > Podešavanja > Mapa > Kategorije i željene kategorije**.

Da biste izabrali da li želite da prikazujete mape u 2-D režimu, 3-D režimu, kao satelitsku sliku ili hibridni prikaz, izaberite **Opcije > Režim mape > Mapa, 3D mapa, Satelit ili Hibrid**. Za neka geografska područja satelitske slike mogu da budu nedostupne.

Da biste izabrali dnevni ili noćni prikaz mape, izaberite **Opcije > Alatk**e > **Podešavanja > Mapa > Boje > Dnevni režim ili Noćni režim**.

Da biste podesili druga podešavanja za Internet, navigaciju i opšta podešavanja za mape, izaberite **Opcije > Alatk**e > **Podešavanja**.

Preuzmite mape

Kada pretražujete mapu na ekranu u aplikaciji „Mape“, automatski će se preuzeti nova mapa ako dođete do dela koji ne pokrivaju već preuzete mape. Količinu prenetih podataka možete videti na brojaču podataka (kB) koji se prikazuje na ekranu. Ovaj brojač pokazuje količinu mrežnog prometa kada pretražujete mape, kreirate putanje ili pretražujete onlajn lokacije. Preuzimanje mapa može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Da biste sprečili uređaj da automatski preuzima mape sa Interneta, na primer, kada ste izvan matične celularne mreže, ili drugih podataka vezanih za mape koje zahtevaju dodatni servisi, izaberite **Opcije > Alatk**e > **Podešavanja > Internet > Poveži se pri uključivanju > Ne**.

Da biste definisali koju količinu masovne memorije želite da upotrebite za čuvanje podataka o mapi ili

datoteka govornog usmeravanja, izaberite **Opcije > Alatk**e > **Podešavanja > Mapa > Maks. korišć. mem. > Maks. upotr. mas. mem..** Kada se memorija popuni, brišu se podaci najstarije mape. Podaci iz sačuvanih mapa mogu da se izbrišu pomoću PC softvera Nokia Map Loader.

Nokia Map Loader

Nokia Map Loader je program za PC koji se koristi za preuzimanje preko Interneta i instaliranje mapa na uređaj. Možete ga koristiti i za preuzimanje glasovnih datoteka za postupnu navigaciju.

Da biste koristili Nokia Map Loader, prvo ga morate instalirati na kompatibilni PC. PC softver možete da preuzmete sa Interneta na adresi www.nokia.com/maps. Pratite uputstva na ekranu.

Morate da koristite aplikaciju „Mape“ i pregledate mape barem jedanput pre nego što upotrebite softver Nokia Map Loader. Nokia Map Loader koristi podatke iz istorije aplikacije „Mape“ da bi proverio verziju mape koju treba preuzeti.

Nakon što instalirate PC softver na svoj PC računar, da biste preuzeli mape, uradite sledeće:

1. Povežite svoj uređaj sa PC računarom koristeći kompatibilni USB kabl za prenos podataka. Izaberite **Prenos podataka** kao režim USB veze.
2. Otvorite Nokia Map Loader u svom PC računaru. Nokia Map Loader proverava verziju podataka mape koje treba preuzeti.

- Izaberite željene mape ili datoteke govornog usmeravanja, a zatim ih preuzmite i instalirajte na svoj uređaj.

Savet: Koristite Nokia Map Loader da biste izbegli nadoknadu za prenos podataka preko mobilne mreže.

Pronađite neko mesto

Da biste pronašli lokaciju ili tačku koja vas zanima po ključnoj reči, u glavnom prikazu u polje za pretragu unesite naziv mesta ili željenu ključnu reč i izaberite **Pretraži**.

Da biste uvezli adresu lokacije iz svojih kontakt informacija, izaberite **Opcije > Odaberi iz Kontakata**.

Da biste, na primer, koristili lokaciju na mapi kao početnu tačku za pretraživanje okoline, za planiranje rute ili prikaz detalja, ili da biste započeli navigaciju (dodatna usluga), pritisnite navigator i izaberite željenu opciju.

Da biste pretraživali mesta i zanimljivosti u svojoj oblasti po kategorijama, izaberite **Opcije > Pretraži**, a zatim izaberite kategoriju. Ako pretražujete po adresi, morate uneti grad i državu. Takođe možete da koristite i adrese koje ste sačuvali na kartici kontakta u kontaktima.

Da biste lokaciju sačuvali kao omiljeno mesto, na željenoj lokaciji pritisnite navigator, izaberite

Dodaj u Moja mesta, unesite naziv za mesto i izaberite **OK**. Lokaciju možete da sačuvate u putanju ili u kolekciju. Da biste pregledali sačuvana mesta, izaberite **Opcije > Omiljeno > Moja mesta**.

Da biste sačuvano mesto poslali na kompatibilni uređaj, u prikazu mesta pritisnite navigator i izaberite **Pošalji**. Ako mesto pošaljete u tekstualnoj poruci, informacija će biti pretvorena u običan tekst.

Da biste napravili snimak svoje lokacije, izaberite **Opcije > Alatkke > Sačuvaj snimak mape**. Snimak se čuva u aplikaciji „Fotografije“. Da biste poslali snimak, otvorite fotografije i izaberite opciju slanja iz aktivne trake sa alatkama ili iz menija opcija, a zatim izaberite način slanja.

Da biste prikazali istoriju pretraživanja, mesta koja ste prikazali na mapi i putanje i kolekcije koje ste napravili, izaberite **Opcije > Omiljeno**, a zatim željenu opciju.

Planiranje putanje

Da biste planirali putanju do odredišta, dođite do željenog odredišta, pritisnite navigator i izaberite **Dodaj u maršrutu**. Lokacija će biti dodata u putanju.

Da biste dodali još lokacija u putanju, izaberite **Opcije > Dodaj tačku maršrute**. Prva izabrana tačka zaustavljanja je polazna tačka. Da biste

promenili redosled tačaka zaustavljanja, pritisnite navigator i izaberite **Premesti**.

Dodatni servisi za aplikaciju Mape

Možete kupiti licencu i preuzeti različite tipove vodiča, kao što su vodiči kroz gradove ili putnički vodiči, za razne gradove. Takođe, možete kupiti licencu za servis postupne glasovne navigacije vozača & pešaka i uslugu za pružanje informacija o saobraćaju i sve to koristiti u aplikaciji „Mape“. Licenca za navigaciju važi za određeni region (za region koji je izabran prilikom kupovine licence) i može da se koristi samo u izabranoj oblasti. Preuzeti vodiči automatski se čuvaju u vašem uređaju.

Licenca za vodič ili navigaciju koju kupite može da se prenese na drugi uređaj, ali jedna licenca može biti u datom trenutku aktivna samo na jednom uređaju.

Informacije u vodičima i informacije o saobraćaju i sličnim uslugama generišu treća lica nezavisna od kompanije Nokia. Informacije mogu u određenom meri biti netačne, nepotpune i nedostupne. Nikad se ne oslanjajte isključivo na gorepomenute informacije i usluge sličnog tipa.

Navigacija

Da biste kupili servis za navigaciju vozača & pešaka ili samo navigaciju za pešake, izaberite **Opcije** >

Dodatne usluge > **1 Vož. i šet. ili 2 Šetnja**. Možete da platite ovaj servis kreditnom karticom ili preko telefonskog računa (ako to podržava provajder vaše celularne mreže).

Navigacija vozača

Da biste kupili uslugu za navigaciju vozača & pešaka, izaberite **Opcije** > **Dodatne usluge** > **1 Vož. i šet.**.

Kad budete prvi put koristili navigaciju za vozače, od vas će biti zatraženo da izaberete jezik glasovnog navođenja i preuzmete datoteke glasovnog navođenja na izabranom jeziku. Takođe možete da preuzmete datoteke glasovnog navođenja koristeći Nokia Map Loader. [Vidite "Preuzmite mape", str. 103.](#)

Da biste kasnije promenili jezik u glavnom prikazu aplikacije „Mape“, izaberite **Opcije** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Navigacija** > **Upravljanje glasom** i jezik, a zatim preuzmite datoteke glasovnog navođenja za izabrani jezik.

Navigacija pešaka

Da biste kupili uslugu za navigaciju pešaka, izaberite **Opcije** > **Dodatne usluge** > **2 Šetnja**.

Navigacija pešaka se od navigacije vozača razlikuje na više načina: Na putanji pešaka zanemaruju se sva ograničenja vezana za navigaciju vozila, na primer, jednosmerne ulice i zabrane skretanja, a

obuhvaćene su oblasti kao što su pešačke zone i parkovi. Osim toga, ova navigacija daje prioritet pešačkim stazama i neprometnim saobraćajnicama, a zaobilazi autoputeve i slične saobraćajnice. Dužina putanje za pešake ograničena je na 50 kilometara (31 milju) i brzinu hodanja od 30 km/h (18 milja/čas). Ako se dozvoljena brzina prekorači, navigacija se obustavlja i nastavlja kada se brzina vrati u dozvoljene granice.

Usputna navigacija i glasovno navođenje nisu dostupni u navigaciji za pešake. Umesto glasovne navigacije koriste se strelice. Velika strelica pokazuje putanju, a mala strelica na dnu ekrana usmerena je prema odredištu. Satelitski prikaz je dostupan samo za navigaciju pešaka.

Navigacija do željenog odredišta

Da biste započeli navigaciju do željenog odredišta koristeći GPS, izaberite neku lokaciju na mapi ili neki od rezultata na listi, a zatim **Opcije > Vožnja do** **tamo** ili **Hodaj do**.

Da biste u toku navigacije prelazili sa jednog prikaza na drugi, pritisnite navigator nalevo ili nadesno.

Da biste prekinuli navigaciju, pritisnite **Stop**.

Da biste izabrali opcije navigacije, u toku navođenja pritisnite **Opcije**. Ako je aktivna navigacija za vozače, prikazan je meni sa dvanaest opcija.

Svaki taster na tastaturi odgovara jednoj opciji u prikazu. Pritisnite **2** da biste ponovili glasovnu komandu, **3** da biste prešli sa dnevnog režima na noćni i obrnuto, **4** da biste sačuvali trenutno mesto itd.

Informacije o saobraćaju

Da biste kupili licencu za uslugu informisanja o saobraćaju u realnom vremenu, izaberite **Opcije > Dodatne usluge > Informacije o saobraćaju**. Usluga obezbeđuje informacije o događajima u saobraćaju koji mogu da utiču na vaše putovanje. Preuzimanje dodatne usluge može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Da biste prikazali informacije o događajima u saobraćaju koji mogu da prouzrokuju zastoje ili da vas spreče da stignete na odredište, izaberite **Opcije > Informacije o saobraćaju**. Ovi događaji se na mapi prikazuju u vidu trouglova kao znakom upozorenja i linijskim indikatorima. Da biste ih izbegli, možete koristiti automatsko preusmeravanje na drugu putanju.

Da biste prikazali više informacija o događaju i moguće opcije za promenu putanje, pritisnite navigator.

Da biste ažurirali informacije o saobraćaju, izaberite **Ažur. inf. o saobr..** Da biste definisali koliko često se vrši automatsko ažuriranje informacija o saobraćaju, izaberite **Opcije > Alatkke > Podešavanja > Navigacija > Ažur. inf. o saobraćaju.**

Da biste automatski napravili alternativnu putanju u slučaju da se dogodi nešto što bi moglo da dovede do zastoja ili da vas spreči da stignete na odredište, izaberite **Opcije > Alatkke > Podešavanja > Navigacija > Pr. mar. zbog saobr. > Automatski.**

Vodiči

Da biste kupili i preuzeli u svoj uređaj razne vrste vodiča kao što su gradski i turistički vodiči za razne gradove, izaberite **Opcije > Dodatne usluge > 0 Vod..**

Vodiči pružaju informacije o zanimljivostima, restoranima, hotelima i drugim stvarima koje vas mogu interesovati. Da bi se mogli koristiti, vodiči se moraju preuzeti i kupiti.

Da biste pretraživali preuzeti vodič, na **Moji vodiči** kartici u meniju „Vodiči“ izaberite vodič i potkategoriju (ako je dostupna).

Da biste u svoj uređaj preuzeli novi vodič, u meniju „Vodiči“ izaberite željeni vodič i **Preuzmi > Da.** Automatski se započinje kupovina. Vodiče možete platiti kreditnom karticom ili preko telefonskog

računa (ako to podržava provajder servisa mobilne mreže).

Da biste potvrdili kupovinu, dvaput izaberite **OK.** Da biste potvrdu narudžbine primili putem e-poruke, unesite svoje ime i e-adresu i izaberite **OK.**

Orijentiri

Pritisnite i izaberite **Alatkke > Poveziv. > Orijentiri.**

Koristeći Orijentire možete u svoj uređaj memorisati podatke o poziciji određenih lokacija. Memorisane lokacije možete da razvrstavate po različitim kategorijama, kao što je "poslovno", kao i da im dodajete podatke, kao što je adresa. Svoje memorisane orijentire možete da koristite u drugim kompatibilnim aplikacijama, kao što su **GPS podaci** i **Mape.**

GPS koordinate se izražavaju u celim stepenima i desetim delovima stepena prema međunarodnom WGS-84 koordinatnom sistemu.

Da biste kreirali novi orijentir, izaberite **Opcije > Novi orijentir.** Da biste uputili zahtev za davanje pozicije Vaše trenutne lokacije, izaberite **Trenutna pozicija.** Da biste ručno uneli podatke pozicije, izaberite **Unesi ručno.**

Da biste vršili izmene ili dodavali podatke memorisanog orijentira (recimo, ulica i broj),

dođite do tog orijentira, pa zatim izaberite **Opcije** > **Izmeni**. Dođite do željenog polja, pa unesite podatke.

Da biste orijentire videli na mapi, izaberite **Opcije** > **Prikaži na karti**. Da biste kreirali trasu do te lokacije, izaberite **Opcije** > **Navigacija kartom**.

Svoje orijentire možete da razvrstavate po prethodno definisanim kategorijama, kao i da kreirate nove kategorije. Da biste vršili izmene postojećih i kreirali nove kategorije orijentira, skrolujte desno u Orijentirima i izaberite **Opcije** > **Izmeni kategorije**.

Da biste orijentir dodali u neku kategoriju, dođite do tog orijentira u Orijentirima i izaberite **Opcije** > **Dodaj kategoriji**. Dođite do svake kategorije u koju želite da dodate taj orijentir, pa je izaberite.

Da biste jedan ili više orijentira poslali na neki kompatibilni uređaj, izaberite **Opcije** > **Pošalji**. Orijentiri koje primite se smeštaju u folder **Primljeno** u Porukama.

GPS podaci

GPS podaci Vam pružaju podatke za vođenje do određene destinacije, podatke o Vašoj trenutnoj lokaciji i putne informacije kao što su približno rastojanje do odredišta i približno trajanje puta.

Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **GPS podaci**.

Koordinate u GPS sistemu se izražavaju u celim stepenima i desetim delovima stepena prema međunarodnom WGS-84 koordinatnom sistemu.

Da biste mogli da koristite GPS podatke, GPS prijemnik Vašeg uređaja mora da primi podatke o poziciji od najmanje četiri satelita da bi izvršio preračunavanja koordinata Vaše lokacije. Kada se izvrši početno preračunavanje, možete nastaviti preračunavanja koordinata svoje lokacije sa tri satelita. Međutim, preciznost je generalno bolja kada se pronađeno više satelita.

Usmeravanje na trasi

Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **GPS podaci** > **Navigacija**.

Usmeravanje na trasi startujete na otvorenom prostoru. Ukoliko ga startujete u zatvorenom prostoru, GPS prijemnik možda neće moći da od satelita primi neophodne podatke.

Usmeravanje na trasi koristi rotirajući kompas na ekranu uređaja. Crvena loptica označava smer ka odredištu, a približno rastojanje do njega se prikazuje unutar prstena kompasa.

Usmeravanje na trasi je osmišljeno da prikazuje trasu koja je najpribližnija pravoj liniji kao i najkraće rastojanje do odredišta, mereno po pravoj liniji.

Moguće prepreke na trasi, kao što su zgrade i prirodne prepreke, se ignorišu. Pri preračunavanju rastojanja, ne uzima se u obzir visinska razlika. Usmeravanje na trasi je aktivno jedino dok se krećete.

Da biste postavili odredište svog puta, izaberite **Opcije** > **Postavi odredište** i neki orijentir kao odredište, ili unesite koordinate za geografsku širinu i dužinu. Izaberite **Prekini navigaciju** da biste poništili, obrisali, odredište postavljeno za putovanje.

Dobijte podatke o poziciji

Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **GPS podaci** > **Pozicija**.

U prikazu pozicije možete pogledati informacije o svojoj trenutnoj lokaciji. Na ekranu se prikazuje procena preciznosti lociranja.

Da biste svoju trenutnu lokaciju sačuvali kao orijentir, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj poziciju**. Orijentiri su memorisane lokacije sa više informacija, i oni se mogu koristiti u drugim kompatibilnim aplikacijama kao i razmenjivati među kompatibilnim uređajima.

Merač puta

Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Poveziv.** > **GPS podaci** > **Dužina puta**.

Izaberite **Opcije** > **Počni** da biste aktivirali preračunavanje dužine puta, a **Prekini** da biste ga deaktivirali. Izračunate vrednosti ostaju na ekranu. Ovu funkciju koristite na otvorenom prostoru kako biste primali bolji GPS signal.

Izaberite **Resetuj** da biste postavili na nulu dužinu puta, vreme, prosečnu i najveću brzinu, i započeli novi proračun. Izaberite **Restartuj** da biste i odometar i ukupno vreme postavili na nulu.

Merač pređenog puta ima ograničenu preciznost, i može doći do grešaka u zaokruživanju. Na preciznost mogu da utiču i dostupnost i kvalitet GPS signala.

Personalizujte svoj uređaj

Možete personalizovati svoj uređaj izmenama za pasivni režim, glavni meni, tonove, teme ili veličinu znakova. Većina opcija za personalizaciju, kao što je promena veličine znakova, može se pronaći u podešavanjima uređaja. [Vidite "Podešavanja personalizacije", str. 158.](#)

Teme

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Personalizacija > Teme.**

Možete menjati izgled ekrana, na primer, tapet i ikone.

Da biste promenili temu koja se koristi za sve aplikacije u Vašem uređaju, izaberite **Opšte.**

Da biste prikazali neku temu pre nego što je aktivirate, izaberite **Opcije > Prikaz.** Da biste aktivirali tu temu, izaberite **Opcije > Postavi.** Aktivirana tema je označena sa ✓.

Teme u masovnoj memoriji Vašeg uređaja označene su sa .

Da biste promenili izgled glavnog menija, izaberite **Prik. menija.**

Da biste otvorili vezu pretraživača i preuzeli dodatne teme, u **Opšte** ili u **Prik. menija**, izaberite **Preuzimanje tema** (mrežni servis).

Važno: Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Da biste izmenili tapet i uštedu energije koji se pojavljuju u pasivnom režimu, izaberite **Tapet** da biste promenili sliku u pozadini ili **Ušteda energ.** da biste promenili uštedu energije.

Profili — podesite tonove

Pritisnite i izaberite **Alatke > Profili.**

Možete podešavati i prilagođavati tonove zvona, tonove upozorenja na poruku i ostale tonove za različite situacije, okruženja i grupe pozivalaca.

Da biste promenili profil, izaberite profil i **Opcije > Aktiviraj.** Takođe, da biste izmenili profil, pritisnite taster "napajanje" u pasivnom režimu. Dodite do profila koji želite da aktivirate, pa izaberite **OK.**

Savet: Da biste se prebacivali iz opšteg profila u profil bez tonskih odziva u pasivnom režimu, pritisnite i držite #.

Da biste menjali profil, dodite do njega i izaberite **Opcije > Personalizuj**. Dodite do parametra koji želite da promenite i pritisnite navigator da biste otvorili moguće opcije. Tonovi smešteni u masovnoj memoriji Vašeg uređaja označeni su sa

U listi tonova, izaberite **Preuzim. melodija** (mrežni servis) da biste otvorili listu markera. Možete izabrati neki marker (adresu) i povezati se na neku Web stranu da biste preuzeli dodatne tonove.

Ako želite da se kada uređaj zazvoni izgovori ime pozivaoca, izaberite **Opcije > Personalizuj**, pa za opciju **Izgovori ime poziv.** podesite **Uključeno**. Ime pozivaoca mora da bude sačuvano u Kontaktima.

Da biste kreirali novi profil, izaberite **Opcije > Kreiraj novi**.

3-D tonovi

Pritisnite , pa izaberite **Alatke > Alatke > 3-D tonovi**.

Pomoću 3-D tonova možete omogućiti trodimenzionalne zvučne efekte za tonove zvona. Ne podržavaju svi tonovi zvona 3-D efekte.

Da biste omogućili 3-D efekte, izaberite **Efeki 3-D tonova zvona > Uključeno**. Da biste promenili ton zvona, izaberite **Ton zvona**, pa zatim i željeni ton.

Da biste promenili 3-D efekat koji se primenjuje za dati ton zvona, izaberite **Putanja zvuka**, pa zatim i željeni efekat.

Da biste izmenili taj efekat, izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Brzina putanje zvuka** — Skrolujte ulevo ili udesno da biste podesili brzinu prostiranja zvuka iz jednog pravca u drugi. Ovo podešavanje nije na raspolaganju za sve tonove zvona.
- **Reverberacija** — Izaberite tip eha.
- **Dopler efekat** — Izaberite **Uključeno** da bi tonovi zvona bili glasniji kada ste bliže svome uređaju, odnosno tiši kada ste udaljeniji od njega. Kada prilazite uređaju, ton zvona izgleda kao da postaje glasniji, a kada se od njega udaljavate, ton izgleda kao da je tiši. Ovo podešavanje nije na raspolaganju za sve tonove zvona.

Da biste preslušali ton zvona sa 3-D efektom, izaberite **Opcije > Pusti ton**. Ako omogućite 3-D tonove, a ne izaberete nijedan 3-D efekat, na ton zvona će se primenjivati proširenje stera.

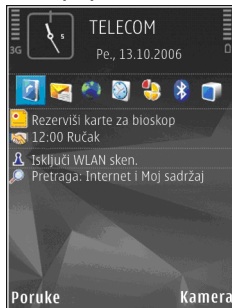
Da biste podesili jačinu zvuka tona zvona, izaberite **Alatke > Profili > Opcije > Personalizuj > Jačina zvona**.

Izmenite režim pripravnosti

Da biste dopunjeni pasivni režim (aktivnu pripravnost) uključili ili isključili, pritisnite ili izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Personalizacija > Pasivni režim > Dop. pasivni**. Ekran u režimu aktivne pripravnosti prikazuje prečice za aplikacije i događaje iz aplikacija kao što su kalendar i plejer.

Da biste promenili prečice za selekzione tastere ili podrazumevane ikonice prečica u režimu aktivne pripravnosti, izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Personalizacija > Pasivni režim**. Neke prečice su možda fiksne i ne možete ih menjati.

Da biste promenili sat koji se prikazuje u pasivnom režimu (pripravnosti), pritisnite , pa izaberite **Aplikacije > Sat > Opcije > Podešavanja > Vrsta sata**.

Takođe, možete da promenite sliku u pozadini za pasivni režim ili sliku koja se prikazuje kada je aktivirana ušteda energije. [Vidite "Teme", str. 110.](#)

Izmenite glavni meni

Da biste promenili prikaz glavnog menija, u glavnom meniju izaberite **Opcije > Promeni prikaz menija > Mreža ili Lista**.

Da biste preuredili glavni meni, u glavnom meniju izaberite **Opcije > Premesti, Premesti u folder ili Novi folder**. Aplikacije koje ređe koristite možete da premestite u foldere, a one koje koristite češće možete da premestite u glavni meni.

Da biste u svom uređaju koristili animirane ikonice, izaberite **Opcije > Animacija ikonice > Uključena**.

Upravljanje vremenom

Sat

Sat sa alarmom

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Sat**.

Da biste postavili novi brzi alarm, izaberite **Opcije** > **Postavi alarm bez pon.** Brzi alarmi se postavljaju za naredna 24 sata i ne mogu se ponavljati.

Da biste pogledali svoje aktivne i neaktivne alarme, skrolujte desno na karticu sa alarmom. Da biste postavili novi alarm, izaberite **Opcije** > **Novi alarm**. Podesite ponavljanje ako želite. Kada je alarm aktiviran, prikazuje se .

Da biste isključili zvučni alarm, izaberite **Stop**. Da biste alarm prekinuli za 5 minuta, izaberite **Odloži**.

Ako je u vreme podešeno za alarm uređaj isključen, on će se uključiti i oglasiti alarmom. Ako izaberete **Stop**, uređaj pita da li želite da ga aktivirate za telefoniranje. Izaberite **Ne** da uređaj isključite, ili **Da** da biste mogli da pozivate i primete pozive. Nemojte birati opciju **Da** kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da biste poništili neki alarm, izaberite **Opcije** > **Ukloni alarm**.

Da biste promenili vreme, datum ili podešavanja tipa sata, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Da biste dozvolili da komunikaciona mreža ažurira vreme, datum i časovnu zonu u Vašem uređaju (mrežni servis), u podešavanjima izaberite **Vreme od oper. mreže** > **Autom. ažuriranje**.

Svetski sat

Pritisnite , pa izaberite **Aplikacije** > **Sat**.

Da biste otvorili prikaz svetskog sata, skrolujte desno na karticu "Svetski sat". U prikazu „Svetski sat“ možete da pratite vremena u raznim gradovima. Da biste u listu dodali gradove, izaberite **Opcije** > **Dodaj grad**. U listu možete dodati najviše 15 gradova.

Da biste postavili svoj trenutni grad, skrolujte do njega i izaberite **Opcije** > **Postavi za trenutni grad**. Grad se prikazuje u glavnom prikazu "Sat", a vreme u Vašem uređaju se menja prema tom odabranom gradu. Proverite da li je vreme tačno i da li odgovara Vašoj časovnoj zoni.

Kalendar

Unesite stavku u kalendar

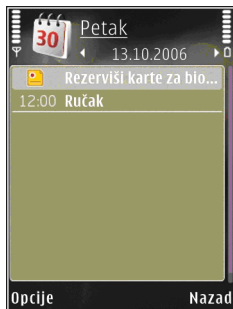
Pritisnite i izaberite **Aplikacije > Kalendar**.

1. Da biste dodali novu stavku u kalendar, dodite do željenog datuma i izaberite **Opcije > Nova stavka** i jednu od sledećih opcija:

- **Sastanak** — da Vas telefon podseti na sastanak zakazan za određeni datum i vreme
- **Podsetnik** — da unesete neku opštu belešku za neki dan.
- **Godišnjica** — da Vas podseća na rođendane ili neke posebne datume (stavke se ponavljaju svake godine)
- **Obaveza** — da Vas podseća na neku obavezu koju treba izvršiti do određenog datuma

2. Popunite sledeća polja. Da biste postavili alarm, izaberite **Alarm > Uključi** i unesite vreme i datum alarma.

Da biste dodali opis stavki, izaberite **Opcije > Dodaj opis**.

3. Da biste sačuvali tu stavku, izaberite **Urađeno**.

Savet: U dnevnom, sedmičnom ili mesečnom prikazu kalendara, pritisnite neki taster **(1-0)**. Otvara se stavka tipa "sastanak" i ono što unosite se upisuje u to polje. U prikazu "obaveze", otvara se stavka tipa napomena o obavezi.

Kada Vas kalendar upozorava alarmom, izaberite **Tišina** da isključite alarm. Tekst podsetnice će ostati prikazan na ekranu. Da biste prekinuli alarm, izaberite **Stop**. Da biste privremeno prekinuli alarm, izaberite **Odložiti**.

Prikazi kalendara

Da biste promenili dan kojim počinje sedmica ili prikaz koji se pojavljuje kad otvorite kalendar, izaberite **Opcije > Podešavanja**.

Da biste prešli na određeni datum, izaberite **Opcije > Idi na datum**. Da skočite na današnji dan, pritisnite **#**.

Za prelazak na mesečni, sedmični, dnevni ili prikaz obaveza, pritisnite *****.

Da biste poslali napomenu kalendara na neki kompatibilni uređaj, izaberite **Opcije > Pošalji**.

Ako drugi uređaj nije UTC (Coordinated Universal Time, usaglašeno univerzalno vreme)

kompatibilan, vremenska informacija primljene stavke kalendara se možda neće ispravno prikazati.

Da biste izvršili izmene kalendara, izaberite **Opcije > Podešavanja > Ton al. Kalendar, Primarni pregled, Sedmica počinje u ili Naslov sed. pregleda.**

Upravlajte stavkama kalendara

Da biste istovremeno obrisali više stavki, pređite u mesečni prikaz, pa izaberite **Opcije > Obriši stavku > Do datuma** ili **Sve stavke.**

Da biste neku obavezu označili kao izvršenu, dođite do nje u listi obaveza, pa zatim izaberite **Opcije > Označi kao završ..**

Svoj kalendar možete da sinhronizujete sa kalendarom u kompatibilnom PC računaru koristeći programski paket Nokia Nseries PC Suite. Kada kreirate neku stavku kalendara, postavite i željenu opciju sinhronizacije stavke.

Poruke

Multimedijalne poruke mogu da primaju i prikazuju jedino uređaji koji poseduju kompatibilne funkcionalne mogućnosti. Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Glavni prikaz aplikacije Poruke

Pritisnite , pa izaberite **Poruke** (mrežni servis).

Da biste kreirali novu poruku, izaberite **Nova poruka**.

Poruke sadrže naredne foldere:

- **Primljeno** — Ovde se čuvaju primljene poruke, osim e-pošte i čelijskih info poruka.
- **Moji folderi** — Razvrstajte poruke po folderima.

Savet: Da biste izbegli ponovno pisanje poruka koje često šaljete, možete da koristite tekstove u folderu **Obrasci** u **Moji folderi**. Možete i da kreirate i memorišete sopstvene šablone.

- **Pošt. sanduče** — Povežite se sa svojim udaljenim poštanskim sandučetom da biste

preuzeli nove e-mail poruke ili da bez povezanosti na mrežu (oflajn režim) pregledate prethodno preuzete poruke.

- **Nacrti** — Ovde se čuvaju nacrti poruka koje još nisu poslate.
- **Poslato** — Poruke koje su poslednje poslate osim poruka poslatih preko Bluetooth ili IC veze se čuvaju ovde. Možete promeniti broj poruka koje se čuvaju u ovom folderu.
- **Za slanje** — Poruke koje čekaju na slanje se privremeno smeštaju u folder "Za slanje", na primer, kada se uređaj nalazi izvan zone pokrivanja mreže.
- **Izveštaji** — Možete zahtevati da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi poslatih tekstualnih i multimedijalnih poruka (mrežni servis).

Da biste uneli i svom provajderu servisa poslali servisni zahtev (tzv. USSD komanda), kao što su zahtevi za aktiviranje mrežnih servisa, izaberite **Opcije** > **Servisni zahtev** u glavnom prikazu Poruka.

Info servis (mrežni servis) Vam omogućava da od svog provajdera primete poruke o raznim temama kao što su vremenska prognoza ili stanje u saobraćaju. Za podatke o raspoloživim temama kao

i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu servisa. U glavnom prikazu Poruka izaberite **Opcije > Info servis**.

Info poruke se ne mogu primati u UMTS mrežama. Veza za paketni prenos podataka može da onemogući prijem info poruka.

Pišite tekst

Vaš uređaj podržava i tradicionalni i intuitivni način unosa teksta. Kod intuitivnog načina unosa teksta, svako slovo možete da unesete samo jednim pritiskom tastera. Intuitivni način unosa teksta se bazira na ugrađenom rečniku u koji i Vi sami možete da dodajete nove reči.

Kada pišete tekst, prikazuje se ako koristite tradicionalni način, a ako koristite intuitivni način unosa teksta.

Tradicionalni unos teksta

Pritiskajte numeričke tastere (1–9) potreban broj puta dok se ne pojavi željeni karakter. Na numeričkom tasteru ima više ponuđenih karaktera od onih koji su na njemu odštampani.

Ako je sledeće slovo u reči smešteno na istom tasteru kao i prethodno, sačekajte da se kursor pojavi (ili se krećite udesno da biste prekinuli vreme čekanja) i unesite slovo.

Da biste uneli razmak, pritisnite **0**. Da biste preneli kursor u sledeći red, pritisnite **0** triput.

Intuitivni unos teksta

Kod intuitivnog načina unosa teksta, svako slovo možete da unesete samo jednim pritiskom tastera. Intuitivni način unosa teksta se bazira na ugrađenom rečniku u koji i Vi sami možete da dodajete nove reči.

1. Da biste isključili intuitivni unos teksta za sve editore u uređaju, pritisnite i izaberite **Uključi intuitivni unos**.
2. Da biste napisali željenu reč, koristite tastere od **2** do **9**. Pritisnite svaki taster samo jednom za jedno slovo. Na primer, da biste napisali "Nokia" kada je izabran engleski rečnik, pritisnite **6** za N, **6** za o, **5** za k, **4** za i, **2** za a.
Predlog za reč se menja posle svakog pritiska na taster.
3. Kada završite pisanje reči ispravno, krećite se desno da biste je potvrdili ili pritisnite **0** da biste dodali razmak.

Ako reč nije tačna, pritisnite ***** potreban broj puta da biste jednu po jednu pogledali ponuđene reči za koje je rečnik pronašao podudaranje ili pritisnite pa izaberite **Intuitivni unos teksta > Slično**.

Ako se posle reči prikaže ?, te reči nema u rečniku. Da biste dodali neku reč u rečnik, izaberite **Napiši**, unesite reč koristeći tradicionalni način unosa i izaberite **OK**. Reč se dodaje u rečnik. Kada se rečnik napuni, nova reč će zameniti ranije dodatu reč.

4. Počnite pisanje nove reči.

Da biste isključili intuitivni unos teksta za sve editore u uređaju, pritisnite i izaberite **Intuitivni unos teksta > Isključeno**.

Saveti za unos teksta

Pritisnite i držite odgovarajući numerički taster da biste uneli neki broj u režimu unosa slova.

Za prelazak sa unosa slova na unos brojeva i obratno, pritisnite i držite #.

Za prelazak sa jedne vrste slova na druga, pritisnite #.

Da biste obrisali karakter, pritisnite C. Da biste obrisali više karaktera, pritisnite i držite C.

Najčešći interpunkcijski znaci na raspolaganju su na tasteru 1. Da biste išli od jednog do drugog, pritisnite 1, a zatim * potreban broj puta.

Da biste otvorili listu specijalnih karaktera, pritisnite *.

Savet: Da biste izabrali nekoliko specijalnih karaktera sa liste specijalnih karaktera pritisnite 5 posle svakog označenog karaktera.

Promenite jezik pisanja

Kada pišete tekst, možete promeniti jezik pisma. Na primer, ako pišete tekst koristeće nelatinično pismo i želite da napišete latinične karaktere, kao što su e-mail i Web adrese, moraćete da promenite jezik pisma.

Da biste promenili jezik pisma, izaberite **Opcije > Jezik pisanja** i neki jezik koji koristi latinicu.

Posle promene jezika pisanja, na primer, ako pritisnete 6 više puta da biste došli do željenog karaktera, promena jezika pisanja će promeniti redosled karaktera.

Vršite izmene teksta i lista

Da biste kopirali i umetali tekst, pritisnite i držite , i za to vreme skrolujte ulevo ili udesno da istaknete tekst. Da biste kopirali tekst u klipbord, pritisnite i držite i za to vreme izaberite **Kopiraj**. Da biste deo teksta ubacili u neki dokument, pritisnite i držite , pa izaberite **Umetni**.

Da biste označili stavku u listi, idite do nje i pritisnite i navigator istovremeno.

Da biste označili više stavki u listi, pritisnite i držite dok skrolujete nagore i nadole. Da biste okončali označavanje, prestanite da skrolujete i otpustite .

Pišite i šaljite poruke

Pritisnite i izaberite **Poruke**.

Pre nego što budete mogli da kreirate neku multimedijalnu poruku ili da napišete e-mail poruku, morate pravilno da podesite parametre veze. [Vidite "Definišite podešavanja za e-mail", str. 122.](#)

Bežična komunikaciona mreža može da ograničava veličinu MMS poruka. Ako slika koju poruka sadrži prelazi to ograničenje, uređaj će je eventualno smanjiti kako bi mogla biti poslata kao MMS.

Proverite ograničenje veličine e-mail poruke kod svog provajdera servisa. Ako nameravate da pošaljete e-mail poruku koja prekoračuje ograničenje na serveru, poruka će biti ostavljena u folderu **Za slanje** i uređaj će povremeno pokušavati da je pošalje. Slanje e-mail poruke zahteva vezu sa prenosom podataka, a ponovni pokušaji da se pošalje Vaša e-mail poruka mogu povećati Vaš račun za telefon. U folderu **Za slanje** možete obrisati takvu poruku ili je premestiti u folder **Nacrti**.

1. Izaberite **Nova poruka** > **Teks. poruka** da biste poslali tekstualnu poruku, **Multimed. poruka** da biste poslali multimedijalnu poruku (MMS), **Audio poruka** da biste poslali audio poruku (multimedijalnu poruku koja sadrži jedan audio snimak) ili **E-mail** da biste poslali e-mail.

2. U polju "Za" pritisnite navigator da biste primaoca ili grupe izabrali među kontaktima ili ručno unesite broj telefona ili e-mail adresu primaoca. Da biste dodali tačku i zarez (;) što razdvaja primaoce, pritisnite *. Broj ili adresu možete i da kopirate iz klipborda (privremene memorije).

3. U polje "Tema" unesite predmet multimedijalne ili e-mail poruke. Da biste promenili polja koja se prikazuju, izaberite **Opcije** > **Adresna polja**.
4. U polju za poruku napišite tekst poruke. Da biste umetnuli obrazac, izaberite **Opcije** > **Ubaci** ili **Ubaci objekat** > **Obrazac**.

5. Da biste nekoj multimedijalnoj poruci dodali medija objekat, izaberite **Opcije > Ubaci objekat > Sliku, Audio snimak** ili **Video snimak**.
6. Da biste napravili novu sliku ili snimili audio ili video zapis za multimedijalnu poruku, izaberite **Ubaci novo > Sliku, Audio snimak** ili **Video snimak**.
Da biste umetnuli novi slajd u poruku, izaberite **Slajd**.
Da biste videli kako ta multimedijalna poruka izgleda, izaberite **Opcije > Pogledaj**.
7. Da biste e-mail poruci dodali prilog, izaberite **Opcije > Ubaci > Sliku, Audio snimak, Video snimak, Beleška** ili **Drugo** za ostale tipove datoteka. E-mail prilozima označeni su sa .
8. Da biste poslali poruku, izaberite **Opcije > Pošalji** ili pritisnite taster "pozovi".

Napomena: Vaš uređaj će možda naznačiti da je Vaša poruka poslata na broj za razmenu poruka koji je programiran u uređaju. Vaš uređaj neće naznačiti da li je ta poruka primljena na određenoj strani. Za više detalja u vezi servisa razmene poruka, obratite se svom provajderu servisa.

Vaš uređaj podržava slanje tekstualnih poruka koje prelaze ograničenje broja karaktera za jednu

poruku. Duže poruke će biti poslate kao niz od dve ili više poruka. Vaš provajder servisa to može tako i tarifirati. Karakteri koji koriste akcente ili druge znake, kao i karakteri pisama određenih jezika, zauzimaju više prostora i shodno tome ograničavaju broj karaktera koji se može poslati u sklopu jedne poruke.

U sklopu multimedijalne poruke možda nećete moći da šaljete video snimke u .mp4 formatu ili snimke koji prelaze ograničenje veličine multimedijane poruke u datoj bežičnoj komunikacionoj mreži.

Savet: Možete da kombinujete slike, video, audio i tekst u neku prezentaciju i da je pošaljete u multimedijalnoj poruci. Započnite sa kreiranjem multimedijalne poruke, pa izaberite **Opcije > Kreiraj prezent..** Ova opcija se prikazuje jedino ako je za **Režim kreiranja MMS-a** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**. [Vidite "Podešavanja multimedijalnih poruka", str. 125.](#)

Prijemni folder aplikacije Poruke

Prijem poruka

Pritisnite i izaberite **Poruke > Primljeno**.

U folderu **Primljeno**, označava nepročitane tekstualne poruke, označava neprikazanu multimedijalnu poruku, označava nepreslušanu audio poruku, podatke primljene preko IC veze a podatke primljene preko Bluetooth veze.

Kada primite neku poruku, u režimu pripravnosti se prikazuje i **1 nova poruka**. Da biste tu poruku otvorili, izaberite **Prikaži**. Da biste otvorili neku poruku u folderu Primljeno, dođite do nje, pa pritisnite navigator. Da biste odgovorili na primljenu poruku, izaberite **Opcije** > **Odgovori**.

Multimedijalne poruke

Važno: Poruke otvarajte obazrivo. Objekti multimedija poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetni za uređaj ili PC računar.

Možete primiti i obaveštenje da imate neku multimedijalnu poruku na čekanju u centru za razmenu MMS poruka. Da biste pokrenuli vezu sa paketnim prenosom podataka i preuzeli poruku u svoj uređaj, izaberite **Opcije** > **Preuzmi**.

Kada otvorite multimedijalnu poruku () , možete videti sliku i poruku. Ako je dodat i zvuk, prikazaće se , a ako je dodat video, prikazaće se . Da biste pustili audio ili video komponentu, izaberite odgovarajući indikator.

Da biste videli medija objekte koji se nalaze u multimedijalnoj poruci, izaberite **Opcije** > **Objekti**.

Ako poruka sadrži neku multimedijalnu prezentaciju, prikazuje se . Da biste pustili tu prezentaciju, izaberite njen indikator.

Podaci, podešavanja i Web servisne poruke

Vaš uređaj može da prima više vrsta poruka koje sadrže podatke, kao što su vizitkarte, tonovi zvona, logotipi operatora, stavke kalendara i e-mail obaveštenja. Takođe, možete da primete i podešavanja u formi konfiguracione poruke od svog provajdera servisa ili od kompanijskog odeljenja za informatiku.

Da biste memorisali podatke iz poruke, izaberite **Opcije**, pa zatim odgovarajuću opciju.

Web servisne poruke su obaveštenja (na primer, glavne vesti) i mogu da sadrže tekstualnu poruku ili neki link. Za informacije o raspoloživosti i pretplati, obratite se svom provajderu servisa.

Poštansko sanduče

Definišite podešavanja za e-mail

Savet: Koristite Čarobnjaka za podešavanja da definišete podešavanja svog poštanskog sandučeta. Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Alatke** > **Čarob. pod..**

Da biste mogli da koristite elektronsku poštu (e-mail), potrebna Vam je ispravna Internet pristupna tačka (IAP) i ispravno definisana podešavanja elektronske pošte. [Vidite "Pristupne tačke", str. 166.](#) [Vidite "E-mail podešavanja", str. 126.](#)

Potrebno je da imate zasebni e-mail nalog. Pridržavajte se uputstava koje dobijete od svog provajdera elektronske pošte i Internet provajdera.

Ako izaberete **Pošt. sanduče** u glavnom prikazu Poruka, a da prethodno niste postavili svoj e-mail nalog, tražiće se da to učinite. Da biste započeli kreiranje e-mail podešavanja sa vodičem, izaberite **Start**.

Kada kreirate novo poštansko sanduče, ime koje date sandučetu zamenjuje **Pošt. sanduče** u glavnom prikazu Poruka. Možete imati do šest poštanskih sandučića.

Otvorite poštansko sanduče

Pritisnite i izaberite **Poruke** i poštansko sanduče.

Kada otvorite poštansko sanduče u svom uređaju, uređaj Vas pita da li želite da se povežete na mrežno poštansko sanduče (**Povezati se na poštu?**).

Da biste se povezali sa mrežnim poštanskim sandučetom (na serveru) i preuzeli nova e-mail zaglavlja ili poruke, izaberite **Da**. Kada poruke pregledate u onlajn režimu, u stalnoj ste vezi sa udaljenim (mrežnim) poštanskim sandučetom preko veze za prenos podataka.

Da biste pregledali prethodno preuzete e-mail poruke u oflajn režimu, tj. bez povezivanja na mrežu, izaberite **Ne**.

Da biste kreirali novu e-mail poruku, izaberite **Nova poruka** > **E-mail** u glavnom prikazu Poruka ili **Opcije** > **Napiši poruku** > **E-mail** u svom poštanskom sandučetu. [Vidite "Pišite i šaljite poruke", str. 119.](#)

Preuzmite e-mail poruke

Pritisnite i izaberite **Poruke** i poštansko sanduče.

Ako ste oflajn, tj. niste povezani na mrežu, izaberite **Opcije** > **Uspostavi vezu** da biste uspostavili vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Važno: Poruke otvarajte obazrivo. E-mail poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetne za uređaj ili za PC računar.

1. Kada je veza sa udaljenim poštanskim sandučetom uspostavljena, izaberite **Opcije** > **Preuzmi e-mail** > **Nove** da biste preuzeli sve nove poruke, **Izabrane** da biste preuzeli samo poruke koje su bile označene ili **Sve** da biste preuzeli sve poruke iz sandučeta.

Da biste prekinuli preuzimanje poruka, izaberite **Obustavi**.

2. Da biste prekinuli vezu i čitali e-mail poruke u oflajn režimu, izaberite **Opcije** > **Raskini vezu**.

3. Ako želite da otvorite neku e-mail poruku, pritisnite navigator. Ako e-mail poruka nije preuzeta a niste povezani na mrežu (oflajn režim), bićete upitani da li želite da tu poruku preuzmete iz poštanskog sandučeta.

Da biste prikazali sve e-mail priloge, otvorite poruku i izaberite polje priloga koje je označeno sa . Ako je ikonica priloga prigušena, to znači da prilog nije preuzet u uređaj; izaberite **Opcije** > **Preuzmi**.

Da bi se e-mail poruke preuzimale automatski, izaberite **Opcije** > **E-mail podešavanja** > **Auto**.

preuzimanje. [Vidite "Podešavanja automatskog preuzimanja", str. 128.](#)

Postavljanje uređaja da automatski preuzima e-mail poruke može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Obrišite e-mail poruke

Pritisnite i izaberite **Poruke** i poštansko sanduče.

Da biste obrisali sadržaj neke e-mail poruke u uređaju, a da je zadržite u udaljenom poštanskom sandučetu, izaberite **Opcije** > **Obriši**. U **Obriši poruku na:**, izaberite **Samo telefon**.

Uređaj prikazuje zaglavlja e-mail poruka u udaljenom poštanskom sandučetu. I kada obrišete sadržaj poruke, zaglavlje e-mail poruke ostaje u Vašem uređaju. Ako želite da uklonite i zaglavlje, prvo morate da e-mail poruku obrišete u udaljenom poštanskom sandučetu, pa da se zatim ponovo povežete sa sandučetom da biste ažurirali stanje.

Da biste obrisali e-mail iz uređaja i iz udaljenog poštanskog sandučeta, izaberite **Opcije** > **Obriši** > **Telefon i server**.

Da biste poništili brisanje e-mail poruke iz uređaja i sa servera, dođite do poruke koja je markirana za

brisanje u toku naredne veze i izaberite **Opcije** > **Povrati obrisano**.

Raskinite vezu sa poštanskim sandučetom

Kada ste na mreži (onlajn), da biste prekinuli vezu za prenos podataka sa udaljenim poštanskim sandučetom, izaberite **Opcije** > **Raskini vezu**.

Vidite poruke na SIM kartici

Pritisnite i izaberite **Poruke**.

Ako želite da vidite SIM poruke, morate ih iskopirati u neki folder u Vašem uređaju.

1. U glavnom prikazu Poruka izaberite **Opcije** > **SIM poruke**.
2. Izaberite **Opcije** > **Markiraj/Demarkiraj** > **Markiraj** ili **Markiraj sve** da biste označili poruke.
3. Izaberite **Opcije** > **Kopiraj**. Otvara se lista foldera.
4. Da biste započeli kopiranje, izaberite neki folder pa zatim izaberite **OK**. Da biste videli poruke, otvorite taj folder.

Podešavanja poruka

Ova podešavanja mogu već biti definisana u Vašem uređaju ili ih možete primiti u poruci. Da biste rično uneli podešavanja, popunite sva polja označena sa **Mora biti definis.** ili zvezdicom.

Neki ili možda čak i svi centri za razmenu poruka mogu biti već konfigurisani u Vašem uređaju od strane provajdera servisa, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

Podešavanja tekstualnih poruka

Pritisnite i izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Teks. poruka**.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Centri za poruke** — Vidite listu svih centara za razmenu tekstualnih poruka koji su definisani.
- **Akt. centar za por.** — Izaberite koji će se centar koristiti za dostavu tekstualnih poruka.
- **Kodni raspored** — Da biste koristili konverziju karaktera u drugi kodni raspored, ako je na raspolaganju, izaberite **Redukovana pod..**
- **Prijem izveštaja** — Izaberite da li želite da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi Vaših poruka (mrežni servis).
- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko će dugo centar za razmenu poruka ponavljati slanje

poruke posle prvog neuspelog pokušaja (mrežni servis). Ako je prijemna strana nedostupna u tom periodu, poruka se briše u centru za razmenu poruka.

- **Poruka poslata kao** — Obratite se svom provajderu servisa da biste proverili da li Vaš centar za razmenu poruka može da vrši konverziju tekstualnih poruka u te druge formate.
- **Preferentna veza** — Izaberite vezu koja će se koristiti.
- **Od. preko ist. centra** — Izaberite da li želite da se odgovor na Vašu poruku šalje preko istog centra za razmenu tekstualnih poruka (mrežni servis).

Podešavanja multimedijalnih poruka

Pritisnite , pa zatim izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **MMS poruka**.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Veličina slike** — Definišite veličinu slike u multimedijalnoj poruci.
- **Režim kreiranja MMS-a** — Ako izaberete **Sa upozorenjima**, uređaj će Vas upozoravati kada pokušate da pošaljete poruku koju primalac možda ne podržava. Ako izaberete **Ograničeno**, uređaj će Vas upozoravati kada pokušate da

pošaljete poruku koju primalac možda ne podržava. Da se sadržaj ubacuje u poruke bez upozorenja, izaberite **Slobodno**.

- **Aktivna prist. tačka** — Izaberite pristupnu tačku koja će se koristiti kao preferentna veza.
- **Preuzimanje MMS po.** — Izaberite kako želite da primete poruke. Da biste poruke primali automatski u svojoj matičnoj ćelijskoj mreži, izaberite **Aut. u matičnoj mr.**. Kada ste izvan svoje matične mreže, primete obaveštenje da u centru za multimedijalne poruke poruka čeka da bude preuzeta.

Izvan svoje matične ćelijske mreže, slanje i prijem multimedijalnih poruka mogu biti skuplji.

Ako izaberete **Preuzimanje MMS po.** > **Uvek automatski**, Vaš uređaj automatski aktivira vezu za paketni prenos podataka da bi preuzeo poruku, i kada ste u matičnoj mreži i kada ste izvan nje.

- **Dopusti anonimne po.** — Izaberite da li želite da se odbacuju poruke anonimnih pošiljalaca.
- **Prijem reklama** — Odredite da li želite da primete multimedijalne reklamne poruke.
- **Prijem izveštaja** — Izaberite da li želite da se status poslate poruke prikazuje u dnevniku (mrežni servis).
- **Bez slanja izveštaja** — Izaberite da li želite da Vaš uređaj ne šalje potvrdne izveštaje o prijemu poruka.

- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko će dugo centar za razmenu poruka ponavljati slanje poruke posle prvog neuspelog pokušaja (mrežni servis). Ako je prijemna strana nedostupna u tom periodu, poruka se briše u centru za razmenu poruka.

E-mail podešavanja

Upravljaite poštanskim sandučićima

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail**.

Da biste izabrali koje poštansko sanduče želite da koristite za slanje e-mail poruka, izaberite **Aktivno poštansko s.** i poštansko sanduče.

Da biste iz svog uređaja uklonili neko poštansko sanduče i poruke u njemu, izaberite **Poštanska sandučad**, dođite do njega, pa pritisnite **C**.

Da biste kreirali novo poštansko sanduče, u **Poštanska sandučad** izaberite **Opcije > Novo pošt. sanduče**. Ime koje date sandučetu zamenjuje **Pošt. sanduče** i glavnom prikazu Poruka. Možete imati do šest poštanskih sandučića.

Izaberite **Poštanska sandučad** i poštansko sanduče da biste promenili podešavanja veze, korisnika, preuzimanja i automatskog preuzimanja.

Podešavanja veze

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail > Poštanska sandučad**, poštansko sanduče, pa **Podešav. veze**.

Da biste izmenili podešavanja za primljene e-mail poruke, izaberite **Dolazna pošta**, a zatim nešto od sledećeg:

- **Korisničko ime** — Unesite svoje korisničko ime koje ste dobili od provajdera.
- **Lozinka** — Unesite svoju lozinku. Ako ovo polje ostavite prazno, od Vas će se zahtevati lozinka kada pokušate da se povežete na svoje udaljeno poštansko sanduče.
- **Server za prijem** — Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za prijem Vaše e-mail pošte.
- **Aktivna prist. tačka** — Izaberite neku Internet pristupnu tačku (IAP). [Vidite "Pristupne tačke", str. 166.](#)
- **Ime poš. sandučeta** — Unesite neko ime za poštansko sanduče.
- **Tip poš. sandučeta** — Definiše e-mail protokol koji preporučuje Vaš provajder servisa elektronske pošte. Opcije su **POP3** i **IMAP4**. Ovo podešavanje se ne može naknadno menjati.
- **Bezbednost (portovi)** — Izaberite opciju zaštite za veze sa udaljenim poštanskim sandučetom.
- **Port** — Definišite neki port za datu vezu.

- **Bezbedna prijava** (samo za POP3) — Koristite sa POP3 protokolom radi šifrovanja slanja lozinke na udaljeni e-mail server u toku povezivanja na poštansko sanduče.

Da biste izmenili podešavanja za slanje e-mail poruka, izaberite **Odlazna pošta**, a zatim nešto od sledećeg:

- **Moja e-mail adresa** — Unesite e-mail adresu koju Vam je dao provajder servisa.
- **Server za slanje** — Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za slanje Vaše e-mail pošte. Možete da koristite samo server za odlaznu poštu svog provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Podešavanja za **Korisničko ime**, **Lozinka**, **Aktivna prist. tačka**, **Bezbednost (portovi)** i **Port** su slična onima za **Dolazna pošta**.

Podešavanja korisnika

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail > Poštanska sandučad**, poštansko sanduše, pa **Korisnička podešav..**

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Moje ime** — Unesite ovde svoje pravo ime. U uređaju primaoca se prikazuje Vaše ime umesto Vaše e-mail adrese, ako taj uređaj podržava ovu funkciju.

- **Pošalji poruku** — Definišite kako se šalje e-mail poruka sa Vašeg uređaja. Izaberite **Odmah** da bi se uređaj povezivao na poštansko sanduče čim izaberete **Pošalji poruku**. Ako izaberete **U toku sled. veze**, e-mail će se slati kada postoji veza sa udaljenim poštanskim sandučetom.
- **Pošalji kopiju i sebi** — Izaberite da li želite da se kopija e-mail poruke šalje i u Vaše poštansko sanduče.
- **Sa potpisom** — Izaberite da li želite da u svoje e-mail poruke uključite i potpis.
- **Obav. o nov. e-mailu** — Izaberite da li želite da primete obaveštenja (u obliku zvučnog signala, teksta i indikatora pošte) kada se primi nova e-mail poruka.

Podešavanja preuzimanja

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail > Poštanska sandučad**, poštansko sanduše, pa **Podeš. preuzimanja**.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Preuzimanje e-maila** — Definišite koji se delovi e-mail poruke preuzimaju: **Samo zaglavlja**, **Ograničenje veličine** (POP3) ili **Poruke i prilozi** (POP3).
- **Obim preuzimanja** — Definišite koliki broj novih e-mail poruka će se preuzimati iz poštanskog sandučeta.

- **Putanja IMAP4 foldera** (samo za IMAP4)
— Definišite putanju za foldere koji će biti prijavljeni ("pretplaćeni").
- **Pretplate foldera** (samo za IMAP4)
— Pretplatite se na druge foldere u udaljenom poštanskom sandučetu iz kojih će se preuzimati poruke.

Podešavanja automatskog preuzimanja

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail > Poštanska sandučad**, poštansko sanduše, pa **Auto. preuzimanje**.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Obavešt. o e-mailu** — Da bi se u Vaš uređaj automatski preuzimala zaglavlja e-mail poruka kada ih primite u svoje udaljeno poštansko sanduče, izaberite **Automatski ažuriraj** ili **Samo u matičnoj m..**
- **Preuzimanje e-maila** — Da bi se u Vaš uređaj, u određeno vreme automatski preuzimala zaglavlja novih e-mail poruka, izaberite **Omogućeno** ili **Samo u matičnoj m..** Definišite kada i koliko često će se poruke preuzimati.

Obavešt. o e-mailu i Preuzimanje e-maila ne mogu biti istovremeno aktivni.

Postavljanje uređaja da automatski preuzima e-mail poruke može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera

servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Podešavanja poruka Web servisa

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Servisna poruka**.

Izaberite da li želite da primete servisne poruke. Ako želite da podesite svoj uređaj tako da, kada primi neku servisnu poruku, automatski aktivira pretraživač i započne povezivanje na mrežu radi preuzimanja sadržaja, izaberite **Preuzmi poruke > Automatski**.

Podešavanja info servisa

Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu servisa.

Pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Info servis**.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Prijem** — Izaberite da li želite da primete ćelijske info poruke.
- **Jezik** — Izaberite jezik na kojem želite da primete poruke: **Svi**, **Izabrani** ili **Drugi**.
- **Otkrivanje tema** — Izaberite da li će uređaj automatski tražiti brojeve novih tema i memorisati te nove brojeve bez imena tema u listu tema.

Druga podešavanja

Pritisnite i izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Ostalo**.

Izaberite neku od narednih opcija:

- **Sačuvaj poslate por.** — Izaberite da li želite da se kopije poslatih tekstualnih, multimedijalnih ili e-mail porukačuvaju u folderu **Poslato**.
- **Broj sačuvanih por.** — Definišite koliko se poslatih poruka može sačuvati u folderu sa poslatim porukama. Kada se ta vrednost dostigne, briše se najstarija poruka.
- **Aktivna memorija** — Izaberite u kojoj memoriji želite čuvati svoje poruke.

Uputite poziv

Govorni pozivi

1. U pasivnom režimu unesite broj telefona, uključujući i pozivni broj područja. Da biste obrisali neki broj, pritisnite **C**.
Za međunarodne pozive, pritisnite * dva puta da biste uneli znak + (zamenjuje karakteristični pozivni broj za izlazak u međunarodni saobraćaj), unesite pozivni broj države, pozivni broj područja (po potrebi izostavite nulu) i telefonski broj pretplatnika.
2. Pritisnite taster "pozovi" da biste pozvali taj broj.
3. Pritisnite taster "završi" da biste prekinuli vezu (ili odustali od uspostavljanja veze).
Pritisak na taster "završi" uvek prekida poziv, čak i ako je neka druga aplikacija aktivna.

Da biste uputili poziv iz modula Kontakti, pritisnite i izaberite **Kontakti**. Dođite do željenog imena, ili unesite početna slova imena u polje za pretragu. Prikazuje se lista odgovarajućih kontakata. Da biste pozvali, pritisnite taster "pozovi". Ako ste sačivali više brojeva za jedan kontakt, izaberite željeni broj iz liste.

Opcije u toku poziva

Da biste podesili jačinu zvuka u toku poziva, koristite taster za podešavanje jačine zvuka na bočnoj strani uređaja. Možete da koristite i navigator. Ako ste jačinu zvuka podesili na **Isključi zvuk**, prvo izaberite **Uk. mik.**.

Da biste drugom učesniku u vezi poslali sliku ili video kao multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije > Pošalji MMS** (samo u UMTS mrežama). Pre slanja možete da izmenite poruku ili da promenite primaoca. Pritisnite taster "pozovi" da biste poslali datoteku na neki kompatibilni uređaj (mrežni servis).

Da biste aktivni govorni poziv stavili na čekanje kako biste odgovorili na drugi dolazni poziv, izaberite **Opcije > Zadrži**. Za prelazak sa jedne veze na drugu, izaberite **Opcije > Prebaci**.

Da biste poslali DTMF tonske sekvence, kao na primer lozinke, izaberite **Opcije > Pošalji DTMF**. Unesite DTMF string ili dođite do njega pretraživanjem liste Kontakti. Da biste uneli znak za čekanje (w) ili pauzu (p), pritisnite * više puta. Da biste poslali ton, izaberite **OK**. DTMF tonske

sekvence možete dodati u DTMF polja u kontakt kartici.

Savet: Kada imate samo jedan aktivni poziv, da biste ga stavili na čekanje, pritisnite taster "pozovi". Da biste aktivirali poziv, pritisnite taster "pozovi" ponovo.

U toku aktivnog poziva, da biste zvuk usmerili sa slušalice na zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik**. Ako ste povezali kompatibilne slušalice (mikro-telefonsku kombinaciju) preko Bluetooth povezivanja, da biste zvuk usmerili na slušalice, izaberite **Opcije > Aktiviraj hendsfri**. Da biste se vratili na slušalicu, izaberite **Opcije > Aktiviraj slušalicu**.

Da biste završili aktivni poziv i odgovorili na poziv koji je na čekanju, izaberite **Opcije > Zameni**.

Ako imate više aktivnih poziva, da biste ih sve raskinuli, izaberite **Opcije > Završi sve pozive**.

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku govornog poziva su mrežni servisi.

Glasovni i video poštanski sandučići

Da biste pozvali svoju govornu ili video poštu (mrežni servis; video pošta je na raspolaganju jedino u UMTS mrežama), pritisnite i držite **1** u

pasivnom režimu, pa izaberite **Govorna pošta** ili **Video pošt. sanduč.**

Da biste promenili telefonski broj svoje govorne ili video pošte, pritisnite **9**, izaberite **Alatke > Alatke > Pošt. s. poz.**, poštansko sandučje i **Opcije > Promeni broj**. Ukucajte broj (koji ste dobili od provajdera telekomunikacione mreže), pa zatim izaberite **OK**.

Odgovorite na poziv ili ga odbijte

Da biste odgovorili na poziv, pritisnite taster "pozovi" ili otvorite klizni preklopnik.

Da biste isključili zvono za sve dolazne pozive, izaberite **Tišina**.

Ako ne želite da odgovorite na poziv, pritisnite taster "završi". Ako aktivirate funkciju **Preus. poziva > Govorne pozive > Ako je zauzeto** u podešavanjima telefona da biste preusmerili pozive, odbijanje dolaznog poziva ga istovremeno i preusmerava.

Kada izaberete **Tišina** da biste isključili ton zvona nekog dolaznog poziva, pozivaocu možete bez odbacivanja poziva poslati tekstualnu poruku sa obaveštenjem da niste u mogućnosti da odgovorite na poziv. Izaberite **Opcije > Pošalj tek. poruku**.

Da biste konfigurisali ovu opciju i napisali standardnu tekstualnu poruku, izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Poziv** > **Odbaci poziv SMS-om.**

Uspostavite konferencijski poziv

1. Pozovite prvog učesnika.
2. Da biste pozvali novog učesnika, izaberite **Opcije** > **Novi poziv**. Prvi poziv se automatski stavlja na čekanje.
3. Kada dobijete odgovor na novi poziv, da biste uključili prvog učesnika u konferencijsku vezu, izaberite **Opcije** > **Konferencija**.

Da biste u vezu uključili novog učesnika, ponovite korak 2, zatim izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Dodaj konferenciji**. Ovaj uređaj podržava konferencijsku vezu do maksimalno šest osoba, uključujući i Vas.

Da biste obavili privatni razgovor sa nekim od učesnika konferencijske veze, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Privatno**. Izaberite nekog učesnika pa izaberite **Privatno**. Konferencijska veza se stavlja na čekanje u Vašem uređaju. Drugi učesnici mogu da nastave svoju konferencijsku vezu. Kada završite privatni

razgovor, izaberite **Opcije** > **Konferencija** da biste se vratili u konferencijsku vezu.

Da biste nekog učesnika isključili iz konferencijske veze, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Isključi učesnika**, dodite do tog učesnika, pa izaberite **Izbaci**.

4. Da biste završili na aktivni konferencijski poziv, pritisnite taster "završi".

Brzo biranje telefonskog broja

Da biste aktivirali ovu funkciju, pritisnite i izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Poziv** > **Brzo biranje**.

Da biste neki telefonski broj dodelili jednom od numeričkih tastera (2-9), pritisnite i izaberite **Alatke** > **Alatke** > **Brzo bir..** Dodite do tastera kome želite da dodelite taj telefonski broj i izaberite **Opcije** > **Dodeli**. 1 je rezervisano za broj govorne ili video pošte, a za startovanje Web pretraživača.

Da biste uputili poziv iz pasivnog režima, pritisnite dodeljeni taster i taster "pozovi".

Poziv na čekanju

Možete da odgovorite na poziv dok imate drugi poziv, ukoliko ste aktivirali čekanje poziva u **Podešav. > Telefon > Poziv > Poziv na čekanju** (mrežni servis).

Da biste odgovorili na poziv na čekanju, pritisnite taster "pozovi". Prvi poziv se stavlja na čekanje.

Za prelazak sa jedne veze na drugu, izaberite **Prebaci**. Da biste povezali dolazni poziv ili poziv na čekanju sa aktivnim pozivom, a da se sami isključite iz veze, izaberite **Opcije > Spoj**. Da biste završili na aktivni poziv, pritisnite taster "završi". Da biste završili oba poziva, izaberite **Opcije > Završi sve pozive**.

Biranje glasom

Vaš uređaj podržava napredne glasovne komande. Napredne glasovne komande ne zavise od glasovnih karakteristika govornika, tako da korisnik ne mora da snimi glasovne komande unapred. Umesto toga, uređaj kreira glasovne komande za stavke u kontaktima i poredi izgovorenu glasovnu komandu sa njima. Prepoznavanje glasa u uređaju se prilagođava glasu glavnog korisnika u cilju što boljeg prepoznavanja.

Glasovna komanda za neki kontakt će biti njegovo ime ili nadimak koji je sačuvan u njegovoj kontakt kartici. Da biste čuli sintetizovanu glasovnu komandu, otvorite kontakt karticu, pa izaberite **Opcije > Pusti glas. komandu**.

Upućivanje poziva pomoću glasovne komande

Napomena: Korišćenje glasovnih komandi može da bude teško u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Kod biranja glasom koristi se zvučnik. Držite uređaj na kratkom rastojanju kada izgovarate glasovnu komandu.

1. Da biste započeli biranje glasom, u pasivnom režimu, pritisnite i držite desni selekcion taster. Ako su povezane kompatibilne slušalice sa tasterom, pritisnite i držite taster na slušalicama da biste započeli biranje glasom.
2. Čuće se kratki zvučni signal i prikazaće se **Sada govori**. Jasno izgovorite ime, odnosno nadimak memorisan na kartici kontakata.
3. Uređaj će reprodukovati sintetizovanu glasovnu komandu za prepoznatu kontakt osobu na jeziku izabranom za uređaj i prikazati njeno ime i broj. Posle 2,5 sekunde, uređaj bira taj broj. Ako je prepoznati kontakt pogrešan, izaberite

Sledeće da biste videli listu ostalih pogodaka, ili **Prekini** da biste odustali od biranja glasom.

Ako je pod istim imenom memorisano više brojeva, uređaj bira primarni (podrazumevani) broj, ako je on postavljen. U suprotnom, uređaj bira prvi dostupan broj u kontakt kartici.

Uputite video poziv

Kada uputite video poziv (mrežni servis), možete da pratite i dvosmerni video prikaz u realnom vremenu. Primaocu video poziva prikazuje se živa video slika, ili slika koju hvata kamera Vašeg uređaja.

Da biste mogli da upućujete video pozive, potrebno je da posedujete USIM karticu i da ste pokriveni nekom UMTS komunikacionom mrežom. Za detalje u vezi raspoloživosti i preplate na usluge video poziva, obratite se svom provajderu telekomunikacione mreže.

Video poziv se može uspostavljati između samo dva učesnika. Video poziv se može uspostaviti samo sa kompatibilnim mobilnim uređajem ili sa nekim ISDN terminalom. Video pozivi se ne mogu uspostavljati ako je aktivan drugi govorni, video ili data poziv.

Ikone

 Ne primete video (pozvana strana ne šalje video ili ga komunikaciona mreža ne prenosi).

 Odbili ste slanje videa sa svog uređaja. Da biste umesto videa poslali statičnu sliku, izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Poziv > Slika u video pozivu**.

Čak i ako ste odbili slanje videa u toku video poziva, poziv se tarifira kao video poziv. Cene proverite sa svojim provajderom servisa.

1. Da biste započeli video poziv, unesite broj telefona u pasivnom režimu, ili izaberite **Kontakti**, pa zatim izaberite neki kontakt.
2. Izaberite **Opcije > Pozovi > Video poziv**.

U video pozivima se podrazumevano koristi sekundarna kamera na prednjoj strani uređaja. Započinjanje video poziva može da potraje nešto određeno vreme. Za to vreme se prikazuje **Čeka se video slika**. Ako uspostavljanje video poziva ne uspe (recimo, zato što komunikaciona mreža ne podržava video pozive ili zato što prijemni uređaj nije kompatibilan), uređaj će Vas pitati da li umesto toga želite da pokušate uspostavljanje normalnog poziva ili želite da pošaljete tekstualnu ili multimedijalnu poruku.

Video poziv je aktivan kada vidite dve video slike i čujete zvuk preko zvučnika. Pozvana strana može da odbije slanje videa () u kom slučaju

čujete samo zvuk, i eventualno vidite neku statičnu sliku ili sivu pozadinsku sliku.

3. Da biste završili na video poziv, pritisnite taster "završi".

Opcije u toku video poziva

Da biste prelazili sa prikazivanja videa na samo glasovnu komunikaciju i obratno, izaberite **Opcije > Omogućiti** ili **Onemogućiti** i željenu opciju.

Da biste zumirali (uvećavali ili umanjivali) sliku, skrolujte gore ili dole.

Da biste zvuk usmerili na kompatibilne slušalice (mikro-telefonsku kombinaciju) koje su sa Vašim uređajem povezane preko Bluetooth veze, izaberite **Opcije > Aktiviraj hendsfri**. Da biste audio vratili na zvučnik svog uređaja, izaberite **Opcije > Aktiviraj slušalicu**.

Da biste podesili jačinu zvuka u toku video poziva, koristite taster za podešavanje jačine zvuka na bočnoj strani uređaja.

Da biste za slanje videa koristili glavnu kameru, izaberite **Opcije > Koristi glavnu kameru**. Da biste se vratili na sekundarnu kameru, izaberite **Opcije > Koristi sekun. kameru**.

Odgovorite na video poziv ili ga odbijte

Kada primite neki video poziv, prikazuje se .

Da biste odgovorili na video poziv, pritisnite taster „poziv“. Prikazuje se **Dopustiti slanje video slike pozivaocu?**. Da biste započeli sa slanjem žive video slike, izaberite **Da**.

Ako ne aktivirate video poziv, slanje videa se ne aktivira, i čućete samo glas pozivaoca. Umesto video slike se prikazuje sivi ekran. Da biste ovaj sivi ekran zamenili nekom statičkom slikom snimljenom kamerom svog uređaja, izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Poziv > Slika u video pozivu**.

Da biste završili na video poziv, pritisnite taster "završi".

Deljenje videa

Koristite deljenje videa (mrežni servis) da biste sa svog mobilnog uređaja poslali živi video snimak ili neki sačuvani video snimak na drugi kompatibilni mobilni uređaj u toku govornog poziva.

Kada aktivirate Deljenje videa, aktivira se zvučnik. Ako ne želite da koristite zvučnik za govorni poziv u toku deljenja videa, umesto njega možete koristiti

kompatibilne slušalice (mikro-telefonsku kombinaciju).

Zahtevi

Deljenje videa zahteva UMTS vezu. Vaše mogućnosti da koristite deljenje videa zavise od dostupnosti UMTS mreže. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije u vezi mrežnih mogućnosti kao i u vezi cena korišćenja ovog servisa.

Da biste koristili deljenje videa morate uraditi sledeće:

- Postarajte se da Vaš uređaj bude podešen za vezu osoba-osoba.
- Postarajte se da imate aktivnu UMTS vezu i da budete u dometu UMTS mreže. Ako započnete sesiju deljenja dok ste u dometu UMTS mreže i dođe do prelaska na GSM, sesija deljenja se prekida, ali se glasovni poziv nastavlja. Ne možete započeti deljenje videa ukoliko se ne nalazite unutar zone pokrivanja UMTS mrežom.
- Pošiljalac i primalac treba da su prijavljeni na UMTS mrežu. Ako pozovete neku osobu da se priključi sesiji deljenja, a uređaj primaoca se ne nalazi u dometu UMTS mreže, nema instaliranu opciju deljenja videa ili mu uređaj nije podešen za direktnu vezu osoba-osoba, primalac ne zna da mu upućujete pozivnicu. Dobićete poruku o

grešci u kojoj se kaže da primalac ne može da prihvati pozivnicu.

Podešavanja

Da biste postavili deljenje videa, potrebna su Vam podešavanja za osoba-osoba i UMTS vezu.

Podešavanja za vezu osoba-osoba

Veza osoba-osoba se još naziva i SIP (Session Invitation Protocol) vezom. Da biste mogli da koristite deljenje videa, u Vašem uređaju moraju biti konfigurisana podešavanja SIP profila. Zatražite podešavanja za SIP profil od svog provajdera servisa i memorišite ih u svoj uređaj. Provajder servisa može da Vam pošalje podešavanja direktno u Vaš uređaj ili da Vam da listu potrebnih parametara.

Da biste dodali SIP adresu u kontakt karticu, uradite sledeće:

1. Pritisnite i izaberite **Kontakti**.
2. Otvorite kontakt karticu (ili otvorite novu karticu za tu osobu).
3. Izaberite **Opcije > Dodaj podatak ili Deli prikaz**.
4. Unesite SIP adresu u formatu korisničkoime@imedomena (umesto imena domena možete da koristite i IP adresu).
Ako ne znate SIP adresu datog kontakta, za deljenje videa možete koristiti i već memorisani

broj telefona primaoca, sa pozivnim brojem države, recimo +358 (ako to podržava provajder servisa telekomunikacione mreže).

Podešavanja UMTS veze

Da biste podesili svoju UMTS vezu, uradite sledeće:

- Obratite se svom provajderu servisa koji će sačiniti sporazum za korišćenje UMTS mreže.
- Proverite da li su podešavanja za UMTS pristupnu tačku u Vašem uređaju podešena kako treba.

Delite žive video snimke ili video snimke

1. Kada je aktivan neki govorni poziv, izaberite **Opcije > Deli video > Uživo**.

Da biste delili neki video snimak, izaberite **Opcije > Deli video > Snimak**. Otvara se lista video snimaka u memoriji uređaja ili masovnoj memoriji. Izaberite snimak koji želite da delite. Da biste pogledali taj snimak, izaberite **Opcije > Pusti**.

2. Ako delite živi video, Vaš uređaj šalje pozivnicu na SIP adresu koju ste prethodno dodali kontakt kartici pozvane strane.

Ako delite neki video snimak, izaberite **Opcije > Pozovi**. Možda ćete morati da konvertujete video snimak u odgovarajući format kako biste mogli da ga delite. Na ekranu se prikazuje

Snimak se mora konvertovati za deljenje. Nastaviti? Izaberite OK.

Ukoliko su kontak podaci za primaoca sačuvani u Kontaktima, a dati kontakt ima više SIP adresa ili brojeva telefona sa pozivnim brojem države, izaberite željenu adresu ili broj. Ako za primaoca ne postoji SIM adresa ili telefonski broj, unesite ručno SIP adresu i telefonski broj sa pozivnim brojem države, pa zatim izaberite **OK** da biste mu poslali pozivnicu.

3. Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati poziv.
4. Da biste pauzirali sesiju deljenja, izaberite **Pauza**. Da biste nastavili deljenje, izaberite **Nastavi**. Da biste video snimak premotali brzo unapred ili unazad, skrolujte nagore ili nadole. Da biste snimak reprodukovali ponovo, pritisnite taster "završi".
5. Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**. Da biste završili na govorni poziv, pritisnite taster "završi". Deljenje videa se prekida i kada se prekine aktivni govorni poziv.

Da biste sačuvali živi video koji ste delili, izaberite **Sačuvaj** da biste potvrdili upit **Sačuvati deljeni video snimak?**. Deljeni video se memoriše u folder **Slike i video** u Galeriji.

Ako u toku deljenja video snimka pristupite nekoj drugoj aplikaciji, deljenje se privremeno zaustavlja.

Da biste se vratili u prikaz deljenja videa i nastavili sa deljenjem, u dopunjenom pasivnom režimu (aktivnoj pripravnosti) izaberite **Opcije** > **Nastavi**.

Prihvatite pozivnicu

Kada Vam neko pošalje pozivnicu za deljenje videa, pojavljuje se pozivna poruka sa imenom ili SIP adresom pošiljaoca. Ako Vaš uređaj nije podešen na "nečujno", pozvoniće kada primite pozivnicu.

Ako Vam neko pošalje pozivnicu za deljenje, a Vi niste u dometu UMTS mreže, nećete znati da ste primili pozivnicu.

Kada primite pozivnicu, izaberite jednu od sledećih opcija:

- **Prihvati** — Aktivira sesiju deljenja.
- **Odbaci** — Odbija poziv. Primalac će dobiti poruku da ste odbili pozivnicu. Takođe, možete da pritisnete taster "završi" da biste odbili sesiju deljenja i prekinuli govorni poziv.

Kada primete video snimak, da biste isključili ton snimka, pritisnite **Isključi zvuk**.

Da biste završili deljenje videa, izaberite **Stop**. Deljenje videa se prekida i kada se prekine aktivni govorni poziv.

Internet pozivi

Sa servisom Internet poziva (mrežni servis), možete upućivati i primati pozive preko Interneta. Internet pozivi mogu biti uspostavljeni između računara, između mobilnih telefona i između uređaja sa opcijom VoIP i tradicionalnog telefona. Da biste upućivali ili primali Internet pozive, Vaš uređaj mora biti povezan na uslugu Internet poziva.

Da biste se povezali na servis Internet poziva, Vaš uređaj mora pokrivati mreža veze, kao što je WLAN pristupna tačka.

Vaš uređaj podržava govorne pozive preko Interneta (mrežni pozivi). Vaš uređaj pokušava upućivanje hitnih poziva prvenstveno preko celularnih telekomunikacionih mreža. Ukoliko upućivanje hitnog poziva ne uspe preko celularne telekomunikacione mreže, Vaš uređaj pokušava upućivanje hitnog poziva preko Vašeg provajdera mrežnog poziva (mrežne telefonije). Zbog razvijenosti i prirode celularne telefonije, trebalo bi, ako je to moguće, da koristite celularne mreže za upućivanje hitnih poziva. Ako postoji pokrivanje celularnom mrežom, pre upućivanja hitnog poziva, uverite se da je Vaš celularni telefon uključen i da je spreman za upućivanje poziva. Mogućnost upućivanja hitnog poziva korišćenjem Internet telefonije zavisi od raspoloživosti WLAN mreže i od toga da li je Vaš provajder mrežnog poziva

(telefonije) implementirao funkcionalne mogućnosti hitnih poziva. Obratite se svom provajderu mrežnog poziva (telefonije) da proverite mogućnost upućivanja hitnog poziva putem Internet telefonije.

Kreirajte profil za Internet pozive

Pre nego što počnete da koristite Internet pozive, morate kreirati profil za Internet pozive.

1. Pritisnite , izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > SIP podešavanja > Opcije > Novi SIP profil** i unesite tražene informacije. Proverite da je **Registracija** podešena na **Stalno**. Za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu za Internet pozive.
2. Izaberite **Proksi server > Tip transporta > Automatski**.
3. Birajte **Nazad** sve dok se ne vratite na glavni prikaz podešavanja veze.
4. Izaberite **Internet tel. > Opcije > Novi profil**. Unesite ime za svoj profil i izaberite SIP profil koji ste upravo kreirali.

Da biste koristili kreirani profil za automatsko povezivanje na servis Internet poziva, pritisnite i izaberite **Alatke > Poveziv. > Internet tel. > Preferentni profil**.

Da biste se prijavili na servis Internet poziva ručno, izaberite **Registracija > Po potrebi i Tip transporta > UDP** ili **TCP** u podešavanjima za SIP kada budete kreirali profil za Internet pozive.

Povežite se na uslugu Internet poziva

Da biste upućivali ili primali Internet pozive, Vaš uređaj mora biti povezan na uslugu Internet poziva. Ako ste izabrali automatsko prijavljivanje, Vaš uređaj se automatski prijavljuje za uslugu Internet poziva. Ako se ručno prijavljujete za servis, izaberite dostupnu mrežu sa liste i **Izaberite**.

Kada se prijavite na servis Internet poziva, u pasivnom režimu se prikazuje .

Lista mreža se na svakih 15 minuta automatski osvežava. Da biste ručno osvežili listu, pritisnite **Opcije > Osveži**. Koristite ovu opciju ako Vaša WLAN pristupna tačka nije prikazana.

Da biste izabrali servis Internet poziva za odlazne pozive ukoliko je uređaj povezan na više od jednog servisa, izaberite **Opcije > Promeni servis**.

Da biste konfigurisali nove servise, izaberite **Opcije > Konfiguriši servis**. Ova opcija se prikazuje samo ako postoje servisi koji nisu konfigurisani.

Da biste sačuvali mrežu na koju ste trenutno povezani, izaberite **Opcije > Sačuvaj prist. tačku**. Sačuvane mreže su označene zvezdicom u listi mreža.

Da biste se povezali na servis Internet poziva koristeći skrivenu WLAN mrežu, izaberite **Opcije > Koristi skrivenu mrežu**.

Da biste prekinuli vezu sa servisom Internet poziva, izaberite **Opcije > Raskini vezu sa serv..**

Uputite Internet poziv

Kada aktivirate funkciju Internet poziva, moći ćete da upućujete Internet pozive sa svih aplikacija sa kojih možete da upućujete i regularne govorne pozive. Na primer, u Kontaktima dođite do željenog kontakta i izaberite **Pozovi > Opcije > Internet poziv**.

Da biste u pasivnom režimu uputili Internet poziv, unesite broj telefona ili Internet adresu i pritisnite taster "pozovi".

Da biste uputili Internet poziv na adresu koja ne počinje cifrom, pritisnite taster bilo kog broja kada je uređaj u pasivnom režimu, a zatim pritisnite # na nekoliko sekundi da biste očistili ekran i prebacili uređaj sa unosa brojeva na unos slova. Unesite adresu i pritisnite taster "pozovi".

Da biste uputili Internet poziv iz Kontakata, pritisnite , izaberite **Kontakti**, pronađite željeni kontakt i izaberite **Opcije > Internet poziv**.

Da biste uputili Internet poziv iz dnevnika, pritisnite , izaberite **Alatke > Dnevnik** i tip dnevnika, pronađite željeni kontakt i izaberite **Opcije > Internet poziv**.

Podešavanja servisa

Pritisnite , izaberite **Alatke > Poveziv. > Internet tel. > Opcije > Podešavanja** i izaberite podrazumevana podešavanja ili podešavanja koja se odnose na određeni servis.

Da biste podesili Internet pozive za preferentni tip za odlazne pozive, izaberite **Podrazum. tip poziva > Internet poziv**. Kada je Vaš uređaj povezan na servis Internet poziva, svi pozivi se upućuju kao Internet pozivi.

Da biste se automatski prijavili na servis Internet poziva, izaberite **Tip prijave > Automatski**. Ukoliko koristite tip automatskog prijavljivanja za WLAN mreže, uređaj povremeno skenira WLAN mreže, što povećava potrošnju baterije i skraćuje njen vek trajanja.

Da biste se ručno prijavili na servis Internet poziva, izaberite **Tip prijave > Ručno**.

Da biste pogledali mreže koje ste sačuvali za servis Internet poziva i mreže koje je pronašao servis Internet poziva, izaberite **Sačuvane pris. tač..**

Da biste definisali podešavanja koja se odnose na ovaj servis, izaberite **Izmeni podeš. servisa**. Ova opcija je dostupna samo ako je u uređaj instaliran dopunski modul softvera za odgovarajući servis.

Dnevnik

Dnevnik čuva informacije u vezi sa istorijom komunikacije uređaja. Uređaj će registrovati propuštene i primljene pozive samo ako Vaša mreža podržava ove funkcije, ako je uređaj uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

Prethodni pozivi

Pritisnite i izaberite **Alatke > Dnevnik**.

Da biste videli telefonske brojeve propuštenih, primljenih i upućenih govornih poziva, izaberite **Prethodni**. Uređaj će registrovati propuštene i primljene pozive samo ako Vaša mreža podržava ove funkcije, ako je uređaj uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

Da biste obrisali listu svih prethodnih poziva, u glavnom prikazu prethodnih poziva izaberite **Opcije > Obriši prethodne**. Da biste obrisali jednu od lista, otvorite željenu listu, pa izaberite **Opcije >**

Obriši listu. Da biste obrisali neku stavku, otvorite odgovarajuću listu, dođite do nje, pa pritisnite C.

Trajanje poziva

Pritisnite i izaberite **Alatke > Dnevnik**.

Da biste videli približna trajanja dolaznih i odlaznih poziva, izaberite **Trajanje poz.**

Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, i tako dalje.

Da biste obrisali merače trajanja poziva, izaberite **Opcije > Poništi merače**. Za ovo Vam je potrebna šifra blokade.

Paketni prenos podataka

Pritisnite i izaberite **Alatke > Dnevnik**.

Da biste videli količinu poslatih i primljenih podataka u toku pakettne razmene podataka, izaberite **Paketni prenos**. Na primer, možda za svoje veze za paketni prenos podataka plaćate na osnovu količine poslatih i primljenih podataka.

Prikaz svih komunikacionih događaja

Pritisnite i izaberite **Alatke > Dnevnik > Prethodni**.

Ikonice u dnevniku su sledeće:

↓ Dolazni

↑ Odlazni

↺ Propušteni komunikacioni događaji

Da biste otvorili opšti dnevnik gde možete pratiti sve govorne pozive, tekstualne poruke, veze za prenos podataka i WLAN veze koje Vaš uređaj registruje, skrolujte udesno. Podstavke, kao što su tekstualne poruke poslate u više delova i veze za prenos paketa podataka, upisuju se kao jedna komunikacijska stavka, događaj. Povezivanja na Vaše poštansko sanduče, centar za razmenu multimedijalnih poruka ili na Web strane se prikazuju kao veze sa paketnim prenosom podataka.

Da biste neki nepoznati broj iz dnevnika dodali u svoje kontakte, izaberite **Opcije > Sačuvaj u Kontakte**.

da biste filtrirali dnevnik, izaberite **Opcije > Razdvoji** i filter.

Da biste trajno obrisali kompletan sadržaj dnevnika, listu prethodnih poziva i izveštaje o dostavi poruka,

izaberite **Opcije > Obriši dnevnik**. Izaberite **Da** da to potvrdite. Da biste obrisali samo jedan događaj iz dnevnika prethodnih poziva, pritisnite **C**.

Da biste postavili trajanje dnevnika, izaberite **Opcije > Podešavanja > Trajanje dnevnika**. Ako izaberete **Bez dnevnika**, kompletan sadržaj dnevnika, lista prethodnih poziva i izveštaji o dostavi poruka, trajno se brišu.

Savet: U detaljnom prikazu možete da kopirate broj telefona u klipbord, a zatim da ga nalepите u, na primer, tekstualnu poruku. Izaberite **Opcije > Kopiraj broj**.

Da biste u brojaču paketnih podataka videli koliko je podataka preneto i koliko su određeni prenosi podataka trajali, dođite do neke dolazne ili odlazne komunikacije koja je označena sa **Pak**. i izaberite **Opcije > Vidi detalje**.

Kontakti (imenik)

U Kontaktima možete čuvati i ažurirati kontakt podatke, kao što su telefonski brojevi, kućne adrese ili e-mail adrese svojih kontakata. Možete i da nekoj kontakt kartici dodelite poseban ton ili melodiju zvona ili minijaturnu sliku. Možete takođe i da kreirate kontakt grupe što Vam omogućava da tekstualne i e-mail poruke šaljete većem broju primalaca istovremeno.

Memorišite i vršite izmene imena i brojeva

1. Pritisnite , pa izaberite **Kontakti > Opcije > Novo ime**.
2. Popunite polja koja želite, pa izaberite **Urađeno**.

Da biste vršili izmene kontakt kartica, dođite do kontakt kartice koju želite da izmenite, pa izaberite **Opcije > Izmeni**. Željeni kontakt možete da potražite i tako što ćete uneti početna slova imena u polje za pretragu. Na ekranu se prikazuje lista kontakata čija imena počinju tim slovima.

Savet: Da biste dodavali i vršili izmene kontakt kartica, koristiti Nokia Contacts Editor koji se nalazi u sklopu paketa Nokia Nseries PC Suite.

Da biste nekoj kontakt kartici dodali sličicu, otvorite tu kontakt karticu, pa zatim izaberite **Opcije > Izmeni > Opcije > Dodaj minijaturu**. Kada Vas data kontakt osoba poziva, prikazuje se ta sličica, minijatura.

Upravljaite imenima i brojevima

Da biste neki kontakt dodali nekoj grupi, izaberite **Opcije > Dodaj grupi** (prikazuje se samo ako ste već kreirali neku grupu).

Da biste proverili kojim grupama pripada neki kontakt, izaberite taj kontakt, pa zatim **Opcije > Pripada grupama**.

Da biste obrisali neku kontakt karticu, izaberite je i zatim pritisnite **C**.

Da biste obrisali više kontakt kartica odjednom, pritisnite i skrolujte nadole da biste označili kontakte, a zatim pritisnite **C** da biste ih obrisali.

Da biste poslali podatke o kontaktu, izaberite karticu koju želite da pošaljete, **Opcije** > **Pošalji** i željenu opciju.

Da biste preslušali glasovnu komandu dodeljenu nekom kontaktu, izaberite kontakt karticu, pa zatim **Opcije** > **Pusti glas. komandu**.

Primarni brojevi i adrese

Pritisnite , pa izaberite **Kontakti**.

Kontakt kartici možete da dodelite primarne, podrazumevane, brojeve i adrese. Tako, kada kontakt ima više brojeva telefona i adresa, možete da pozivate ili šaljete poruke na neki od brojeva ili adresa. Primarni, podrazumevani, broj se koristi kada se koristi glasovno biranje.

1. U listi kontakata izaberite neki od njih.
2. Izaberite **Opcije** > **Primarni**.
3. Izaberite čemu želite da dodate primarni broj ili adresu, pa izaberite **Dodeli**.
4. Izaberite broj ili adresu koju želite da postavite kao primarnu.

U kontakt kartici primarni broj ili adresa su podvučeni.

Dodajte ton zvona kontaktima

Pritisnite , pa izaberite **Kontakti**.

Da biste definisali ton zvona za neki kontakt ili za neku grupu, učinite sledeće:

1. Pritisnite navigator da biste otvorili neku kontakt karticu ili idite u listu grupa i izaberite neku kontakt grupu.
2. Izaberite **Opcije** > **Ton zvona**. Otvara se lista tonova zvona.
3. Izaberite ton zvona koji želite da koristite za dati kontakt ili za članove izabrane grupe.

Kada Vas ta osoba ili član grupe zove, uređaj se oglašava izabranim tonom zvona (ako se broj pozivaoca šalje sa pozivom i ako ga Vaš uređaj prepozna).

Da biste uklonili ton zvona, izaberite **Primarni ton** iz liste tonova zvona.

Kopirajte kontakte

Da biste kopirali pojedinačna imena i brojeve sa SIM kartice u svoj uređaj, pritisnite i izaberite **Kontakti** > **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik**, imena koja želite da kopirate, pa zatim **Opcije** > **Kopiraj u Kontakte**.

Da biste kopirali kontakte u svoju SIM karticu, u Kontaktima, izaberite imena koja želite da kopirate, pa zatim **Opcije > Kopiraj u SIM imenik ili Opcije > Kopiraj > U SIM imenik**. Kopiraju se samo polja kontakt kartice koja podržava Vaša SIM kartica.

SIM imenik i drugi SIM servisi

Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa ili neki drugi subjekat.

Da biste videli imena i brojeve koji se nalaze u SIM kartici, izaberite **Opcije > SIM kontakti > SIM imenik**. U modulu SIM imenik možete da dodajete, menjate ili kopirate brojeve i kontakte, kao i da iz njega upućujete pozive.

Da biste videli listu brojeva za fiksno biranje, izaberite **Opcije > SIM kontakti > Kontakti fiks. biranja**. Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ga SIM kartica podržava.

Da biste sa svog uređaja mogli da pozivate samo izabrane brojeve, izaberite **Opcije > Aktiviraj fiksno bir..** Neophodan Vam je PIN2 kod da biste aktivirali ili deaktivirali fiksno biranje, kao i da biste izvršili izmene kontakata za fiksno biranje. Ukoliko nemate ovaj kod, šifru, obratite se svom provajderu servisa. Da biste u listu brojeva za fiksno biranje

dodali nove brojeve, izaberite **Opcije > Novi SIM kontakt**. Za ove funkcije potreban Vam je PIN2 kod.

Kada koristite fiksno biranje, veze za paketni prenos podataka nisu moguće, osim za slanje tekstualnih poruka preko veze za paketni prenos podataka. U tom slučaju, broj centra za razmenu poruka kao i broj primaoca mora da se nalaze u listi fiksnog biranja.

Kada je aktivirano fiksno biranje, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Upravljaite grupama kontakata

Kreirajte kontakt grupe

1. U Kontaktima skrolujte desno da biste otvorili listu grupa.
2. Izaberite **Opcije > Nova grupa**.
3. Napišite ime za grupu, ili koristite podrazumevano, primarno ime, pa izaberite **OK**.
4. Izaberite grupu, pa zatim **Opcije > Dodaj članove**.
5. Dodajte do nekog kontakta, pa pritisnite navigator da biste ga označili. Da biste dodali

više članova, ovaj korak ponovite za svaki kontakt koji želite da dodate.

6. Da biste dodali kontakte u grupu, izaberite **OK**.

Da biste promenili ime neke grupe, izaberite **Opcije > Preimenuj**, unesite novo ime i izaberite **OK**.

Uklonite članove iz neke grupe

1. U listi grupa, izaberite grupu koju želite da izmenite.
2. Dodite do željenog kontakta, pa zatim izaberite **Opcije > Ukloni iz grupe**.
3. Da biste uklonili kontakt iz grupe, izaberite **Da**.

Folder Kancelarija

Quickoffice

Koristeći aplikaciju Quickoffice možete da prikazujete dokumente formata .doc, .xls, .ppt i .txt. Nisu podržani svi formati i funkcionalne mogućnosti. Apple Macintosh nije podržan.

Da biste koristili aplikaciju Quickoffice, pritisnite i izaberite **Aplikacije > Kancelarija > Quickoffice**. Otvara se lista dostupnih datoteka u formatima .doc, .xls, .ppt i .txt.

Da biste otvorili Quickword, Quicksheet, Quickpoint ili Quickmanager koristite navigator da biste otišli do kartice.

Ukoliko imate problema sa Quickword, Quicksheet, Quickpoint ili Quickmanager, posetite www.quickoffice.com za više informacija. Podrška Vam je na raspolaganju i slanjem e-mail poruke na adresu supportS60@quickoffice.com.

Quickword

Koristeći Quickword svojim uređajem možete da prikazujete Microsoft Word izvorne dokumente.

Quickword podržava prikazivanje Microsoft Word 97, 2000, XP i 2003 dokumenata koji su sačuvani

u .doc i .txt formatu. Nisu podržane sve varijante i funkcionalne mogućnosti pomenutih formata.

Da biste ažurirali Quickword u verziju koja podržava izmene, kada otvorite datoteku, izaberite **Opcije > Pređi u režim izmena**. Ažuriranje se naplaćuje.

Quicksheet

Koristeći Quicksheet, svojim uređajem možete da prikazujete Microsoft Excel izvorne dokumente.

Quicksheet podržava prikazivanje Microsoft Excel 97, 2000, XP i 2003 tabelarnih dokumenata koji su sačuvani u .xls formatu. Nisu podržane sve varijante i funkcionalne mogućnosti pomenutih formata.

Da biste ažurirali Quicksheet u verziju koja podržava izmene, kada otvorite datoteku, izaberite **Opcije > Pređi u režim izmena**. Ažuriranje se naplaćuje.

Quickpoint

Koristeći Quickpoint, svojim uređajem možete da prikazujete Microsoft PowerPoint prezentacije.

Quickpoint podržava prikazivanje Microsoft PowerPoint 2000, XP i 2003 prezentacija koje su sačuvane u .ppt formatu. Nisu podržane sve

varijante i funkcionalne mogućnosti pomenutih formata.

Da biste ažurirali Quickpoint u verziju koja podržava izmene, kada otvorite datoteku, izaberite **Opcije** > **Pređi u režim izmena**. Ažuriranje se naplaćuje.

Quickmanager

Koristeći Quickmanager možete da preuzimate softver, uključujući i ažurne i poboljšane verzije, kao i ostale korisne aplikacije. Za ova preuzimanja možete plaćati preko telefonskog računa ili kreditnom karticom.

Beleške

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Kancelarija** > **Beleške**.

Da biste napisali belešku, počnite unosom teksta. Editor beležaka automatski se otvara.

Da biste otvorili neku belešku, dođite do nje, pa pritisnite navigator.

Da biste slali poruku na druge kompatibilne uređaje, izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

Da biste obrisali belešku, pritisnite **C**.

Savet: Da biste obrisali više beležaka, izaberite **Opcije** > **Markiraj/Demarkiraj** i te beleške, a zatim pritisnite **C**.

Da biste sinhronizovali ili definisali podešavanja za sinhronizaciju neke poruke, izaberite **Opcije** > **Sinhronizacija**. Izaberite **Počni** da biste započeli sinhronizaciju ili **Podešavanja** da biste definisali podešavanja za sinhronizaciju poruke.

Adobe PDF Reader

Pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Kancelarija** > **Adobe PDF**.

Sa aplikacijom PDF reader možete čitati PDF dokumente na ekranu svog uređaja; pretraživati tekst u dokumentima; menjati podešavanja, kao što su veličina zuma prikazi strana, kao i slati PDF datoteke koristeći e-mail.

Konvertor

Pritisnite , pa izaberite **Aplikacije** > **Kancelarija** > **Konvertor**.

Sa konvertorom može pretvarati veličine iz jedne jedinice u drugu.

Konvertor je ograničene preciznosti i može doći do grešaka u zaokruživanju.

1. U polju sa tipovima mera izaberite kategoriju mera koju želite da koristite.
2. U prvom polju sa jedinicama izaberite jedinicu mere koju želite da konvertujete.

3. U narednom polju sa jedinicama izaberite jedinicu mere u koju želite da izvršite konverziju.
4. U prvom polju sa iznosom unesite vrednost koju želite da konvertujete. Drugo polje sa iznosom se automatski menja i prikazuje konvertovanu vrednost.

Podešavanje osnovne valute i kursa

Izaberite **Vrsta > Valuta > Opcije > Kursevi valuta**. Pre nego što budete mogli da sprovedite konverzije valuta, morate izabrati osnovnu valutu i kurs. Kurs osnovne valute je uvek 1.

Napomena: Kada promenite osnovnu valutu, morate da unesete nove kurseve valuta pošto se svi prethodno uneti poništavaju.

Zip menadžer

Pritisnite i izaberite **Aplikacije > Kancelarija > Zip**.

Sa Zip menadžerom možete kreirati nove arhivske datoteke da biste čuvali komprimovane .zip datoteke, dodavati jednu ili više komprimovanih datoteka ili imenike u arhivu, postavljati, brisati ili menjati lozinku za zaštićenu arhivu, kao i menjati podešavanja, na primer nivo kompresije i kodiranje imena datoteke.

Barkod čitač

Pritisnite , pa izaberite **Aplikacije > Kancelarija > Barkod**.

Koristite aplikaciju Barkod čitača za dekodiranje različitih vrsta kodova (kao što su kodovi u časopisima). Ovi kodovi mogu da sadrže podatke o URL linkovima, e-mail adresama i telefonskim brojevima.

1. Da biste skenirali barkod izaberite **Skeniraj barkod**.
2. Podesite da se barkod uklopi u veličinu ekrana.

Aplikacija pokušava da skenira i dekodira kodni zapis, i dekodirani podaci se prikazuju na ekranu.

Kod prikaza dekodiranih podataka, u vrhu ekrana se prikazuju ikonice različitih linkova, URL linkova, telefonskih brojeva i e-mail adresa onako kako se oni nalaze u dekodiranom sadržaju.

3. Da biste sačuvali skenirane podatke, izaberite **Opcije > Sačuvaj**.
Podaci se čuvaju u .bcr formatu u folderu **Sačuvani podaci**.
Da biste izabrali memoriju u kojoj će se čuvati informacije, izaberite **Opcije > Podešavanja > Aktivna memorija**.

4. Da biste koristili dekodirane informacije izaberite **Opcije** a zatim željenu radnju.

Uređaj se vraća u pasivni režim rada zbog uštede napajanja ukoliko čitač barkoda ne može da se aktivira ili ako se nijedan taster ne pritisne u roku od 1 minuta.

Folder Aplikacije

Kalkulator

Pritisnite , pa izaberite **Aplikacije** > **Kalkulator**.

 Napomena: Preciznost ovog kalkulatora je ograničena i on je namenjen samo za jednostavne proračune.

Da biste računali, unesite prvi broj proračuna. U mapi sa funkcijama pritisnite funkciju kao što je sabiranje ili oduzimanje. Unesite drugi broj proračuna i izaberite **=**.

Kalkulator izvodi operacije po redosledu unošenja. Rezultat proračuna ostaje u polju editora i može se koristiti kao prvi broj sledećeg proračuna.

Da biste sačuvali rezultate računanja, izaberite **Opcije** > **Memorija** > **Sačuvaj**. Sačuvani rezultat zamenjuje prethodno sačuvani rezultat u memoriji.

Da biste preuzeli rezultate iz memorije u koristili ih u novom računanju, izaberite **Opcije** > **Memorija** > **Preuzmi**.

Da biste pogledali poslednji sačuvani rezultat, izaberite **Opcije** > **Poslednji rezultat**. Izlaskom iz aplikacije Kalkulator ili isključivanjem uređaja

memorija se ne briše. Možete pronaći poslednji sačuvani rezultat sledeći put kada otvorite aplikaciju Kalkulator.

Menadžer aplikacija

Sa Menadžerom aplikacije možete pogledati softverske pakete instalirane u Vašem uređaju. Možete pogledati detalje o instaliranim aplikacijama, ukloniti aplikacije i definisati podešavanja za aplikaciju.

Pritisnite , pa izaberite **Aplikacije** > **Men. aplik.**

U svoj uređaj možete da instalirate dva tipa aplikacija i softvera:

- J2ME aplikacije bazirane na Java tehnologiji sa oznakama tipa datoteke .jad ili .jar
- Druge aplikacije i softver pogodan za Symbian operativni sistem sa oznakama tipa datoteke .sis ili .sisx

Instalirajte samo softver koji je namenjen za Vaš uređaj: Nokia N95 8GB. Proizvođači softvera često navode zvanični broj modela ovog proizvoda: N95-2.

Instaliranje aplikacija i softvera

Instalacione datoteke mogu biti prenete u Vaš uređaj iz kompatibilnog računara, preuzete u toku pretraživanja ili poslate u sklopu multimedijalne poruke, kao prilog e-mail poruke ili korišćenjem neke druge metode povezivanja, kao što je Bluetooth. Da biste neku aplikaciju instalirali u svoj uređaj, koristite modul Nokia Application Installer iz paketa Nokia Nseries PC Suite.

 označava .sis ili .sisx aplikaciju, označava Java aplikaciju, označava da aplikacija nije kompletno instalirana, a označava da je aplikacija instalirana u masovnoj memoriji.

Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

Pre instaliranja, obratite pažnju na sledeće:

- Da biste videli tip aplikacije, broj verzije, poreklo ili proizvođača aplikacije, izaberite **Opcije** > **Vidi detalje**.

Da biste prikazali detalje sigurnosnog sertifikata aplikacije, u **Detalji**: dođite do **Sertifikati**, pa izaberite **Vidi detalje**. [Vidite "Rad sa sertifikatima", str. 161.](#)

- Ako instalirate datoteku koja sadrži ažuriranje ili ispravku postojeće aplikacije, prvobitno stanje možete da povratite jedino ako posedujete prvobitnu instalacionu datoteku ili kompletnu rezervnu kopiju uklonjenog softverskog paketa. Da biste vratili prvobitnu verziju aplikacije, uklonite aplikaciju i ponovo je instalirajte iz originalne instalacione datoteke ili rezervne kopije.

Za instaliranje Java aplikacija neophodna je odgovarajuća .jar datoteka. Ako je nema, uređaj će tražiti da je preuzmete. Ako nije definisana pristupna tačka za datu aplikaciju, tražiće se da je izaberete. Za preuzimanje .jar datoteke možda će biti potrebno da unesete korisničko ime i lozinku za pristup serveru. Ove podatke ćete dobiti od isporučioča ili proizvođača aplikacije.

Da biste instalirali aplikaciju ili softver, uradite sledeće:

1. Da biste našli neku instalacionu datoteku, pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Men. aplik.** Ili pretražite memoriju u Menadžeru datoteke ili otvorite poruku u **Poruke** > **Primljeno** koja sadrži instalacionu datoteku.
2. U Menadžeru aplikacije izaberite **Opcije** > **Instaliraj**. U ostalim aplikacijama dođite do instalacione datoteke i izaberite je da biste započeli instaliranje.

U toku instaliranja uređaj prikazuje informacije o napredovanju instaliranja. Ukoliko instalirate neku aplikaciju koja nema digitalni potpis ili sertifikat, uređaj Vam prikazuje odgovarajuće upozorenje. Nastavite sa instaliranjem samo ako ste sigurni u poreklo i sadržaj date aplikacije.

Da biste startovali neku instaliranu aplikaciju, nađite je u meniju, pa je izaberite. Ukoliko za aplikaciju nije definisan neki podrazumevani folder, ona je instalirana u folder **Aplikacije** u glavnom meniju.

Da biste videli koji su softverski paketi instalirani ili uklonjeni, i kada, izaberite **Opcije** > **Vidi protokol**.

Važno: Vaš uređaj podržava postojanje samo jedne antivirusne aplikacije. Postojanje više od jedne aplikacije sa antivirusnom funkcijom može da utiče na performanse i rad, ili da dovede do prestanka funkcionisanja ovog uređaja.

Nakon što instalirate aplikacije u masivnu memoriju, instalacione datoteke (.sis ili .sisx) ostaju u memoriji ovog uređaja. Te datoteke mogu da zauzmu veliku količinu memorije i da Vam onemoguće memorisanje drugih datoteka. Da biste očuvali dovoljnu količinu memorije, koristeći paket Nokia Nseries PC Suite napravite rezervne kopije instalacionih datoteka na kompatibilnom PC

računaru, zatim koristeći menadžer datoteka uklonite te instalacione datoteke iz memorije uređaja. Ukoliko je .sis datoteka prilog neke poruke, obrišite tu poruku u prijemnom folderu aplikacije Poruke.

[Vidite "Menadžer datoteka", str. 155.](#)

Uklonite aplikacije i softver

Pritisnite , pa izaberite **Aplikacije** > **Men. aplik.**

Dodite do nekog softverskog paketa, pa izaberite **Opcije** > **Ukloni**. Izaberite **Da** da to potvrdite.

Ako softver uklonite, možete ga ponovo instalirati jedino ako posedujete prvobitni softverski paket ili rezervnu kopiju uklonjenog paketa. Ako uklonite softverski paket, više nećete moći da otvarate dokumenta napravljena u njemu.

Ako se neki drugi softverski paket oslanja na uklonjeni paket, on može prestati da funkcioniše. Pogledajte dokumentaciju instaliranog softverskog paketa za više detalja.

Podešavanja

Pritisnite , pa izaberite **Aplikacije** > **Men. aplik.**

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, pa zatim nešto od sledećeg:

- **Instalacija softvera** — Izaberite da li se može instalirati Symbian softver koji nije verifikovan digitalnim potpisom.
- **Onlajn provera sert.** — Izaberite da biste proverili onlajn sertifikate pre instaliranja neke aplikacije.
- **Primarna Web adresa** — Postavite podrazumevanu adresu koja se koristi za proveru onlajn sertifikata.

Neke Java aplikacije mogu da zahtevaju da pošaljete poruku ili da se povežete na mrežu preko određene pristupne tačke da biste preuzimali dodatne podatke ili komponente. U glavnom prikazu Menadžera aplikacije dođite do neke aplikacije i izaberite **Opcije** > **Otvori** da biste promenili podešavanja koja se odnose na datu aplikaciju.

Folder Alatke

Menadžer datoteka

Pritisnite i izaberite **Alatke > Men. dat..**

Sa Menadžerom datoteka, možete pretraživati datoteke i foldere u memoriji uređaja ili masovnoj memoriji. Kada otvorite Menadžer datoteka, otvara se prikaz memorije uređaja (). Skrolujte desno da biste otvorili prikaz masovne memorije () , ukoliko je dostupna.

Da biste videli vrste podataka koje imate u uređaju, kao i koliko memorije pojedine vrste podataka zauzimaju, izaberite **Opcije > Detalji o memoriji**. Količina slobodne memorije se prikazuje u "Slobodnoj memoriji".

Da biste našli neku datoteku, izaberite **Opcije > Nađi** pa zatim i memorijsku jedinicu u kojoj želite da je tražite. Unesite tekst kriterijuma pretrage koji odgovara imenu datoteke.

Da biste označili više datoteka, pritisnite i držite dok pritisnete navigator ili skrolujete gore-dole. Da biste datoteke kopirali ili premestili u neki folder, izaberite **Opcije > Premesti u folder** ili **Kopiraj u folder**.

Alatka za masovnu memoriju

Vaš uređaj ima 8 GB unutrašnje memorije, koja obezbeđuje prostor za skladištenje velikog kapaciteta za različite vrste datoteka.

Da biste kontrolisali količinu upotrebljenog i slobodnog prostora u masovnoj memoriji uređaja, pritisnite i izaberite **Alatke > Alatke > Memorija**. Da biste videli koliko memorije koriste različite aplikacije i tipovi podataka, izaberite **Opcije > Detalji memorije**.

Da biste promenili ime masovne memorije, izaberite **Opcije > Ime masovne memorije**.

Da biste napravili rezervnu kopiju informacija u masovnoj memoriji, izaberite **Opcije > Kopiraj mem. telefona**.

Da biste vratili informacije iz masovne memorije u memoriju uređaja, izaberite **Opcije > Rekonst. sa mas. mem..**

Formatirajte masovnu memoriju

Kad se masovna memorija ponovo formatira, svi podaci u memoriji se trajno gube. Napravite

rezervnu kopiju podataka koje želite da sačuvate pre nego što formatirate masovnu memoriju. Možete da upotrebite Nokia Nseries PC Suite da biste napravili rezervnu kopiju podataka na kompatibilnom PC računaru. Tehnologija upravljanja digitalnim pravima (Digital Rights Management, DRM) može da spreči vraćanje nekih podataka sa rezervnih kopija. Obratite se provajderu servisa da biste saznali dodatne informacije o DRM-u koji je upotrebljen za Vaš sadržaj. [Vidite "Ključevi za aktiviranje", str. 71.](#)

Da biste formatirali masovnu memoriju, izaberite **Opcije > Formatizuj mas. mem..** Izaberite **Da** da to potvrdite.

Formatiranje ne garantuje da će svi poverljivi podaci uskladišteni u masovnoj memoriji uređaja biti trajno uništeni. Standardno formatiranje samo označava formatiranu oblast kao raspoloživi prostor i briše adresu za ponovno pronalaženje datoteka. Spasavanje formatiranih, pa čak i zamenjenih podataka moguće je pomoću specijalnih alatki i softvera za spasavanje.

Glasovne komande

Pritisnite i izaberite **Alatke > Alatke > Gl. komande.**

Za upravljenje uređajem možete koristiti napredne glasovne komande. [Vidite "Biranje glasom", str. 133.](#)

Da biste aktivirali napredne glasovne komande za pokretanje aplikacija i profila, morate otvoriti aplikaciju Glasovne komande u folderu **Profili**; uređaj kreira glasovne komande za aplikacije i profile. Da biste koristili funkcionalnu mogućnost naprednih glasovnih komandi, pritisnite i držite desni selekcionni taster i izgovorite glasovnu komandu. Glasovna komanda je naziv aplikacije (odnosno profila) prikazane u listi.

Da biste dodali više aplikacija u listu, u glavnom prikazu aplikacije Glasovne komande izaberite **Opcije > Nova aplikacija.** Da biste dodali drugu glasovnu komandu koja se može koristiti za pokretanje aplikacije, dodite do nje, izaberite **Opcije > Promeni komandu**, pa zatim unesite novu glasovnu komandu u vidu teksta. Izbegavajte dugačke nazive, skraćene nazive i akronime.

Da biste čuli sintetizovanu glasovnu komandu, izaberite **Opcije > Preslušaj.**

Da biste promenili podešavanja glasovne komande, izaberite **Opcije > Podešavanja.** Da biste isključili sintisajzer koji reprodukuje prepoznate glasovne komande na odabranom jeziku, izaberite **Sintisajzer > Isključeno.** Da biste "stečeno umeće" prepoznavanja glasa (modifikacije za

glasovne karakteristike korisnika) vratili u prvobitno stanje, na primer, kada se glavni korisnik uređaja promeni, izaberite **Ukloni mod. za glas**.

Sync

Pritisnite i izaberite **Alatke > Sinhroniz..**

Aplikacija Sync Vam omogućava usaglašavanje sadržaja Vaših beleški, kalendara ili kontakata sa različitim aplikacijama tipa kalendar i adresar na nekom kompatibilnom PC računaru ili na Internetu.

Podešavanja sinhronizacije možete da primite i kao specijalnu tekstualnu poruku.

U glavnom prikazu aplikacije Sync možete videti različite profile sinhronizacije. Profil sinhronizacije sadrži potrebna podešavanja da biste mogli da sinhronizujete podatke u svom uređaju sa podacima eksterne baze podataka na nekom serveru ili u nekom kompatibilnom uređaju.

Da biste sinhronizovali podatke, izaberite **Opcije > Sinhronizuj**. Da biste sinhronizaciju prekinuli pre njenog završetka, izaberite **Obustavi**.

Menadžer uređaja

Pritisnite i izaberite **Alatke > Alatke > Men. uređ..**

Koristite Menadžer uređaja da biste se povezali na neki server i primili konfiguraciona podešavanja za svoj uređaj, da biste kreirali novi profil servera ili da biste videli ili radili sa postojećim profilima servera.

Profile servera i različita konfiguraciona podešavanja možete primati od svog provajdera servisa ili od službe za informatiku svoje firme. Ova konfiguraciona podešavanja mogu da sadrže podešavanja veze, kao i druga podešavanja koja koriste aplikacije u Vašem uređaju.

Dođite do nekog profila servera, izaberite **Opcije** pa zatim neku od narednih opcija:

- **Počni konfiguraciju** — Povežite se na server i primite konfiguraciona podešavanja za svoj uređaj.
- **Novi profil servera** — Kreirajte profil servera.

Da biste obrisali neki profil servera, dođite do njega, pa pritisnite **C**.

Podešavanja

Neka podešavanja su možda već postavljena od strane Vašeg provajdera servisa, pa možda nećete moći da ih menjate.

Opšta podešavanja

U opštim podešavanjima možete urediti opšta podešavanja za svoj uređaj ili ih vratiti na fabrička podešavanja.

Takođe, u satu možete prilagoditi podešavanja za vreme i datum. [Vidite "Sat", str. 113.](#)

Podešavanja personalizacije

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Personalizacija**.

Možete vršiti izmene podešavanja ekrana, režima pripravnosti i opštih funkcija mogućnosti svog uređaja.

Teme vam omogućava da promenite izgled ekrana. [Vidite "Teme", str. 110.](#)

Glas. komande otvara podešavanja aplikaciju Glasovne komande. [Vidite "Glasovne komande", str. 156.](#)

Tonovi vam omogućava da promenite tonske odzive kalendara, sata i trenutno aktivnog profila.

Ekrani

- **Svetlosni senzor** — Skrolujte ulevo ili udesno da biste podesili svetlosni senzor koji prati uslove osvetljenja i podešava osvetljenost ekrana. Svetlosni senzor može da utiče na to da ekran treperi pri slabom osvetljenju.
- **Veličina znakova** — Podesite veličinu teksta i ikonica na ekranu.
- **Ušteda energije posle** — Izaberite vremenski period posle kojeg se aktivira ušteda energije.
- **Dobrodošlica ili logo** — Dobrodošlica ili logotip je kratko pojavljuju svaki put kada uključite uređaj. Izaberite **Primarni** da se koristi podrazumevana slika, **Tekst** da biste napisali tekst dobrodošlice ili **Slika** da biste izabrali neku sliku iz Galerije.
- **Trajanje osvetljenja** — Izaberite vreme posle kojeg se pozadinsko osvetljenje ekrana isključuje.
- **Rotiraj ekran** — Promenite podešavanja za automatsko rotiranje ekrana. U većini aplikacija, ekran se automatski rotira kada se prebacujete između režima protreta i pejzažnog režima, na

osnovu položaja uređaja. Da biste se osigurali da će automatsko rotiranje funkcionisati, držite uređaj u uspravnom položaju. Automatsko rotiranje neće funkcionisati ako u okviru aplikacije promenite podešavanja rotiranja ekrana na ručno. Kada izađete iz aplikacije, automatsko rotiranje se ponovo aktivira.

Pasivni režim

- **Dop. pasivni** — Aktivirajte prečice za aplikacije u pasivnom režimu (režimu pripravnosti).
- **Prečice** — Dodelite neku prečicu selekcionim tasterima u pasivnom režimu.

Ako je isključen režim aktivne pripravnosti, možete dodeliti prečice sa tastature za različite pokrete navigatora.

- **Apl. dop. pas. režima** — Ako je uključen režim aktivne pripravnosti, izaberite prečice aplikacije za koje želite da se pojave u režimu aktivne pripravnosti.
- **Logo operatora** — Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ste prethodno primili i sačuvali logotip operatora komunikacione mreže. Izaberite **Isključeno** ako ne želite da se logotip prikazuje na ekranu.

Jezik

Promena podešavanja za jezik telefona ili za jezik pisma odražava se na sve aplikacije u Vašem uređaju i važi sve do njihove naredne promene.

- **Jezik telefona** — Promenite jezik jezika ekrana u svom uređaju. Ovo utiče i na format datuma i vremena, kao i na separatore korišćene u, naprimer, računanjima. **Automatski** bira jezik automatski na osnovu podataka na SIM kartici. Nakon što promenite jezik za ekranske tekstove, korisnički interfejs, uređaj se restartuje.
- **Jezik pisanja** — Promenite jezik pisanja. Ovo utiče na to koji su karakteri dostupni pri unosu teksta i rečnik za intuitivni način unosa teksta.
- **Intuitivni unos teksta** — Isključite ili uključite intuitivni način unosa teksta za sve editore u svom uređaju. Rečnik intuitivnog unosa teksta nije na raspolaganju za sve jezike.

Podešavanja proširenja

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Proširenje**.

Neki konektori za proširenja daju podatke koja je vrsta proširenja na njih priključena. [Vidite "Prikaži indikatore", str. 22.](#)

Podešavanja koja su na raspolaganju zavise od tipa proširenja. Izaberite neko proširenje, pa zatim nešto od sledećeg:

- **Primarni profil** — Podesite profil koji će se automatski aktivirati kada na uređaj priključite određeno kompatibilno proširenje.

- **Automatski odgovor** — Izaberite da li želite da uređaj automatski odgovara na dolazni poziv posle 5 sekundi. Ako je za tip zvona izabrano **Jedan pisak** ili **Bez zvona**, opcija automatskog odgovaranja na poziv se deaktivira.
- **Svetla** — Izaberite da li svetla ostaju uključena ili se gase posle isteka određenog vremenskog perioda. Ovo podešavanje nije na raspolaganju za sva proširenja.

Podešavanja TV izlaza

Da biste promenili podešavanja TV izlaza, izaberite **TV izlaz**, a zatim nešto od sledećeg:

- **Primarni profil** — Podesite profil koji će se automatski aktivirati kada na uređaj priključite Nokia Video komunikacijski kabl.
- **Veličina TV ekrana** — Izaberite odnos dimenzija za TV: **Normalan** ili **Widescreen** za TV prijemnike sa pejzažnim ekranom.
- **TV sistem** — Izaberite analogni sistem koji je kompatibilan sa Vašim TV prijemnikom.
- **Filter treperenja** — Da biste poboljšali kvalitet prikaza na ekranu svog TV prijemnika, izaberite **Uključen**. Filter treperenja možda neće ukloniti treperenja na svim TV ekranima.

Podešavanja bezbednosti

Telefon i SIM kartica

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Bezbednost > Telefon i SIM kartica**.

- **PIN kod zahtev** — Kada je aktiviran, njegovo unošenje se zahteva pri svakom uključivanju uređaja. Zahtev za deaktiviranje PIN kôda može biti odbijen kod nekih SIM kartica.
- **PIN kod, PIN2 kod i Šifra blokade** — Možete da promenite šifru blokade, PIN i PIN2 kod. Ovi kodovi mogu da sadrže samo cifre od **0** do **9**.

Ako zaboravite PIN šifru ili PIN2 šifru, obratite se svom provajderu servisa. Ako zaboravite šifru blokade, obratite se servisu Nokia Care ili vašem provajderu servisa. [Vidite "Pristupni kodovi", str. 16.](#)

Izbegavajte korišćenje pristupnih kodova koji su slični brojevima službe za pomoć, kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

- **Vreme do aut. zaklj. tas.** — Izaberite da li će se tastatura zaključavati posle određenog vremenskog perioda nekorišćenja uređaja.
- **Vreme do autoblok. tel.** — Da biste sprečili neovlašćeno korišćenje uređaja, možete da definišete vreme do autoblokade, tj. vremenski period posle kojeg se uređaj automatski zaključava. Zaključani uređaj se ne može koristiti sve dok se ne unese ispravna šifra blokade. Da

biste isključili vreme autoblokade, izaberite **Isključeno**.

Savet: Da biste ručno blokirali uređaj, pritisnite taster "napajanje". Otvara se lista komandi. Izaberite **Blokiraj telefon**.

- **Zaklj. tast. ako je tel. zatv.** — Izaberite da li će se tastatura zaključavati kada zatvorite dvosmerni klizni preklopnik.

Savet: Da biste otključali tastere ručno kada je preklopnik zatvoren, pritisnite levi, a zatim desni selekcionni taster.

- **Zaklj. kod prom. SIM kart.** — Možete podesiti svoj uređaj da zahteva šifru blokade kada se ubaci nova, nepoznata SIM kartica. Uređaj pravi listu SIM kartica koje se prepoznaju kao vlasnikove kartice.
- **Zatvorena grupa kor.** — Možete da definišete grupu osoba koje Vi možete zvati i koje mogu zvati Vas (mrežni servis).
- **Potvrda SIM servisa** — Možete da podesite uređaj tako da prikazuje poruku o potvrdi prilikom korišćenja servisa SIM kartice (mrežni servis).

Rad sa sertifikatima

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Bezbednost > Rad sa sertifikatima**.

Digitalni sertifikati nisu garancija zaštite; oni služe samo da potvrde poreklo softvera.

U glavnom prikazu za rad sa sertifikatima možete videti listu sertifikata ovlastilaca koji su memorisani u Vašem uređaju. Skrolujte udesno da biste videli listu ličnih sertifikata, ako postoje.

Digitalne sertifikate treba koristiti kada želite da se povežete na onlajn bankarske ili druge sajtove, ili na udaljeni server radi obavljanja radnji koje podrazumevaju prenos poverljivih podataka. Njih treba koristiti i kada želite da umanjite rizik od virusa i drugog opasnog softvera, kao i da se uverite u autentičnost softvera kada ga preuzimate i instalirate.

Važno: Mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instaliranja softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se prikaže upozorenje "Sertifikat je istekao" ili "Sertifikat još ne važi", mada bi trebalo da je važeći, proverite da li su u uređaju postavljeni tačan datum i tačno vreme.

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate

poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Pregled detalja sertifikata – proverite autentičnost

U autentičnost nekog servera možete biti sigurni samo kada su "potpis" i period važenja serverskog sertifikata provereni.

Na ekranu uređaja će se prikazati obaveštenje ako identitet servera ili mrežnog prolaza nije autentičan ili ako ne posedujete ispravan sigurnosni sertifikat u svom uređaju.

Da biste proverili detalje sertifikata, dođite do nekog sertifikata i izaberite **Opcije > Detalji sertifikata**. Kada otvorite detalje sertifikata, proverava se valjanost sertifikata i može se pojaviti jedno od narednih obaveštenja:

- **Sertifikat nije prihvaćen** — Niste podesili nijednu aplikaciju da koristi (prihvata) dati sertifikat.
- **Sertifikat istekao** — Period važenja datog sertifikata je istekao.
- **Sertifikat još uvek ne važi** — Period važenja datog sertifikata još nije započeo.
- **Sertifikat oštećen** — Sertifikat se ne može koristiti. Obratite se izdavaocu sertifikata.

Promena podešavanja prihvatanja

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate

poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Dodite do željenog profila, pa zatim izaberite **Opcije > Podeš. prihvatanja**. Zavisno od sertifikata, prikazuje se lista aplikacija koje mogu da koriste odabrani sertifikat. Na primer:

- **Symbian instalacija: Da** — Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo novog softvera za Symbian operativni sistem.
- **Internet: Da** — Sertifikat je u stanju da verifikuje servere.
- **Instaliranje aplikac.: Da** — Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo nove Java™ aplikacije.

Izaberite **Opcije > Promeni** da biste promenili vrednost.

Zaštitni modul

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Bezbednost > Zaštitni modul**.

Da biste videli ili izvršili izmene zaštitnog modula (ako je na raspolaganju), dođite do njega, pa pritisnite navigator.

Da biste videli detaljne informacije o zaštitnom modulu, dođite do njega, pa zatim izaberite **Opcije > Detalji zaštite**.

Vratite početna podešavanja

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Fabrička podeš..**

Neke vrednosti možete vratiti na prvobitne vrednosti. Za to Vam je potrebna šifra blokade.

Po resetovanju, uređaju će možda trebati nešto duže da se uključi. Ovo nema uticaja na dokumenta i datoteke.

Podešavanja pozicioniranja

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Opšte > Pozicioniranje.**

Metode pozicioniranja

- **Integrisani GPS** — Koristite integrisani GPS prijemnik na svom uređaju.
- **Poboljšani GPS** — Koristite Assisted GPS (A-GPS).
- **Bluetooth GPS** — Koristite kompatibilni eksterni GPS prijemnik preko Bluetooth veze.
- **Zavisno od mreže** — Koristite informacije sa celularne mreže (mrežni servis)

Server za pozicioniranje

Da biste definisali pristupnu tačku i server za pozicioniranje za A-GPS, izaberite **Server pozicioniranja**. Server za pozicioniranje je možda već podešen od strane Vašeg provajdera servisa i možda nećete moći da menjate podešavanja.

Podešavanja telefona

U podešavanjima telefona možete uređivati podešavanja u vezi sa telefonskim pozivima i mrežom.

Podešavanja poziva

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Poziv.**

- **Slanje svog broja** — Možete izabrati da se broj Vašeg telefona prikazuje (**Da**) ili ne prikazuje (**Ne**) osobi koju pozivate, ili ovo podešavanje može da postavi provajder servisa kada sklapate sporazum o korišćenju (**Određuje mreža**) (mrežni servis).
- **Poziv na čekanju** — Ako ste aktivirali funkciju poziva na čekanju (mrežni servis), mreža će Vas obavestiti o novom dolaznom pozivu u toku već započetog poziva. Uključite ovu opciju (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili proverite da li je aktivirana (**Proveri status**).
- **Inter. poziv na čekanju** — Izaberite **Aktivirano** da biste bili obavešteni o novom dolaznom pozivu u toku već započetog poziva.
- **Upozor. na Int. poziv** — Izaberite **Uključeno** da biste upozoreni u vezi sa dolaznim Internet pozivima. Ako izaberete **Isključeno**, nećete biti upozoreni, ali se pojavljuje obaveštenje o propušteni pozivima.

- **Podraz. tip poziva** — Da biste podesili Internet pozive za podrazumevani tip odlaznih poziva, izaberite **Internet poziv**. Ako nije dostupan servis Internet poziva, umesto njega se započinje regularan govorni poziv.
- **Odbaci poziv SMS-om** — Da biste pozivaocu poslali tekstualnu poruku o razlogu neodgovaranja na poziv, izaberite **Da**.
- **Tekst poruke** — Napišite tekst koji će se slati kao tekstualna poruka kada odbacite poziv.
- **Slika u video pozivu** — Ako se u toku video poziva ne šalje živi video, možete da izaberete da se umesto toga prikazuje neka statična slika.
- **Auto. pon. biranje** — Izaberite **Uključeno** i Vaš uređaj će posle neuspelog biranja pokušavati još najviše 10 puta da uspostavi vezu. Da biste zaustavili automatsko ponovno pozivanje, pritisnite taster "završi".
- **Prikaži trajanje poziva** — Aktivirajte ovu opciju ako želite da se u toku poziva prikazuje njegova dužina.
- **Brzo bir.** — Izaberite **Uključeno** i brojeve telefona dodeljene tasterima s brojevima (od 2 do 9) možete pozivati pritiskom i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera. [Vidite "Brzo biranje telefonskog broja", str. 132.](#)
- **Odgovor svakim tast.** — Izaberite **Uključeno** i možete se javiti na dolazeći poziv kratkim pritiskom na bilo koji taster, osim levog i desnog

selekcionog tastera, tastera "napajanje" i "završi".

- **Aktivna linija** — Ovo podešavanje (mrežni servis) se prikazuje samo ako SIM kartica podržava dva pretplatnička broja, odnosno dve telefonske linije. Izaberite koju telefonsku liniju želite da koristite za upućivanje poziva i slanje tekstualnih poruka. Bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći da preuzimate na obe linije. Ako izaberete **Linija 2**, a niste pretplaćeni na ovaj mrežni servis, nećete moći da upućujete pozive. Kada je izabrana linija 2, u pasivnom režimu (pripravnosti) se prikazuje **2**.

Savet: Za prelazak sa jedne linije na drugu, pritisnite i držite # u pasivnom režimu.

- **Promena linije** — Da biste sprečili mogućnost promene linije (mrežni servis), izaberite **Onemoguć**, ako to podržava Vaša SIM kartica. Za promenu ovog podešavanja Vam je potrebna PIN2 šifra.

Preusmeravanje poziva

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Preus. poziva**.

Preusmeravanje poziva Vam omogućava da preusmerite dolazne pozive na svoju govornu poštu ili na neki drugi broj telefona. Za detaljnije informacije, obratite se svom provajderu servisa.

Izaberite koje vrste poziva želite da preusmerite, kao i vrstu preusmeravanja. Uključite ovu opciju (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili proverite da li je aktivirana (**Proveri status**).

Istovremeno može biti aktivirano više opcija preusmerenja poziva. Kada su svi pozivi preusmereni, u pasivnom režimu (pripravnosti) se prikazuje .

Zabrana poziva

Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Zabrana poziva**.

Zabrana poziva (mrežni servis) omogućava Vam da ograničite upućivanje i primanje poziva Vašim uređajem. Da biste promenili ova podešavanja, neophodna Vam je šifra zabrane poziva koju dobijate od svog provajdera servisa.

Zabrana govornih poziva

Izaberite željenu opciju zabrane poziva, pa je uključite (**Aktiviraj**) ili isključite (**Poništi**), ili proverite da li je opcija aktivirana (**Proveri status**). Zabrana poziva utiče na sve pozive, uključujući i data pozive.

Zabrana Internet poziva

Da biste izabrali da li su dopušteni anonimni pozivi sa Interneta, uključite ili isključite **Zabrana anonimnog poziva**.

Podešavanja mreže

Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Mreža**.

Vaš uređaj može automatski da pređe iz GSM u UMTS mrežu i obrnuto. GSM mreža je u pasivnom režimu (pripravnosti) označena sa . UMTS mreža je označena sa **3G**.

- **Mrežni režim** — Izaberite koju ćete mrežu koristiti. Ako izaberete **Duo režim**, uređaj će automatski birati GSM ili UMTS mrežu zavisno od parametara mreže i sporazuma o romingu između provajdera servisa bežične telefonije. Obratite se provajderu mrežnog servisa da biste saznali detalje i cene rominga. Ova opcija se prikazuje samo ako je podržava provajder bežične telefonije.
- **Izbor operatora** — Izaberite **Automatski** da biste podesili svoj uređaj da traži i izabere neku od raspoloživih mreža ili izaberite **Ručno** da biste ručno birali mrežu iz liste. Ako se veza sa ručno izabranom mrežom prekine, uređaj će upozoriti tonskim alarmom greške i tražiti da ponovo izaberete mrežu. Izabrana mreža mora da ima sporazum o romingu sa Vašom matičnom celularnom mrežom.

Roming sporazum je sporazum između dva ili više provajdera kojim se omogućava korisnicima

jednog provajdera korišćenje usluga ostalih provajdera.

- **Prikaz inf. o ćeliji** — Izaberite **Uključeno** da biste podesili svoj uređaj tako da Vas obaveštava kada se koristi u celularnoj mreži koja se bazira na MCN (mikrocelularna mreža) tehnologiji i da biste aktivirali prijem info poruka.

Podešavanja veze

U podešavanjima veze možete uređivati pristupne tačke i druga podešavanja veze.

Takođe možete uređivati podešavanja za Bluetooth povezivanje u aplikaciji Bluetooth povezivanja.

[Vidite "Podešavanja", str. 38.](#)

Takođe možete uređivati podešavanja za kablovsku prežu za prenos podataka u aplikaciji USB. [Vidite "USB", str. 41.](#)

Data veze i pristupne tačke

Vaš uređaj podržava veze sa paketnim prenosom podataka (mrežni servis), kao što je GPRS u GSM mrežama. Kada uređaj koristite u GSM i UMTS mrežama, u istom trenutku može biti aktivno više veza za prenos podataka i pristupne tačke mogu da dele data vezu. U UMTS mreži, veza za prenos podataka ostaje aktivne u toku govornih poziva.

Takođe, možete da koristite i WLAN veze. U jednom momentu može biti aktivna samo jedna veza u jednoj bežičnoj LAN računarskoj mreži, ali istu Internet pristupnu tačku može da koristi više aplikacija.

Da bi se ostvarila veza za prenos podataka (data veza), neophodna je neka pristupna tačka. Možete da definišete različite pristupne tačke, kao što su naredne:

- MMS pristupna tačka za slanje i prijem multimedijalnih poruka
- Internet pristupna tačka (IAP) za slanje i prijem e-mail poruka i povezivanje na Internet

Proverite kod provajdera servisa koji Vam je tip pristupne tačke potreban za servis kojem želite da pristupite. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka, obratite se svom provajderu servisa.

Pristupne tačke

Kreirajte novu pristupnu tačku

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Pristupne tačke.**

Podešavanja pristupne tačke možete da primite i od provajdera servisa u formi poruke. Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa, pa je moguće da nećete moći da

ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

 označava zaštićenu pristupnu tačku.

 označava pristupnu tačku za paketni prenos podataka.

 označava WLAN pristupnu tačku.

 Savet: Internet pristupnu tačku u bežičnoj LAN mreži možete da kreirate koristeći WLAN čarobnjak.

Da biste kreirali novu pristupnu tačku, izaberite **Opcije > Nova pristupna tačka**.

Da biste izvršili izmene neke pristupne tačke, izaberite **Opcije > Izmeni**. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

- **Ime konekcije** — Unesite neko opisno ime za vezu.
- **Nosilac podataka** — Izaberite tip veze za prenos podataka.

Zavisno od odabranog tipa data veze, na raspolaganju će biti određeni parametri. Popunite sva polja označena kao **Mora biti definis.** ili označena crvenom zvezdicom. Ostala polja mogu ostati prazna, osim ako Vaš provajder servisa ne zahteva suprotno.

Da biste mogli koristiti vezu za prenos podataka, Vaš provajder servisa mora da podržava taj servis i da ga eventualno aktivira za Vašu SIM karticu.

Pristupne tačke za paketni prenos podataka

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Pristupne tačke > Opcije > Izmeni ili Nova pristupna tačka**.

Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

- **Ime pristupne tačke** — Ime pristupne tačke dobijate od svog provajdera servisa.
- **Korisničko ime** — Korisničko ime je potrebno za uspostavljanje veze za prenos podataka i obično ga dobijate od provajdera servisa.
- **Traži lozinku** — Ako svaki put kada se prijavljujete na server morate da unosite lozinku, ili ako ne želite da čuvate lozinku u svom uređaju, izaberite **Da**.
- **Lozinka** — Lozinka je potrebna za uspostavljanje veze za prenos podataka i obično je dobijate od provajdera servisa.
- **Autentikacija** — Izaberite **Bezbedna** da biste uvek slali svoju lozinku šifrovano ili **Normalna** da biste svoju lozinku slali šifrovano kada je to moguće.
- **Početna strana** — Zavisno od toga koju pristupnu tačku podešavate, upišite ili Web adresu ili adresu centra za razmenu multimedijalnih poruka.

Izaberite **Opcije > Napredna podešav.** da biste promenili sledeća podešavanja:

- **Tip mreže** — Izaberite koji će Internet protokol prenositi podatke sa Vašeg uređaja i na njega. Ostala podešavanja zavise od tipa izabrane mreže.
- **IP adresa telefona** (samo za IPV4) — Unesite IP adresu svog uređaja.
- **DNS adresa** — Unesite IP adrese primarnog i sekundarnog DNS servera, ako to zatraži Vaš provajder servisa. Za ispravne adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.
- **Adresa proksi ser.** — Unesite adresu proksi servera.
- **Br. porta proksi ser.** — Unesite broj porta proksi servera.

WLAN Internet pristupne tačke

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Pristupne tačke > Opcije > Izmeni ili Nova pristupna tačka.**

Pridržavajte se instrukcija provajdera servisa WLAN mreže.

- **Ime WLAN mreže** — Izaberite **Unesi ručno** ili **Traži imena mreže**. Ako izaberete neku postojeću mrežu, **Režim WLAN mreže** i **Režim zaštite WLAN-a** se definišu na osnovu podešavanja uređaja (hardverske) pristupne tačke.
- **Status mreže** — Definišite da li se prikazuje ime mreže.

- **Režim WLAN mreže** — Izaberite **Adhok** da biste kreirali adhok mrežu u kojoj uređaji direktno šalju i primaju podatke; WLAN pristupna tačka nije potrebna. U adhok mrežama, svi uređaji moraju da koriste isto **Ime WLAN mreže**.
- **Režim zaštite WLAN-a** — Izaberite koji tip enkripcije se koristi: **WEP, 802.1x** (ne za sve adhok mreže) ili **WPA/WPA2**. Ako izaberete opciju **Otvorena mreža**, neće se koristiti nikakva kriptna zaštita. WEP, 802.1x, i WPA funkcije se mogu koristiti jedino ako ih mreža podržava.

Da biste uneli podešavanja za izabrani režim zaštite, izaberite **Podeš. WLAN zaštite**.

Podešavanja zaštite za WEP

- **Aktivni WEP ključ** — Izaberite broj WEP (wired equivalent privacy, privatnost ekvivalentna onoj u ožičenim mrežama) ključa. Možete da kreirate do četiri WEP ključa. Ista podešavanja moraju biti postavljena i u WLAN pristupnoj tački.
- **Tip autentikacije** — Izaberite **Otvorena** ili **Deljena** za tip autentikacije (potvrđivanja autentičnosti) Vašeg uređaja i WLAN pristupne tačke.
- **Podešav. WEP ključa** — Unesite **WEP enkripcija** (dužina knjuča), **Format WEP ključa** (**ASCII** ili **Heksadecimalni**) i **WEP ključ** (podatke WEP ključa u izabranom formatu).

Podešavanja zaštite za 802.1x i WPA/WPA2

- **WPA/WPA2** — Izaberite način autentikacije: **EAP** da biste koristili EAP (extensible authentication protocol – proširivi autentikacioni protokol) dopunski modul ili **PSK ključ** da biste koristili lozinku. Dovršite odgovarajuća podešavanja:
- **Podešavanja EAP mo.** — Unesite podešavanja po instrukcijama svog provajdera servisa.
- **PSK ključ** — Unesite lozinku. Ista lozinka mora biti postavljena i u WLAN pristupnoj tački.
- **Režim samo WPA2** — Samo uređaji sa omogućenim WPA2 mogu uspostaviti vezu u ovom režimu.

Napredna WLAN podešavanja

Izaberite **Opcije > Napredna podešavanja**, pa zatim nešto od sledećeg:

- **IPv4 podešavanja** — Unesite IP adresu svoga uređaja, IP adresu pod mrežne maske, podrazumevani mrežni prolaz i IP adrese primarnog i sekundarnog DNS servera. Za ispravne adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.
- **IPv6 podešavanja** — Definišite tip DNS adresa.
- **Ad hok kanal** (samo za **Adhok**) — Da biste broj kanala (1 do 11) uneli ručno, izaberite **Definiše korisnik**.

- **Adresa proksi ser.** — Unesite adresu proksi servera.
- **Br. porta proksi ser.** — Unesite broj porta za proksi server.

Podešavanja paketnog prenosa podataka

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Paketni podaci**.

Podešavanja paketnog prenosa podataka važe za sve pristupne tačke koje koriste paketni prenos podataka.

- **Veza za paketni pr.** — Ako izaberete **Čim ima signal** i nalazite se u mreži koja podržava paketni prenos podataka, uređaj se prijavljuje na mrežu za paketni prenos podataka. Započinjanje samog korišćenja veze za paketni prenos podataka (recimo, za slanje i prijem e-mail poruka). Ako nema pokrivanja komunikacionom mrežom za paketni prenos podataka, uređaj će povremeno pokušavati da uspostavi vezu za paketni prenos podataka. Ako izaberete **Po potrebi**, uređaj će koristiti paketni prenos podataka samo kada startujete neku aplikaciju ili proceduru koja to koristi.
- **Pristupna tačka** — Ime pristupne tačke je potrebno kada želite da svoj uređaj koristite sa

kompatibilnim računarom kao modem za paketni prenos podataka.

- **Prist. paketu vel. brzine** — Omogućite ili onemogućite HSDPA (mrežni servis) u UMTS mrežama.

Podešavanja bežičnih LAN mreža

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Bežični LAN**.

- **Prikaži dostupn. WLAN** — Izaberite da li će se u režimu pripravnosti prikazivati kada je na raspolaganju neka bežična LAN mreža.
- **Traži mreže** — Ako je za **Prikaži dostupn. WLAN** postavljeno **Da**, izaberite koliko često će uređaj tražiti (skenirati) raspoložive bežične LAN mreže i shodno tome ažurirati indikator.

Da biste videli napredna podešavanja, izaberite **Opcije > Napredna podešavanja**. Ne preporučuje se vršenje izmena naprednih podešavanja bežične LAN mreže.

SIP podešavanja

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > SIP podešavanja**.

SIP (Session Initiation Protocol) podešavanja su neophodna za neke mrežne servise koji koriste SIP protokol, kao što je deljenje videa. Ova podešavanja možete da primite i od svog provajdera servisa u

formi specijalne tekstualne poruke. Skupove ovih podešavanja, profile, možete da vidite, brišete i kreirate u SIP podešavanjima.

Podešavanja Internet poziva

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Internet tel.**

Da biste kreirali novi profil za internet pozive, izaberite **Opcije > Novi profil**.

Da biste uredili postojeći profil, izaberite **Opcije > Izmeni**.

Konfiguracije

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Konfiguracije**.

Podešavanja pouzdanog servera možete da primite i od svog provajdera servisa u formi konfiguracione poruke. Ova podešavanja možete da vidite, menjate i brišete u konfiguracijama.

Kontrola imena pristupne tačke

Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > APN kontrola**.

Koristeći servis kontrole imena pristupne tačke možete kontrolisati (ograničavati) veze sa paketnim prenosom podataka i dopuštati da Vaš

uređaj koristi samo određene pristupne tačke za paketni prenos podataka.

Ovo podešavanje je na raspolaganju jedino ako Vaša SIM kartica podržava servis kontrole pristupne tačke.

Da biste servis kontrole pristupne tačke uključili ili isključili, ili da biste izmenili dopuštene pristupne tačke, izaberite **Opcije**, pa zatim i odgovarajuću opciju. Za promenu ovih opcija Vam je potrebna PIN2 šifra. Obratite se svom provajderu servisa za ovu šifru.

Podešavanja aplikacija

Da biste izvršili izmene nekih aplikacija u svom uređaju, pritisnite i izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Aplikacije**.

Da biste uredilipodešavanja, takođe možete izabrati **Opcije** > **Podešav.** u svakoj aplikaciji.

Rešavanje problema

Da biste pregledali najčešća pitanja o svom uređaju, posetite strane podrške za proizvod na adresi www.nseries.com/support.

P: Koja je moja lozinka za zaključavanje i PIN ili PUK kod?

O: Podrazumevana šifra blokade je **12345**. Ako zaboravite šifru blokade, obratite se servisu Nokia Care ili vašem provajderu servisa. Ako zaboravite ili izgubite PIN ili PUK kod, ili ih uopšte niste dobili, obratite se svom provajderu komunikacione mreže. Za informacije o lozinkama obratite se provajderima čije pristupne tačke koristite, na primer, komercijalnom Internet provajderu (ISP) ili provajderu mrežnog servisa.

P: Kako da zatvorim aplikaciju koja ne reaguje?

O: Pritisnite i držite . Da biste zatvorili aplikaciju, dođite do nje i pritisnite **C**. Pritiskom na **C** ne isključuje se Muzički centar. Da biste zatvorili Muzički centar, izaberite na listi njega i **Opcije > Izadi**.

P: Zašto su slike "zamrljane"?

O: Proverite da li su zaštitni prozori objektivna kamere čisti.

P: Zašto se na ekranu pojavljuju izbledele ili svetle tačke, ili neke nedostaju kod svakog uključivanja uređaja?

O: Ovo je karakteristično za ovu vrstu ekrana. Na nekim ekranima mogu postojati tačkice koje su stalno pobuđene ili stalno nepobuđene. To je normalna pojava, a ne znak neispravnosti.

P: Zašto moj uređaj ne može da uspostavi GPS vezu?

O: Iz ovog uputstva za korisnike saznajte dodatne informacije o GPS-u, GPS prijemniku, satelitskim signalima i lokacijama. [Vidite "Pozicioniranje \(GPS\)", str. 98.](#)

P: Zašto ne mogu da pronađem uređaj svog prijatelja kad koristim Bluetooth vezu?

O: Uverite se da su oba uređaja kompatibilna, da je u njima aktivirano Bluetooth povezivanje i da se ne nalaze u "skrivenom" režimu. Takođe se uverite da rastojanje između uređaja ne prelazi 10 metara (33

stope) i da između njih nema zidova ili drugih prepreka.

P: Zašto ne mogu da prekinem Bluetooth vezu?

O: Ako je drugi uređaj povezan sa Vašim uređajem, vezu možete da prekinete koristeći drugi aparat ili tako što ćete deaktivirati Bluetooth vezu. Pritisnite

i izaberite **Alatke > Bluetooth > Bluetooth > Isključeno**.

P: Zašto drugi uređaj ne može da vidi datoteke uskladištene u mom uređaju u kućnoj mreži?

O: Uverite se da ste konfigurisali podešavanja kućne mreže, da je u Vašem uređaju uključeno deljenje sadržaja, kao i da je drugi uređaj UPnP kompatibilan.

P: Šta mogu da učinim ako moja veza sa kućnom mrežom prestane da funkcioniše?

O: Isključite WLAN vezu na svom kompatibilnom PC računaru i u svom uređaju, pa je ponovo uključite. Ako ovo ne pomogne, restartujte svoj kompatibilni PC računar i svoj uređaj. Ako veza još uvek ne funkcioniše, rekonfigurirajte podešavanja bežične LAN mreže i u kompatibilnom PC računaru i u svom uređaju. [Vidite "Bežična LAN mreža", str. 34.](#) [Vidite "Podešavanja veze", str. 166.](#)

P: Zašto na svom uređaju ne mogu da vidim svoj kompatibilni PC računar u kućnoj mreži.

O: Ako na svom kompatibilnom PC računaru koristite neku fajervol aplikaciju, proverite da li ona dozvoljava da server kućnih medija koristi spoljnu vezu (možete da dodate server kućnih medija u listu izuzetaka u svojoj fajervol aplikaciji). Proverite u podešavanjima fajervol aplikacije da je dopušten saobraćaj na sledećim portovima: 1900, 49152, 49153 i 49154. Neki uređaji WLAN pristupne tačke imaju ugrađen fajervol. U tim slučajevima, uverite se da fajervol u hardverskoj pristupnoj tački ne blokira saobraćaj na sledećim portovima: 1900, 49152, 49153 i 49154. Uverite se da su WLAN podešavanja identična u Vašem uređaju i na kompatibilnom PC računaru.

P: Zašto ne mogu da vidim pristupnu tačku bežične LAN (WLAN) mreže, mada sam siguran da se nalazim unutar zone pokrivanja mrežom?

O: Moguće je da pristupna tačka WLAN mreže koristi skriveni identifikator skupa servisa (SSID). Mrežama koje koriste SSID (skriveni identifikator skupa servisa) možete da pristupate jedino ako znate ispravan SSID i ako ste kreirali WLAN Internet pristupnu tačku za tu mrežu u svom Nokia uređaju.

P: Kako da isključim bežični LAN (WLAN) u svom Nokia uređaju?

O: WLAN u Vašem Nokia uređaju isključuje se kada ne pokušavate da se povežete ili kada niste povezani na neku drugu pristupnu tačku ili kada ne skenirate raspoložive mreže. Da biste smanjili utrošak energije, možete postaviti svoj Nokia uređaj da u pozadini ne skenira, ili da ređe skenira, mreže koje su na raspolaganju. WLAN se isključuje između tih skeniranja u pozadini.

Da biste promenili podešavanja skeniranja u pozadini:

1. Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Bežični LAN**.
2. Da biste povećali interval skeniranja u pozadini, podesite vreme u **Traži mreže**. Da biste prekinuli skeniranje u pozadini, izaberite **Prikaži dostupn. WLAN > Nikada**.
3. Da biste sačuvali promene, pritisnite **Nazad**.
Kada je za **Traži mreže** postavljeno **Nikada**, ikonica dostupnosti WLAN mreže se ne prikazuje u pasivnom režimu, režimu pripravnosti. Međutim, još uvek možete da ručno skenirate, tražite, WLAN mreže koje su na raspolaganju, kao i da se povezujete na njih kao obično.

P: Kako mogu da sačuvam podatke pre nego što ih obrišem?

O: Da biste sačuvali podatke, upotrebite Nokia Nseries PC Suite da biste napravili rezervnu kopiju svih podataka na kompatibilnom računaru; pošaljite slike na svoju e-adresu, a zatim ih sačuvajte na svom računaru; ili pošaljite datoteke u kompatibilni uređaj koristeći Bluetooth vezu.

P: Zašto ne mogu da izaberem kontakt za moju poruku?

O: Na kontakt kartici ne postoji broj telefona, adresa, niti email adresa. Pritisnite , izaberite **Kontakti** i izmenite kontakt karticu.

P: Kako mogu da prekinem vezu za prenos podataka kada uređaj stalno iznova započinje vezu za prenos podataka?

O: Uređaj će možda pokušati da preuzme multimedijalnu poruku iz centra za razmenu multimedijalnih poruka. Da biste sprečili da uređaj uspostavi vezu za prenos podataka, pritisnite i izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > MMS poruka > Preuzimanje MMS po. i Ručno** da bi centar za razmenu multimedijalnih poruka sačuvao poruke koje će biti kasnije preuzete, ili **Isključeno** da biste zanemarili sve dolazne multimedijalne poruke. Ako izaberete **Ručno**, primićete obaveštenje kad se pojavi nova multimedijalna poruka koju možete da preuzmete

u centru za razmenu multimedijalnih poruka. Ako izaberete **Isključeno**, uređaj ne uspostavlja mrežne veze vezane za razmenu multimedijalnih poruka.

Da biste podesili uređaj tako da koristi vezu za paketni prenos podataka samo ako pokrenete aplikaciju ili radnju za koju je ona potrebna, pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Paketni podaci > Veza za paketni pr. > Po potrebi**. Ukoliko ovo ne pomogne, isključite uređaj, a zatim je ponovo uključite.

P: Zašto imam problema pri povezivanju uređaja sa PC računarom?

O: Uverite se da imate najnoviju verziju paketa Nokia Nseries PC Suite, kao i da je ona instalirana i pokrenuta na Vašem kompatibilnom PC računaru. Za dodatne informacije o načinu korišćenja paketa Nokia Nseries PC Suite, pogledajte funkciju pomoći za Nokia PC Suite ili posetite strane Nokia podrške.

P: Da li mogu svoj uređaj da koristim sa kompatibilnim PC računarom kao faks modem?

O: Svoj uređaj ne možete da koristite kao faks modem. Međutim, koristeći opciju preusmeravanja poziva (mrežni servis), dolazne faks pozive možete da preusmerite na neki drugi telefonski broj.

Informacije o bateriji

Punjenje i pražnjenje

Vaš uređaj se napaja energijom iz dopunjive baterije. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada aktivno vreme i vreme u pasivnom režimu postane značajno kraće od normalnog, zamenite bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih samo punjačima koje je Nokia odobrila za ovaj model uređaja.

Kada se nova, zamenjena, baterija koristi prvi put, ili kada baterija nije bila korišćena duže vreme, eventualno će biti potrebno priključiti punjač, isključiti ga, pa ga ponovo uključiti da bi punjenje baterije počelo.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz uređaja. Ne ostavljajte potpuno napunjenu bateriju povezanu na punjač, pošto prekomerno punjenje može da skрати životni vek baterije. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Ako je baterija potpuno prazna, može proći i nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može obaviti bilo kakav telefonski poziv.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, kao što je novčić, spajalica ili pero, napravi direktni kontakt pozitivnog (+) i negativnog (-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se ošteti baterija ili predmet kojim je ostvaren kontakt.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušajte da bateriju uvek držite na temperaturi od 15°C do 25°C (59°F do 77°F). Uređaj sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru pošto mogu eksplodirati. Baterije mogu da eksplodiraju i ako su oštećene. Baterije odlažite u skladu sa lokalnim propisima.

Molimo da ih po mogućstvu reciklirate. Ne odlažite ih kao kućni otpad.

Ne rasklapajte i ne secite baterije. U slučaju da dođe do curenja baterije, ne dopustite da tečnost dođe u kontakt sa kožom ili sa očima. U slučaju takvog curenja, odmah vodom isperite oči ili kožu, ili zatražite medicinsku pomoć.

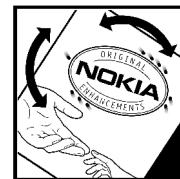
Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija

Radi sopstvene bezbednosti uvek koristite originalne Nokia baterije. Da biste proverili da li ste dobili originalnu Nokia bateriju, kupite je od ovlašćenog Nokia distributera i ispitajte hologramsku etiketu prateći sledeće korake:

Uspešno izvršavanje ovih koraka ne predstavlja potpunu garanciju za autentičnost baterije. Ukoliko imate razloga da verujete da Vaša baterija nije autentična, originalna Nokia baterija, uzdržite se od njenog korišćenja i odnesite je najbližem ovlašćenom Nokia servisu ili distributeru radi pomoći. Vaš ovlašćeni Nokia servis ili distributer će ispitati autentičnost baterije. Ako se autentičnost ne može potvrditi, vratite bateriju prodavcu.

Utvrdite autentičnost holograma

1. Kada gledate hologram na etiketi, iz jednog ugla treba da vidite Nokia simbol dve ruke koje se spajaju, a iz drugog ugla, logotip "Nokia Original Enhancements".
2. Kada iskosite hologram po levoj, desnoj, donjoj i gornjoj strani, treba da vidite 1, 2, 3 odnosno 4 tačke na svakoj od tih strana.

Šta ako baterija nije autentična?

Ako ne možete da potvrdite da je Vaša Nokia baterija sa hologramom na nalepnici autentična Nokia baterija, molimo da je ne koristite. Odnosite je u najbliži ovlašćeni Nokia servis ili ovlašćenom Nokia distributeru radi pomoći. Korišćenje baterije koju nije odobrio proizvođač može da bude opasno i da dovede do lošeg rada i oštećenja uređaja i njegovih proširenja. To može i da učini nevažećim sva odobrenja i garancije koje se odnose na taj uređaj.

Da saznate više o originalnim Nokia baterijama, posetite www.nokia.com/battery.

Čuvanje i održavanje

Vaš uređaj je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i njime treba postupati pažljivo. Naredne sugestije će Vam pomoću da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Uređaj održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se uređaj pokvasi, izvadite bateriju i ostavite uređaj da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Ne upotrebljavajte uređaj, niti ga držite na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Ne držite uređaj na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Ne držite uređaj na mestima sa niskom temperaturom. Kada se uređaj zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da ošteti ploče sa elektronskim kolima.

- Ne pokušavajte da otvarate uređaj osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Uređaj nemojte da ispuštate, protresate ili udarate. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Za čišćenje uređaja ne upotrebljavajte jake hemikalije, rastvarače za čišćenje, ili jake deterdžente.
- Ne bojte uređaj. Boja može da blokira pokretne delove uređaja i da ometa pravilan rad.
- Za čišćenje sočiva, kao što su sočiva kamere, senzora rastojanja i senzora osvetljenja, koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete uređaj i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.
- Punjače koristite u zatvorenom prostoru.
- Uvek pravite rezervne kopije podataka koje želite da zadržite, kao što su kontakti i napomene kalendara.

- Da biste uređaj povremeno resetovali radi optimalnog funkcionisanja, isključite ga i izvadite bateriju.

Ove sugestije se u istoj meri odnose na ovaj uređaj, bateriju, punjač kao i na sva proširenja. Ako neki uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

Odlaganje

— Znak za recikliranje na proizvodu, literaturi ili pakovanju vas podseća da u Evropskoj uniji svi električni i elektronski proizvodi, baterije i punjači moraju biti odloženi na odgovarajuću lokaciju na kraju njihovog radnog veka. Ne odlažite ove proizvode kao neklasifikovani urbani otpad.

Vratite proizvode na lokaciju za odlaganje da biste sprečili moguće zagađenje okoline ili opasnost po zdravlje ljudi nekontrolisanim odstranjivanjem otpada, kao i da biste promovisali održivo recikliranje materijalnih resursa. Informacije o odlaganju možete dobiti od prodavca, lokalnih vlasti nadležnih za odlaganje otpada, nacionalnih organizacija koje apeluju na odgovornost proizvođača ili od lokalnog Nokia predstavništva. Za detaljnije informacije pogledajte Ekološku izjavu (Eco-Declaration) za proizvod ili informacije koje se odnose na određenu državu na lokaciji www.nokia.com.

Dodatne informacije o bezbednosti

Deca

Vaš uređaj i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

Radno okruženje

Ovaj uređaj zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi u normalnom položaju uz uho ili kada je odvojen od tela najmanje 1,5 cm. Kada se za nošenje na telu koristi futrola, kopča za pojas ili držač, oni ne bi trebalo da sadrže metalne delove i trebalo bi da uređaj održavaju od tela na gore datom rastojanju.

Za slanje datoteka ili poruka, ovom uređaju je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja poštuju sve dok se prenos ne dovrši.

Delovi ovog uređaja imaju magnetna svojstva. Ovaj uređaj privlači materijale koji sadrže metal. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu ovog uređaja pošto

se tako mogu izbrisati podaci koji se nalaze na njima.

Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnih uređaja, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj uređaj u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Usađeni medicinski uređaji

Proizvođači usađenih medicinskih uređaja preporučuju minimalno rastojanje od 15,3 cm (6 inči) između bežičnog uređaja i usađenog medicinskog uređaja, kao što je pejsmejker ili usađeni srčani defibrilator, kako bi se izbegle

moгуće smetnje kod rada medicinskog uređaja. Lica sa takvim uređajima treba da:

- Bežični uređaj uvek da drže na rastojanju većem od 15,3 cm (6 inči) od medicinskog uređaja kada je bežični uređaj uključen.
- Ne nose bežični uređaj u džepu na grudima.
- Bežični uređaj drže na uhu na suprotnoj strani od medicinskog uređaja kako bi se mogućnost stvaranja smetnji svela na minimum.
- Ukoliko imate bilo kakav razlog da posumnjate da dolazi do smetnji, odmah isključite bežični uređaj.
- Pročitajte i pridržavajte se svih uputstava proizvođača usađenog medicinskog uređaja.

Ukoliko imate bilo kakva pitanja u vezi korišćenja Vašeg bežičnog uređaja sa usađenim medicinskim uređajem, savetujte se sa Vašim lekarom.

Slušni aparati

Neki digitalni bežični uređaji mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalirane ili neadekvatno zaštićene

elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazdušnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj uređaj ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instaliranje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj uređaj. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog uređaja u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj uređaj, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazdušnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazdušnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je bežična oprema za automobil nepropisno instalirana a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba ovog uređaja u avionu je zabranjena u toku leta. Isključite svoj uređaj pre ulaska u avion.

Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj uređaj kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj uređaj na mestima gde se doliva gorivo; u blizini pumpi i u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One uključuju donje palube na čamcima, objekte za prenos ili skladištenje hemijskih materija i oblasti u kojima vazduh sadrži hemijske čestice ili čestice kao što su zrnca, prašina ili metalni prah. Trebalo bi da proverite kod proizvođača vozila koja koriste tečni benzinski gas

(kao što su propan ili butan) da li ovaj uređaj može bezbedno da se koristi u njihovoj neposrednoj blizini.

Hitni pozivi

Važno: Bežični telefoni, uključujući i ovaj uređaj, za svoj rad koriste radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga se ne može garantovati uspostavljanje veze u svim uslovima. Ne bi trebalo da se nikada oslanjate isključivo na bežični uređaj za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Da uputite hitni poziv:

1. Uključite uređaj ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.
U nekim komunikacionim mrežama je potrebno da je važeća SIM kartica pravilno postavljena u uređaj.
2. Pritisnite taster "završi" potreban broj puta da obrišete sadržaj ekrana i da aktivirate uređaj za telefoniranje.
3. Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju. Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
4. Pritisnite taster "pozovi".

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite da biste mogli da uputite hitni poziv. Ako je u uređaju aktiviran profil (način rada) "oflajn" ili "let", morate ga prvo promeniti čime aktivirate telefonsku funkciju da biste mogli da uputite hitni poziv. Pogledajte ovo uputstvo ili se obratite svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Kada upućujete hitni poziv, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični uređaj može da bude jedino sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

Informacije o sertifikaciji (SAR)

Ovaj mobilni uređaj ispunjava smernice za izloženost radio talasima.

Vaš mobilni uređaj je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti radiofrekventnim talasima koje preporučuju međunarodne smernice. Ove smernice je razvila međunarodna naučna organizacija ICNIRP, i one sadrže sigurnosne rezerve namenjene da osiguraju zaštitu svih osoba, bez obzira na njihovu starosnu dob i zdravstveno stanje.

Smernice za izloženost za mobilne uređaje koriste jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim ICNIRP smernicama iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) raspoređeno na 10 grama telesnog tkiva. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa uređajem koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Stvarna SAR vrednost uređaja u radu može da bude znatno ispod ove maksimalne vrednosti pošto je uređaj projektovan tako da koristi samo onoliko snage koliko je potrebno da dospe do mreže. Ta vrednost se menja i ona zavisi od brojnih faktora, kao što je koliko ste udaljeni od mrežne bazne stanice. Najveća vrednost za SAR na osnovu ICNIRP smernica za korišćenje ovog uređaja uz uvo iznosi 0,60 W/kg.

Korišćenje pribora i proširenja uređaja može da rezultira različitim SAR vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem i ispitivanjem, kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Dodatne informacije o SAR-u su možda date u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Indeks

A

- aktivna traka sa alatkama**
 - u galeriji 87
 - u kameri 74
- alarm, napomena kalendara 114**
- alatke za navigaciju 98**
- albumi, mediji 87**
- aplikacija za pomoć 15**
- aplikacije 151**
- aplikacije softvera 151**
- aplikacije za dokumenta 147**
- aplikacije za glas 156**
- audio poruke 119**
- audio rikorder 72**
- automatsko ažuriranje vremena/datuma 113**
- ažurne verzije softvera 16**

B

- barkodovi 149**
- baterija**
 - podešavanja uštede energije 158
 - ušteda energije 17

- beleške 148**
- bezbednost**
 - sertifikati 161
 - Web pretraživač 32
 - WEP 168
 - WPA 168
- bezbednost SIM kartice 160**
- bežična LAN (WLAN) mreža 34**
- bežična tastatura 42**
- birani brojevi 141**
- blokada tastature 23, 160**
- Bluetooth povezivanje**
 - adresa uređaja 39
 - bezbednost 38
 - bežična tastatura 42
 - podešavanja 38
 - primanje podataka 40
 - slanje podataka 38
 - uključivanje/isključivanje 38
 - uparivanje uređaja 39
 - vidljivost uređaja 38
- brojevi**
 - unos teksta za 118
- brzo biranje 132**

Č

- čarobnjak podešavanja 20**

D

- data veze**
 - infracrvena veza 41
 - kabl 41
 - menadžer uređaja 157
 - modem 43
 - Povezivanje sa PC računarom 42
 - sinhronizacija 157
- datum i vreme 113**
- dijagrami, tabelarni dokumenti 147**
- dnevници 29, 67**
- dobro došli 20**
- dopunjeni pasivni režim (aktivna pripravnost) 112, 159**
- DRM (upravljanje autorskim pravima nad digitalnim delima) 71**
- E**
- e-mail poruke 122**

Excel, Microsoft 147

F

fabrička podešavanja,
vraćanje 163
Flash Player 67
FM radio 60
folder sa poslatim
porukama 116
fotografije

Vidite *kamera*

funkcija ponavljanja
biranja 164

G

galerija 85
glasovne komande 133, 156
glavni meni 112
Global Positioning System –
Sistem globalnog
pozicioniranja (GPS) 98
godišnjice 114
govorni pozivi

Vidite *pozivi*

H

HSDPA (high-speed downlink
packet access, paketni pristup
preko veze velike brzine) 25

I

IAP tačke (Internet Access
Points, Internet pristupne
tačke) 36
IC (infracrveno)
povezivanje 41
igre 48
imenik

Vidite *kontakti*

indikatori i ikone 22
informacije o lokaciji 98
informacije o
pozicioniranju 98
instaliranje aplikacija 152
Internet pozivi 138, 140
podešavanja 170
povezivanje 139
profili 139, 170
upućivanje 140
Internet veza 27

Vidite i *pretraživač*

interpunkcija, unos
teksta 118
isključivanje zvuka 131
izvodi, vesti 29

J

Java skriptovi/aplikacije 151

K

kalendar 114
kalkulator 151
kamera
blic 77
boja 83
kvalitet slike 82
kvalitet videa 84
osvetljenje 83
podešavanja 82
režim slika 75
režim uzastopnih
snimaka 78
samookidač 78
scene 77
video režim 80
keš memorija 31
klipbord, kopiranje na 118
ključevi za aktiviranje
(sadržaja) 71
kodni raspored 118
konferencijski pozivi 132
konfiguracije
Vidite *podešavanja*
kontakti
brisanje 144
glasovne komande 144
grupe 145
kopiranje 144
memorisanje 143

primarne informacije 144
 sinhronizacija 157
 slanje 144
 sluke u 143
 tonovi zvona 144
 uređivanje 143

kontakt informacije 15
kontrola jačine zvuka 23
konvertor
 valuta 148

kopiranje teksta na
klipbord 118
korišćenje faksa 43
kućna mreža 93

L

lični sertifikati 161
logotip operatora 159

M

Mape 100
markeri 31
medija za strimovanje 66
mediji
 audio rikorder 72
 Flash Player 67
 muzički centar 54
 radio 60
 RealPlayer 66
 strimovanje 66

memorija

brisanje 18
 Web keš 31
menadžer aplikacija 151
menadžer uređaja 157
menadžer veza 36
meni sa opcijama za
pozive 130
Mini mapa 29
MMS (multimedia message
service - servis
multimedijalnih
poruka) 119, 121
moji brojevi 143
mrežni dnevnici 29, 67
multimedijalne poruke 119,
 121
multimedija meni 25
muzički centar 54

N

N-Gage 48
N-Gage aplikacija
 podešavanja 53
N-Gage prikazi 48
Nokia kontakt
informacije 15
Nokia Lifeblog 67

O

obrasci, poruka 119
odbijanje poziva 131
odgovaranje na pozive 131
oflajn režim 24
opcija završavanja svih
poziva 133
opšte informacije 15
opšti prikaz strane 29
orijentiri 107
osvetljenost, ekran 158
otključavanje tastature 23,
 160

P

pasivni režim
(pripravnost) 112, 159
PDF reader 148
personalizacija 110, 158
pesme 54
PictBridge 92
PIN2 kod 16
PIN kod 16
podešavanja
 aplikacije 171
 Bluetooth povezivanje 38
 deljenje videa 136
 ekran 158
 Internet poziv 170
 jezik 159

kamera 82
konfiguracije 170
kontrola imena pristupne
tačke 170
kućna mreža 95
mreža 165
paketni prenos
podataka 169
pasivni režim 159
personalizacija 158
pozicioniranje 163
pozivi 163
prečice 159
preusmeravanje poziva 164
pristupne tačke 166
pristupne tačke za paketni
prenos podataka 167
proširenja 159
RealPlayer 67
sertifikati 161
SIP 170
TV izlaz 160
Video centar 46
Web pretraživač 32
WLAN 169, 170
WLAN Internet pristupne
tačke 168
zabrana poziva 165
**podešavanja bežičnih LAN
mreža 170**

podešavanja ekrana 158
podešavanja fonta 158
podešavanja jezika 159
podešavanja mreže 165
**podešavanja nedelje,
kalendar 114**
**podešavanja
osvetljavanja 158**
**podešavanja
pozicioniranja 163**
**podešavanja
prihvatanja 162**
podešavanja proksija 168
podešavanja proširenja 159
**podešavanja vremenskih
zona 113**
podrška 15
**Podrška za J2ME Java
aplikaciju 151**
podsetnik 114, 148
poruke
 e-mail 122
 folderi za 116
 glas 131
 ikonica za dolaznu
stavku 120
 multimedija 121
 podešavanja 124
poruke info servisa 117

poštansko sanduče
 e-mail 122
 glas 131
 video 131
potpis, digitalni 162
**povezivanja sa
računarom 42**
 Vidite i *data veze*
povezivanje kablom 41
Povezivanje USB kablom 41
PowerPoint, Microsoft 147
pozdravna poruka 158
pozivi 130
 dnevnik za 142
 Internet pozivi 140
 konferencija 132
 odbijanje 131
 odgovaranje 131
 opcije u toku 130
 podešavanja 163
 snimanje 72
 trajanje 141
poziv na čekanju 133
pravljenje video snimaka 80
prečice 159
**prenos glasa preko IP
protokola 140**
**prenos glasa preko IP
protokola (VoIP) 138**
prenošenje muzike 57

prenošenje podataka 20
pretraživač

- bezbednost 32
- keš memorija 31
- markeri 31
- podešavanja 32
- pretraživanje strana 27, 29
- preuzimanje 30
- vidžeti 30

preuzimanje 30**prezentacije,****multimedija 91, 121, 147****pribor**Vidite *proširenja***prikaz menija u formi****liste 112****prikaz menija u formi****mreže 112****prilozi 121, 123****primljeno, poruke 120****pristupne tačke 36, 166****pristupni kodovi 16****profili**

- oflajn ograničenja 24
- profil za Internet
- pozive 139, 170

projekcija slajdova 88**PUK kodovi 16****Q****Quickmanager 148****Quickpoint 147****Quicksheet 147****Quickword 147****R****radio 60****RealPlayer 66****rešavanje problema 172****režim eksterni SIM 40****režim intuitivnog unosa****teksta 117****režimi snimanja, kamera 77****režim TV izlaza 90****roaming 165****rođendani 114****S****samookidač, kamera 78****sastanci 114****sastanci, podešavanje 114****sat 112, 113****sat sa alarmom 113****scene, slika i video 77****sertifikati 161****servisne poruke 121****servisni zahtevi 116****SIM kartica**

kontakti 145

poruke 124

sinhronizacija podataka 157**SIP 170****slike**

- deljenje preko mreže 93
- štampanje 91, 93
- uređivanje 89

SMS (short message service - servis kratkih poruka) 119**snimanje**

- pozivi 72
- zvuci 72

specijalni karakteri, unos**teksta 118****spikerfon 23****strane podrške za****proizvod 15****svetski sat 113****Symbian aplikacije 151****Š****šifra blokade 16****štampanje**

- korpa za štampu 88
- slike 91

T**tapet 110****tastatura 23, 160**

tekstualne poruke

- podešavanja 124
- poruke na SIM kartici 124
- prijem i čitanje 120
- slanje 119
- slanje odgovora za 120

teme 110**tonovi**

- podešavanja 158
- podešavanja zvona 110, 111

tonovi zvona 110, 111**trajanje poziva 141****traka sa alatima 74, 87****TV konfiguracija 160****U****udaljeno poštansko****sanduče 122****unos teksta 117****UPIN kod 16****UPnP (arhitektura Universal****Plug and Play) 93****UPUK kod 16****usluga za klijente 15****ušteta energije 158****V****valuta**

- konvertor 148

vesti izvodi 29**veza za paketni prenos podataka**

- brojači 141
- podešavanja 169
- podešavanja pristupne tačke 167

video pozivi 134, 135

- opcije u toku 135

video snimci

- za deljenje 135

video za deljenje 135**vidžeti 30****Visual Radio 60****VoIP 140****vreme i datum 113****vreme posle kog se gasi****pozadinsko osvetljenje 158****vreme trajanja pozadinskog****osvetljenja 158****W****Web veza 27****WEP 168****Word, Microsoft 147****WPA 168****Z****zaključanje**

- tastatura 160

zaključavanje tastature 23**za slanje, poruka 116****zaštita autorskog prava 71****zaštitna šifra 16****zaštitni modul 162****zip menadžer 149****zumiranje 76, 81****zvučnik 23**